

Univerzita Karlova v Praze
Filozofická fakulta
Ústav české literatury a literární vědy

Bakalářská práce

Martina Valtrová

Bibliografie časopisu Proměny v letech 1964–1970

Bibliography of the Review Proměny in 1964–1970

Praha 2013

Vedoucí práce: prof. PhDr. Jiří Holý, DrSc.

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala vedoucímu bakalářské práce panu prof. PhDr. Jiřímu Holému, DrSc. za cenné rady, přínosné připomínky a odborné vedení. Zároveň děkuji svému příteli a své rodině za pomoc, podporu a trpělivost při psaní práce.

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně, že jsem řádně citovala všechny použité prameny a literaturu a že práce nebyla využita v rámci jiného vysokoškolského studia či k získání jiného či stejného titulu.

V Praze dne 20. 5. 2013

podpis

ABSTRAKT

Práce se zabývá časopisem *Proměny*, čtvrtletníkem Společnosti pro vědy a umění. Mapuje prvních sedm let (1964–1970) jeho existence, tedy dobu, kdy jej redigoval Ladislav Radimský. Původním plánem bylo vytvořit anotovanou bibliografii pro prvních patnáct ročníků, během zpracovávání materiálu se ovšem ukázalo, že jeho množství několikanásobně přesahuje rozsah bakalářské práce.

Komentář se primárně věnuje rovněž letům 1964–1970, ve zkratce je ale zmíněna celá doba, po kterou byly *Proměny* vydávány, a také celé období trvání činnosti Společnosti pro vědy a umění. Práce zařazuje *Proměny* do historického a kulturního kontextu po bok dalších exilových časopisů a porovnává je. Hlavní částí práce je anotovaná bibliografie doplněná autorským a předmětovým rejstříkem.

ABSCTRACT

The present thesis deals with the magazine *Proměny*, quarterly of The Society for Science and Arts, mapping the first seven years of its existence (1964–1970), i.e. the period under the editorship of Ladislav Radimský. The original plan was to create an annotated bibliography for the first fifteen volumes; however, it became obvious during the research that the amount of the material would largely exceed the length of a bachelor thesis.

The commentary focuses on the years 1964–1970 as well; nevertheless, it also briefly outlines the whole time span of the magazine's publication as well as the whole existence of The Society for Science and Arts. The thesis analyzes *Proměny* in the light of the historical and cultural context, comparing it with other exile journals. The main part of the thesis is the annotated bibliography, accompanied with the author and subject indexes.

OBSAH

1. ÚVOD	6
2. SPOLEČNOST PRO VĚDY A UMĚNÍ	10
3. PROMĚNY	12
4. ZÁVĚR	15
5. SEZNAM LITERATURY	16
6. BIBLIOGRAFIE	17
6.1 AUTORSKÝ REJSTŘÍK	143
6.2 PŘEDMĚTOVÝ REJSTŘÍK	149

1. ÚVOD

Situace československé literatury a kultury od konce 30. let 20. století s sebou nesla jistá specifika. Do těchto oblastí začínaly zasahovat v mnohem větší míře než dříve vnější vlivy. Pod silným politickým tlakem nejprve nacistického a později komunistického režimu se literatura rozdělovala na oficiální a neoficiální. Za oficiální můžeme považovat doma veřejně vycházející díla, za neoficiální díla rukopisná, samizdatová a exilová. Jistou výjimku představovaly bezprostředně poválečné roky 1945–1948, kdy můžeme hovořit o relativně svobodném kulturním prostředí. Po únorovém převratu v roce 1948 byla ovšem řada periodik zakázána, mnoha autorům nebyla povolena další publikační činnost, někteří byli dokonce uvězněni. Jako jediný možný umělecký směr byl prosazován socialistický realismus. V následujících letech se střídala léta tzv. „tání“ a „mrazu“, hranice oficiálního a neoficiálního se často proměňovaly, mnozí autoři a mnohá díla střídavě mohli a nemohli vycházet. Leckdo řešil tíživou životní situaci dobrovolným odchodem do exilu, kde se následně podílel na udržování a rozvoji československé kultury v zahraničí. Právě z činnosti pouňorových exulantů vznikl mimo jiné časopis *Proměny*, jenž posléze rozšířil své řady o emigranty, kteří opustili Československo po srpnové okupaci v roce 1968. V 60. letech kromě *Proměn* vycházela i další exilová periodika, která spolu byla více či méně provázána, ať už obdobným zaměřením nebo přispěvateli.

Revue *Sklizeň* (1953–1969) vydával v Hamburku Antonín Vlach, s redigováním mu pomáhal jeho jmenovec Robert. Hlavním cílem revue bylo udržet i v podmínkách exilu kulturní kontinuitu, redaktoři chtěli čtenářům přinášet především beletrii a poezii, a to jak oficiální českou, tak i českou exilovou a světovou v překladech českých autorů. Mimo jiné ve *Sklizni* vycházely i informace o kulturním, hudebním či výtvarném exilovém dění. Jen okrajově se časopis zabýval politickými událostmi. Poslední číslo vyšlo v roce 1969, v letech 1978 a 1979 Antonín Vlach používal vnější úpravu a hlavičku *Sklizně* v rámci své hromadné korespondence.

Poté, co Robert Vlach ukončil spolupráci s Antonínem Vlachem, dal ve Spojených státech vzniknout sborníku *Sklizeň svobodné tvorby* (1958–1959), jenž obsahoval kromě beletristických textů také bohemistické a jiné literárněvědné statě a recenze dobové literární tvorby. Všechna čtyři čísla sborníku vyšla v rámci knižní edice, pojmenované

stejně jako měsíčník, *Sklizeň*. Publikace z této edice recenzoval Ladislav Radimský a další v *Proměnách* v rubrice Kritické marginalie, často se jednalo o díla přispěvatelů *Proměn* (například *Listy z deníku* Josefa Martíňka nebo *Středoamerické balady* Viléma Špalka). Časopis *Sklizeň* po celou dobu své existence vycházel v podobě cyklostylu. Je považován za předchůdce *Proměn*, velká část přispěvatelů do *Proměn* po jejich vzniku přešla.

Zápisník, časopis pro politiku a kulturu, vycházel v New Yorku pouhé čtyři roky, v letech 1958–1962. Vydával jej František Švehla, redaktory byli Ivan Zvěřina, Petr Hrubý a Jaroslav Dresler. Ačkoli se nakonec tvůrci věnovali převážně literárním a kulturním tématům, včetně pozornosti domácí tvorbě, snažil se časopis, alespoň zpočátku, podávat také dostatečné informace o domácí i mezinárodní politické situaci. Svými, zejména společenskovedními příspěvky, na činnost *Zápisníku* navazuje sborník *Perspektivy*.

Studie, časopis Křesťanské akademie, vycházely v Římě v letech 1958–1991 (poslední číslo bylo datováno 1990, vyšlo ale až v roce 1991), zpočátku nepravidelně, od roku 1969 jako čtvrtletník, od roku 1977 jako dvouměsíčník. Původně měl časopis cyklostylovanou podobu, od roku 1966 byl tištěný. Vznikl z iniciativy Karla Vrány a Františka Plannera, kteří byli také jeho prvními redaktory, postupně redaktorské řady rozšířili Karel Skalický, Ivan Jelínek, Jaroslav Pecháček, Antonín Kratochvil a Václav Steiner. *Studie* se orientovaly především na filozofické a teologické problémy a otázky, velký prostor zaujímaly též články o vědě a kultuře, příspěvky věnované literatuře se objevovaly zřídka (jejich nárůst započal v polovině 60. let s příchodem Karla Skalického), stejně jako ukázky poezie soudobých autorů. I zde publikovala řada osobností spojených s *Proměnami*, například Věra Stárková, Antonín Kratochvil, František Listopad, Robert Vlach či Ladislav Radimský pod tradičním pseudonymem Petr Den.

Osm čísel kulturního sborníku *Perspektivy* vyšlo v New Yorku v letech 1961–1966, vydával jej stejně jako *Zápisník* František Švehla, redaktorem byl Ladislav Radimský, v sedmém čísle je jako řídící uvedena redakční rada, poslední číslo redigoval František Třešňák. Právě po vzoru *Perspektiv* koncipoval Radimský později také *Proměny*. Obdobná koncepce a osoba šéfredaktora nebyly jedinými pojítky, do *Perspektiv* i *Proměn* pravidelně svými články přispívali stejní autoři, za všechny jmenujme Pavla Javora, Jaroslava Jíru, Františka Listopada, Věru Stárkovou, Roberta Vlacha či Karla Vránu. Ve sborníku se objevovaly úvahy a statě zabývající se kulturním děním, historií, uměním, filozofií, ale

také politickou a společenskou situací v exilu. Své místo měly v pravidelných rubrikách ukázky básnické tvorby i prozaické texty. Stejně jako později v *Proměnách*, i zde byl velký prostor vyhrazen pro recenze a kritiky exilové politologické literatury a beletrie, výjimečně se objevila také zmínka o titulech vydávaných doma, v Československé republice.

Nejvíce se ode všech ostatních periodik svou koncepcí odlišoval časopis Pavla Tigrida *Svědectví* (podnázev *Čtvrtletník pro politiku a kulturu*, později *Svědectví pro ty, kdo chtějí vědět víc*), který v prvních letech (1959–1960) vycházel v New Yorku, posléze v Paříži (1961–1989) a po listopadu 1989 byl do roku 1992 vydáván v Praze. Zaměření čtvrtletníku, jenž se jako jediný z uvedených časopisů pokusil do svého konceptu výrazněji zahrnout i politickou problematiku, bylo zpočátku přijímáno dosti rozporuplně. Pavel Tigrid, jakožto zastánce gradualistického stanoviska, jež počítalo s postupnými reformami komunistického režimu, nepovažoval časopis pouze za informační prostředek, byl pro něj také tribunou sloužící k dialogu mezi exilem a reformními komunisty v Československu. To u některých spolupracovníků vedlo k obavám z nařčení z „kompromisnictví“ a následně k jejich rezignaci. Do redakční rady proto vůbec nevstoupil Emil Ransdorf, další, jako například Jan M. Kolár či Jiří Horák z ní nakonec vystoupili. Podobné spory probíhaly v polském exilu. Londýnské centrum polských exulantů striktně odmítalo jakoukoli spolupráci s autory žijícími v Polsku. Naopak slavný polský pařížský exilový časopis *Kultura* (1947–2000) Jerzyho Giedroyce zastával podobnou koncepci jako Tigridovo *Svědectví*. Časopis byl určen především pro československé čtenáře doma, tudíž se v něm nenacházelo příliš exilových témat. Objevovaly se především zprávy a eseje týkající se dobové československé i mezinárodní politické situace a jejího vývoje. Postupem času více prostoru získaly studie zaměřené na československou kulturu, literaturu a literární vědu, které stály zpočátku na okraji zájmu časopisu. Výjimečně byly představovány zahraniční literárněvědné texty, stejně tak byla zřídkakdy otiskována exilová tvorba (beletristické texty i eseje pocházely mimo jiné od přispěvatelů *Proměn*, nejčastěji se objevovala jména Jiří Kárnet, Jiří Kovtun, Jan Tumlíř nebo Petr Den). Tigrid dále, jako aktivní člen PEN klubu, čtenáře informoval o častých střetech mezi delegacemi z východních a západních zemí. Časopis se hned od prvního čísla snažil „zveřejňovat pravdy, o kterých se všeobecně vědělo, ale pořád ještě mlčelo“.¹ Stejně jako *Sklizeň* i *Svědectví* dalo vzniknout knižní edici

---

¹ Vladislav, J.: *Svědectví a literatura* in Lederer, J. (ed.), *Svědectví Pavla Tigrida*, Mnichov, Opus bonum 1982, s. 6.

stejnomeného názvu. V letech 1956–1970 v ní vyšlo třináct svazků. Jednalo se o texty politického charakteru, různé studie a eseje, ale také o romány a publikace věnované poezii.

2. SPOLEČNOST PRO VĚDY A UMĚNÍ

Společnost pro vědy a umění (dále jen SVU) byla založena roku 1958 ve Washingtonu D. C. SVU je mezinárodní kulturní nezisková organizace, kterou založili intelektuálně žijící v zahraničí, již museli po komunistickém převratu v roce 1948 opustit Československou republiku. SVU sdružuje vědce, pedagogy, filozofy, umělce, spisovatele a další osoby zajímající se o Českou republiku a Slovensko. První schůze SVU se konala 24. října 1958 v New Yorku, předsedou společnosti byl zvolen matematik Václav Hlavatý, místopředsedy se stali dirigent Rafael Kubelík a historik a politolog Vratislav Bušek. V dubnu 1960 v New Yorku na prvním valném shromáždění bylo předsednictvo SVU rozšířeno o třetího místopředsedu Felixe Mikulu, redaktorem *Zpráv*² se stal Ivan Herben, generálním sekretářem Jaroslav Němec a pokladníkem Oldřich Černý. Tajemníky byli jmenováni V. E. Andic, Josef Čada, Velen Fanderlik, Mario Hikl, Zdeněk Petrla, Milan Vojtek, Jan Zach a Petr Želivan, členy výboru se stali Štěpán Benda, Ladislav Dolanský, Ivo Ducháček, Josef Hajda, Marie Heinzová, Aurelie Jeníková-Bernkopfová, Erazim Kohák, Josef Korbel, Otakar Machotka, Victor S. Mamatey, Alexander Mittelman, John B. Nosko, Jarmila Novotná, Svatava Pírková-Jakobsonová, Jaroslav G. Polach, Marie Provazníková, Ladislav Radimský, František Schwarzenberg, Jiří Škvor, Karel J. Staller, Rudolf Šturm, Eduard Táborský, Jaroslav Trnka a René Wellek.³

Volba předsedy a místopředsedy SVU probíhala každé dva roky na kongresu SVU. Kromě Václava Hlavatého, který se do předsednického křesla vrátil v roce 1966, byli do funkce předsedy zvoleni René Wellek (dvě funkční období za sebou v letech 1962–1966), Jaroslav Němec (1968–1970), Jan V. Mládek (1970–1972) František Schwarzenberg (1972–1974), Miloslav Rechcigl (1974–1978 a 1994–2006), Jan Tříška (1978–1980 a 1990–1992), Leopold Pospíšil (1980–1984), Jiří Nehněvajsa (1984–1988), Igor V. Nábělek (1988–1990), Zdeněk J. Slouka (1992–1994),⁴ Karel Raška (2006–2012) a Petr Hausner (od roku 2012 dosud).⁵

---

² Zprávy SVU, dvouměsíčník vydávaný od roku 1959, viz níže.

³ Příběh, M.: *Prvních dvacet let: kulturní rada a další kapitoly z dějin literárního exilu 1948-1968*, Brno, Host 2008, s. 274.

⁴ Rechcigl, M.: *SVU - Prvních padesát let*, Praha, Academia 2012, s. 475.

⁵ Oficiální webové stránky SVU: www.svu2000.org.

Počet zájemců o členství v SVU poměrně prudce narůstal. V roce 1958 měla SVU 198 členů, v roce 1960 314 členů a v roce 1969 po příchodu posrpnové emigrační vlny již přes 1 300 členů,⁶ převážnou většinu tvořili Češi a Slováci, a to jak emigranti z Československa, tak starousedlíci a jejich děti, ojediněle také zahraniční sympatizanti s československým exilem či československou kulturou, jednalo se zejména o Američany a Francouze.

Cílem SVU bylo „podporovat vědeckou a uměleckou tvorbu, dávat k ní podněty, upozorňovat na mezery, které je třeba vyplnit, a koordinovat práci tak, aby nedocházelo k duplikacím; všemožně napomáhat členstvu v jeho činnosti publikační, přednáškové, propagační, v přípravě koncertů, výstav, filmových a divadelních představení; zřídit fond pro podporu studentstva; sebrat materiál a připravit moderní historii československého krajanství; publikovat hodnotné práce svých členů, zejména ty, které poskytují světové veřejnosti objektivní obraz československého lidu a jeho kultury; být orgánem svobodné, objektivní kritiky; vyvolat zpracování československé historie od první světové války, jíž v ČSR hrozí komunistické zfalšování; podporovat čs. demokratický tisk a starat se o československou knihu“.⁷

K programu SVU patřila rovněž vydavatelská činnost, zahrnovala především vědecké práce, v menší míře se ale věnovala také beletrii. Prioritou bylo ovšem vydávání časopisů. Jako první spatřily v roce 1959 světlo světa *Zprávy SVU*, dvouměsíčník, který sloužil jako interní periodikum pro členy SVU. Seznamoval čtenáře s novinkami z oblasti vědy a kultury, představoval nové publikace a především informoval o činnostech jednotlivých poboček SVU. *Zprávy* fungovaly jako dvouměsíčník do roku 2006, od roku 2007 vycházejí nepravidelně. V roce 1960 se přidal čtvrtletník *Proměny* (s podnázvem *Čtvrtletník Společnosti pro vědy a umění*), jenž měl fungovat jako reprezentativní periodikum sledující celé spektrum oborů, kterým se Češi a Slováci v exilu věnovali. Od roku 1982 do současnosti vychází dvakrát ročně anglicky psaný multidisciplinární časopis *Kosmas*, který se zabývá nejen Českou a Slovenskou republikou, ale i celou střední Evropou.

---

⁶ Přibáň, M., Literární život v exilu in Janoušek, P. (ed.), *Dějiny české literatury 1945–1989, díl III. (1958–1969)*, Praha, Academia 2008, s. 125.

⁷ Přibáň, M: *Prvních dvacet let: kulturní rada a další kapitoly z dějin literárního exilu 1948-1968*, Brno, Host 2008, s. 272.

3. PROMĚNY

Čtvrtletník *Proměny* vycházel ve formátu 20–21,5 x 13–14 cm. Číslo 1. ročníku měla neměnný počet 56 stran, 2. ročníku 60 stran, v následujících letech se rozsah jednotlivých čísel různě proměňoval a postupem času narůstal, na přelomu 80. a 90. let měla jednotlivá čísla 150–224 stran. V tiráži se objevoval i anglický název (*Methamorphosis*), podnázev byl uváděn slovensky (*Štvrťročník Spoločnosti pre vedy a umenie*), od 4. čísla 13. ročníku (4/1976) do 4. čísla 21. ročníku (4/1984) chyběl, od roku 1985 byl uváděn česky.

Prvním šéfredaktorem časopisu se stal Ladislav Radimský, vedl jej až do své smrti v roce 1970. Po něm pozici převzali Josef Škvor (1971–1978), Josef Staša (do 1982), Branislav Štefánek (1982), Karel Hrubý (1983–1991) a Zdenka Brodská. Od roku 1981 vycházelo pravidelně jednou ročně slovenské číslo, tato čísla redigoval Jozef Špetko. Jak je uvedeno výše, Radimský aplikoval na *Proměny* koncept ze svého dřívějšího počínu, sborníku *Perspektivy*. Cílem redaktora bylo vydávat mnohostranně orientovaný časopis, ve kterém se pravidelně budou objevovat ukázky básnické tvorby, a to jak české a slovenské, tak i světové, dále své místo měla získat i beletristická činnost. Velký prostor bylo potřeba podle Radimského vyhradit pro filozofické, sociologické, uměnovědné, literárněvědné a přírodovědné statě a eseje, ve kterých autoři neshrnovali již známé pravdy, ale přidávali vlastní nové názory a poznatky. Další důležitou součástí byly kritiky a recenze zajímavých knih a dalších uměleckých děl, a to jak exilových, tak vydávaných či vyprodukovaných v Československu. V neposlední řadě chtěl Radimský na stránkách nově vzniklého časopisu publikovat články týkající se politické a společenské situace v exilu. Exilová tvorba a články jí věnované patřily k nejdůležitějším složkám čtvrtletníku. A jak tedy vypadala samotná struktura *Proměn*?

Úvodní slovo čísla patřilo v prvních sedmi letech téměř výhradně šéfredaktorovi Ladislavu Radimskému (kromě 1/1965, 1/1966 a 4/1970, kdy úvodní slovo napsal Vratislav Bušek, úvodník 3/1968 připravil V. E. Andic a v 3/1970 jsou místo něj básně Jana Zajíce na památku Jana Palacha). Věnoval se v něm různým tématům: výročím (20 let od vzniku OSN, 50 let od vzniku Československé republiky, 700. výročí narození Danta

Alighieriho), SVU, problematice exilu, filozofickým úvahám nebo komentoval došlé dopisy z Čech.

V rubrice Naše nová poezie dostávali prostor především exiloví básníci, a to jak pouňoroví (Gertruda Goepfertová, Ivan Jelínek, Pavel Javor, František Listopad, Chrysostom Mastik, Inka Smutná, Zdeněk Salzmann, Vilém „Gran Embustero“ Špalek, Olga Valeská, Robert Vlach, Ladislav N. Zvěřina), tak ti, kteří do exilu přišli po okupaci v srpnu 1968 (Ivan Sviták).

Setkání se světovými básníky byla jediná rubrika, která se zpočátku neobjevovala pravidelně v každém čísle, redakce v ní představovala proslulé i méně známé autory světové poezie (Anna Achmatovová, T. S. Eliot, Nina Estrada, Menke Katz, Cecilie Meireles, Fernando Pessoa, Robert William Service). Kromě ukázek tvorby obsahovaly články většinou stručný životopisný medailon autora či interpretaci nejčastějších motivů v jeho díle.

Rubriky Stati a úvahy a Rozhovory a polemiky byly věnovány textům z různých odvětví. Nejvíce prostoru zabíraly stati a eseje filozofické (Antonín Cekota, Václav Hlavatý, Matthew Spinka, Věra Stárková), literárněvědné (Věra Blackwellová, Zdeněk Kratochvíl, Pavel Želivan), historiografické (Karel Bělský, Jaroslav F. Chmelíček, Ján Papánek, Ján Samák, Juraj Slávik) a uměnovědné (Jaroslav Jíra, Zdenka Münzerová). Dále bylo mnoho místa věnováno článkům analyzujícím statistické údaje (Vratislav Bušek, Andrej Eliáš, Bohuslav Tumlíř) a statím týkajících se života v exilu (Vratislav Bušek, Vojtěch Nevlud-Duben, Josef Kratochvíl, Ladislav Radimský). Často se v *Proměnách* objevovaly vzpomínkové texty a články věnované významným osobnostem či událostem české a slovenské historie a kulturní paměti (Egon Hostovský, Ladislav Feierabend, Pavel Javor, Ladislav Kalkus, Otakar Odložilík, Ladislav Radimský, Miloš Šebor, Johannes Urzidil). Ve skromném množství se pak vyskytují články věnované přírodním vědám (Václav Láska, Josef Kratochvíl, Joža Procházka) a sociologickým či ekonomickým problémům (Antonín Basch, Vratislav Bušek, Antonín Rozehnal). V letech 1967–1979 v rubrice Stati a úvahy publikoval Antonín Kratochvíl články s názvem *Situace na československé literární frontě*, ve kterých zaznamenával vývoj domácího literárního a kulturního života.

Rubrika Beletria (později Beletrie) přinášela povídky a ukázky z děl soudobých autorů, opět především exilových (Gertruda Goepfertová, Egon Hostovský, Jaromír Kostka, Otakar Machotka, Otakar Odložilík, Michal Racek, Rudolf Skukálek, Bedřich Svatoš, Vilém Špaček, Vladimír Vaněk).

Kritické marginalie (později marginálie) obsahovaly drobné zprávy o uskutečněných výstavách nebo o vydávání nových titulů, valnou většinu rubriky však zabíraly recenze knih vydaných nejen v exilu, ale i mimo něj, což byla jedna z mála možností, jak čtenáře seznámit s doma vycházejícími tituly. Publikace vydávané v Československu (autorů jako byli Ludvík Aškenazy, Josef Škvorecký, Václav Havel, Bohumil Hrabal, Milan Kundera, Věra Linhartová, Vladimír Páral, Karel Pecka, Ivan Vyskočil a další) recenzovali především Ladislav Radimský a Antonín Kratochvíl. Kromě těchto recenzí se objevovaly i kritiky věnované nejnovější světové beletrii, ale také zahraniční odborné literatuře z oblasti historických či společenských věd. Nejčastějšími recenzenty byli Vratislav Bušek, Vojtěch Nevlud-Duben, Antonín Kratochvíl, Karel Kříž, Karel Schwarzenberg, Miloš Šebor, Ladislav Radimský a Věra Stárková. Příspěvky měly věcný charakter, nesloužily k osobnímu napadání, pokud se řešila konfliktní témata, snažili se autoři spíše o analýzu dané problematiky, nikoli o vyhrocené komentáře.

Tato struktura nebyla dodržena vždy, od 70. let byla nepravidelně některá čísla připravována jako monotematická a obsahovala statě a eseje věnované významným osobnostem, institucím či událostem (č. 3/1977 je věnováno Františku Dvorníkovi, č. 1/1987 Janu Patočkovi, č. 1/1991 osobnosti Milana Kundery). Dále se tvořila čísla, která se nevěnovala pouze jednomu tématu, vyčleňovala mu ale značný prostor (č. 8/1982 přináší výběr z pražského samizdatového *Masarykova sborníku*, v č. 4/1983 je několik statí věnovaných historii a významu Národního divadla apod.). Za dob působení Radimského se monotematické číslo objevilo pouze jednou, 4. číslo 5. ročníku (říjen 1968) je věnováno 50. výročí založení Československé republiky a kromě několika básní obsahuje výhradně články a eseje na téma tohoto výročí.

4. ZÁVĚR

Pro československou domácí literaturu druhé poloviny 20. století bylo příznačné propojení literatury s jinými, mimoestetickými funkcemi. Častěji než jindy byl literární vývoj svázán s politickým děním. Některé exilové časopisy a revue zvolily jiný přístup a více než politikou či domácí situací se zabývaly literárními a kulturními otázkami. Palčivým problémům politickým se *Proměny* a další periodika spíše vyhýbaly, nejznámější časopis zaměřený především k veřejnému a politickému dění tvořilo Tigridovo *Svědectví*.

Jednotlivá periodika často netvořila úzce vyhraněný okruh názorů, myšlenek či směrů, ba právě naopak spolu byla mnohdy provázána. Samotné *Proměny* dokonce prostřednictvím Ladislava Radimského svou koncepcí přímo navazovaly na *Perspektivy*, které zase vycházely ze struktury *Zápisníku*. Kromě obdobného tematického zaměření byly časopisy propojeny také působením stejných osobností.

Proměny nebyly pouze vyvrcholením publicistického úsilí Ladislava Radimského, podle Michala Příbáňe je lze obecně považovat za vrchol předsrpnové exilové nepolitické publicistiky a vědecké publikační činnosti.⁸ Je tomu tak jednak z důvodu velkého množství erudovaných přispěvatelů, jednak díky širokému tematickému záběru, otevřenosti různým názorovým proudům a úsilí o překonání parciálních, osobních a skupinových zájmů příznačných pro život v exilu. V neposlední řadě byla pro časopis snaha o porozumění česko-slovenské, což se promítalo do článků věnovaných slovenské tematice a slovenské kultuře (část z nich byla tištěna slovensky). *Proměny* zanikly po roce 1989, podobně jako mnohá jiná exilová periodika. V roce 1991 jejich redakce odstoupila a časopis přestal vycházet.

---

⁸ Příbáň, M.: *Prvních dvacet let: kulturní rada a další kapitoly z dějin literárního exilu 1948-1968*, Brno, Host 2008, s. 288.

5. SEZNAM LITERATURY

Formanová, Lucie; Gruntorád, Jiří; Přibáň, Michal: *Exilová Periodika: katalog periodik českého a slovenského exilu a krajanských tisků vydávaných po roce 1945* (Praha : Libri prohibiti, 1999), 503 stran.

Přibáň, Michal: *Prvních dvacet let: kulturní rada a další kapitoly z dějin literárního exilu 1948-1968* (Brno : Host, 2008), 344 stran.

Rechcigl, Miloslav: *Pro vlast: padesát let společnosti pro vědy a umění* (Praha : Academia, 2012), 563 stran.

Ulč, Ota: *Velikáni a malikáni* (Praha : Šulc & Švarc, 2012), 265 stran.

Vladislav, Jan: Svědectví a literatura in Lederer, Jiří (ed.), *Svědectví Pavla Tigrida* (Mnichov : Opus bonum, 1982), s. 6–11.

Oficiální webové stránky společnosti SVU: www.svu2000.org.

6. BIBLIOGRAFIE

Ročník 1, číslo 1 (leden 1964)

1

Radimský, Ladislav: Úvodník; s. 1–2. • Úvodní slovo o proměnách dobové politické a společenské situace.

NAŠE NOVÁ POEZIE

2

Goepfertová, Gertruda: Až nastane jaro; s. 3. • Báseň.

3

Javor, Pavel: Na známou melodii – Dva portréty; s. 4–5. • Básně.

4

Jelínek, Ivan: Harfeník; s. 6. • Báseň.

5

Smutná, Inka: Stará jabloň; s. 7. • Báseň.

6

Vlach, Robert: [bez názvu]; s. 8. • Báseň.

SETKÁNÍ SE SVĚTOVÝMI BÁSNÍKY

7

Listopad, František: Rozčtvrcený básník – Fernando Pessoa; s. 9–23. • Článek věnovaný portugalskému básníkovi Fernandu Pessovi. Listopad zmiňuje, že F. P. užíval svoje pravé jméno a tři další pseudonymy – Alberto Caeiro, Ricardo Reis, Álvaro de Campos. Obsahuje ukázky tvorby (F. P.: Autopsychogram, [2x bez názvu], Vánoce, Svoboda; R. R.: [bez názvu]; A. C.: [bez názvu]; A. d C.: [bez názvu], Tam, nevím kam..., [6x bez názvu]).

STATI A ÚVAHY

8

Wellek, René: Dvě tradice české literatury; s. 24–30. • Zázpis z přednášky reflektující vývoj české literatury od jejích počátků po 20. století. Přednáška proslovena 18. května 1963 na schůzi pracovní skupiny SVU ve Washingtonu.

9

Stárková, Věra: Třtina myslící; s. 31–34. • Filozofická úvaha o tom, jak je umění literární i dramatické zneužíváno k hlásání pseudofilozofických idejí; o vymizení postavy Boha („Hry nejsou nepravdivé, jen jsou prázdné, omezily se na analýzu nemocného lidství.“).

10

Šturc, Ernest: Hospodársky rozmach slobodnej Európy; s. 34–42. • Slovenský příspěvek týkající se dobového rozvoje Evropy a všech jejích složek a o úlohách, které mají pracovníci hrát v nové společnosti.

KRITICKÉ MARGINALIE

11

Fiala, Silvio: Die Psychische Energetik und die Organisation des Sellischen; s. 43–45. • Recenze stejnojmenné knihy Zdeňka Pichy (Prentsmidžan leiftur 1962).

12

V. B. [= Vratislav Bušek]: Svoboda jen pro socialisty?; s. 45–46. • Poznámka o přijetí Socialistického programu pro Východostřední Evropu (sepsal dr. Radomír Luža) Socialistickou internacionálou mládeže na jejím sjezdu ve Vídni roku 1963.

13

Javor, Pavel: Walterův překlad „Lilie“; s. 46–47. • Nad překladem islandské básně z poloviny 14. století. Přeložil prof. Emil Walter.

14

Radimský, Ladislav: K počátkům literatury v přemyslovských Čechách; s. 47–48. • Poznámka o vydání stejnojmenného souboru studií Oldřicha Králíka (ČSAV 1960).

15

Den, Petr [= Ladislav Radimský]: Středoamerické balady; s. 48–49. • Recenze stejnojmenné sbírky povídek Viléma Špalka, přezdívaného Gran Embustero. Vyšlo v edici Sklizeň (1964).

16

Radimský, Ladislav: Komunismus smrtelnou hrozbou všem národům; s. 49. • Recenze stejnojmenné knihy Františka Poláka (1963).

17

Den, Petr [= Ladislav Radimský]: The Uprooted; s. 49–51. • Recenze stejnojmenného románu Lubora Zinka (Longmans Canada 1962).

18

Den, Petr [= Ladislav Radimský]: Songs of the Desert; s. 51–52. • O sbírce lehce útočných básní Josepha Martínka, které již byly uveřejněny ve více než 40 literárních časopisech, antologiích i denících v USA, Kanadě, Anglii a Belgii (Universum Press Co. 1963).

19

Paž.: V perspektivách kříže; s. 52. • Recenze knihy Vladimíra Boublíka *Předurčení* (1961).

20

Den, Petr [= Ladislav Radimský]: Legenda Emöke; s. 53. • Poznámka o vydání nové stejnojmenné knihy Josefa Škvoreckého (ČS 1963).

21

Brzorád, Vilém: Communism in Czechoslovakia, 1948–1960; s. 53–55. • Recenze stejnojmenné knihy studií Eduarda Táborského (Princeton University Press 1961).

22

Den, Petr [= Ladislav Radimský]: Zády k světu; s. 55–56. • Poznámka o nové knize povídek Bedřicha Svatoše (Křesťanská akademie 1963).

23

Den, Petr [= Ladislav Radimský]: Povídky a zkazky z Nové Guineje; s. 56. • Recenze stejnojmenné knihy povídek Boženy Sirkové (Křesťanská akademie 1963).

Ročník 1, číslo 2 (duben 1964)

24

Radimský, Ladislav: Úvodník; s. 1–2. • Úvodní slovo o národní kultuře a její tvorbě.

NAŠE NOVÁ POEZIE

25

Zvěřina, L. N.: Pražská osudová; s. 3–14. • Epická báseň, podtitul: Symfonie psaná ze strahovské rampy.

STATI A ÚVAHY

26

Čep, Jan: Ideologie a pravdivost básnického výrazu; s. 15–18. • Stať o způsobech myšlení o díle před jeho samotným vznikem a o faktorech, které mohou autory při tvorbě ovlivnit.

27

[nepodepsáno]: Rafael Kubelík o své skladbě Libera Nos; s. 18–20. • Článek o vzniku slavného rekviem, o inspiracích, o formě a smyslu; napůl článek, napůl interview (Holman – Kubelík).

28

[nepodepsáno]: Lyrická kompozícia z matematického stroja; s. 21. • S poznámkou: „Podľa programovania Claira Philippyho; zo základnej zásoby približne sto anglických slov, zámerne organizovanej a ľubovoľne prerušovanej v rozdielnych intervaloch matematickým strojom RCA 301. Výsledný text preložil Klement Šimončíč.“

29

Hlavatý, Václav: Relativita ve světle analogií; s. 22–30. • Stať věnovaná teorii relativity. Vysvětlení některých pojmů, které umožňují přiblížit názorově hlavní objekty studia relativity; jak tato teorie přispívá k rozřešení problému o stavbě prostoru?

30

Andic, V. E.: Je emigrantská problematika otázkou chleba?; s. 30–34. • Příspěvek k diskuzi o historické zodpovědnosti emigrantů týkající se hospodářské krize, úvaha nad výhodami a nevýhodami emigrace, nad pozitivy a negativy.

ROZHOVORY A POLEMIKY

31

Radimský, Ladislav: O čem bychom měli debatovat; s. 35–36. • Článek upozorňuje, že československý kulturní exil by se měl vyvarovat sebechvály a sledovat pouze kritiku zvenčí.

BELETRIA

32

Hostovský, Egon: Sigurd Hoel; s. 37–45. • Ucelený fragment z rukopisné knihy Literární dobrodružství českého spisovatele v cizině (aneb O ctihodném zaměstnání, kouzla zbaveném).

KRITICKÉ MARGINALIE

33

Den, Petr [= Ladislav Radimský]: Zemřel básník E. J. Popera; s. 46–56. • Nekrolog, medailon o životě autora s ukázkou tvorby.

34

Neresnický: Oneskorené reportáže; s. 47–49. • Recenze stejnojmenné knihy Ladislava Mňáčka (Vydavatel'stvo politickej literatúry 1963).

35

N-ý: Bratislava vydáva maďarské preklady zo slovenčiny do češtiny; s. 49. • O překladech předních českých a slovenských děl do maďarštiny.

36

Bělský, Karel: Dokumentensammlung zur Sudetenfrage; s. 49–51. • Recenze stejnojmenné knihy Fritze Petera Habela (Sudetendeutschen Archives München 1962).

37

Den, Petr [= Ladislav Radimský]: *Ze života avantgardy*; s. 51. • Recenze stejnojmenné knihy Karla Honzíka (ČS 1963).

38

Den, Petr [= Ladislav Radimský]: *Z mělnické skály*; s. 51–52. • Sestavil Jindřich Hauf. Recenze stejnojmenné sbírky básní o Mělnicku (MNV Mělník 1963).

39

Den, Petr [= Ladislav Radimský]: *Prager Triptychon*; s. 52–54. • Recenze stejnojmenného románu Johannese Urzidila (1960).

40

Anderle, Josef: *Czecho-slovakia: A Critical History*; s. 54–56. • Recenze stejnojmenné knihy Kurta Glasera (Caxton Printers 1961).

41

Den, Petr [= Ladislav Radimský]: *Cesta a setkání*; s. 56. • Recenze stejnojmenné sbírky básní Lumíra Soukupa z let 1937–1960 (1963).

Ročník 1, číslo 3 (červenec 1964)

42

Radimský, Ladislav: Pozdrav sjezdu SVU; s. 1. • Úvodní slovo o plánovaném sjezdu Společnosti pro vědu a umění v září 1964 v New Yorku.

NAŠE NOVÁ POEZIE

43

Popera, E. J.: Cosi od Boha; s. 2. • Báseň.

44

Goephertová, Gertruda: Samota; s. 3. • Báseň.

45

Listopad, František: Milostné sonety si odpovídají; s. 4. • Báseň.

46

Součková, Milada: Park koncem června – K Bartoloměji; s. 5. • Básně.

SETKÁNÍ SE SVĚTOVÝMI BÁSNÍKY

47

Vlach, Robert: Z nové tvorby Anny Achmatové; s. 6–10. • Podtitul: K 75. narozeninám, 11. června. Stručný životopis, představení díla a zařazení do historického kontextu. Básně Paní domu, (Petersbug v roce 1913), [bez názvu], Echo, [bez názvu].

STATI A ÚVAHY

48

Želivan, Pavel [= Karel Vrána]: Proměny Západu a Galileo; s. 11–16. • Stať k 400. výročí Galileova narození s úvodním citátem: „Lidské dějiny se kloní k mechanismu a démonii, ale vrací se také zpět k zákonům, z nichž se rodí nová rovnováha.“ – Ernst Jünger.

49

Jíra, Jaroslav: Památce malířů Loevensteina a Szobela; s. 16–21. • Článek věnovaný německému a maďarskému malíři, kteří za první republiky přijali české občanství a zůstali

republice věrni do konce svých životů. Stručné životopisy obou představitelů „Pařížské školy“.

50

Bušek, Vratislav: S tužkou v ruce; s. 21–27. • Úvaha o nárůstu příznivců/odpůrců komunistické strany a o nárůstu populace celkově. Založeno na výsledcích ze sčítání lidu z roku 1962.

51

Slávik, Juraj: Americká armáda v Československu v r. 1945; s. 27–34. • Podtitulek: Velvyslanec Laurence A. Steindhardt o činnosti této armády. Článek osvětluje důvody neúčasti armády USA při osvobození Prahy v roce 1945 pomocí nově objevených dopisů a dokumentů L. A. S. (americký velvyslanec v ČSR někdy v letech 1944–1948). Obsahuje útržky z korespondence. Dokončení v článku č. 77.

52

Anderle: Prohlášení slovenské samostatnosti 14. března 1939; s. 34–40. • Perex: „25. výročí zániku Československé republiky v březnu roku 1939 nutí nás vzpomínat na ony pohnuté dny, kdy německé vojsko vtrhlo do českých zemí a zničilo jejich nezávislost. Podávám v následujícím článku výsek z obsáhlejší studie o prohlášení slovenské samostatnosti 14. března roku 1939, které bylo první fází v Hitlerově plánu rozbít Československou republiku. Bohužel s ohledem na místo musel jsem vynechat některé podrobnosti, parafrázovat delší přímé citáty a omezit dokumentaci na minimum.“

53

Kalkus, Stanislav: Nedělní úvaha; s. 40–41. • Autorovy vzpomínky na začátek a průběh války a na další kritické chvíle způsobené režimem.

ROZHOVORY A POLEMIKY

54

Sláma, Ludvík: Epigramy; s. 42–43. • Dnešní tragedie – Na uváženou – O výročích – Theoretikům – Dnešní program jen tak zhruba – Provolání – O uvolnění – Stará písnička – Některým básníkům doma – Sen.

55

O čem bychom měli debatovat?; s. 43–44. • Dvě krátké úvahy. Vratislav Bušek – o soudržnosti lidí v Československu a v exilu. Pavel Želivan [= Karel Vrána] – úvaha o kultuře produkované doma a v exilu.

KRITICKÉ MARGINALIE

56

O.: Symposium o Velké Moravě; s. 45–46. • Zpráva o uspořádání symposia v Dumbarton Oaks. Sestavil jej František Dvorník za účasti Romana Jakobsona.

57

Stárková, Věra: Dialektika konkrétního; s. 46–48. • Seznámení s novou studií Karla Kosíka (ČSAV 1963).

58

Slávik, Juraj: Do emigrace - Buržoasní zahraniční odboj 1938–1939; s. 48–50. • Recenze stejnojmenné knihy Jana Křena obsahující dosud nezveřejněné odbojové dokumenty (Naše vojsko 1963).

59

Duben, Vojtěch N.: Noviny a novináři – Z poznámek a vzpomínek; s. 50–52. • Recenze stejnojmenné knihy Vojtěcha Dolejšího, obsahuje úryvky z knihy (Vydavatelství politické literatury 1963).

60

Duben, Vojtěch N.: Communist Strategy and Tactics in Czechoslovakia, 1918–1948; s. 52–53. • Recenze stejnojmenné knihy Paula E. Zinnera o komunistické strategii a taktice v ČSR (1963).

61

Andic, V. E.: Nová kniha profesora Mamateya; s. 54. • Seznámení s knihou *Soviet Russian Imperialism* Dr. Viktora S. Mamateya pojednávající o sovětském ruském imperialismu (Van Nostrand 1964).

62

Den, Petr [= Ladislav Radimský]: G.: L'Ouvre Graphique de Zdenka Braunerová pour Paul Claudel; s. 54–55. • Zpráva o vyhlášení výherce soutěže revue Rencontres. Vítězkou se stala G. Marie Stuartová s výše uvedenou studií týkající se grafického umění Z. B. Studie nás také seznamuje s okolnostmi přátelství Z. B. a P. C.

63

Radimský, Ladislav: The Kapauku Papuans of West New Guinea; s. 55. • Podtitul: Case studies in cultural anthropology Stanford University. Seznámení s knihou Leopolda Pospíšila týkající se života Papuánců (Holt, Rinehart and Winston 1963).

64

Den, Petr [= Ladislav Radimský]: Trauma in Tagataland; s. 56. • Recenze stejnojmenné jednoaktové frašky, jejímiž autory jsou manželé Leah a Radko Jansky (Cimice-Magistrat 1963).

Ročník 1, číslo 4 (říjen 1964)

65

Den, Petr [= Ladislav Radimský]: Poklona české poezii v exilu; s. 1–4. • Úvodní úvaha o české exilové poezii a o její „životnosti“ („kolik exilové poezie přežije naši dobu“).

NAŠE NOVÁ POEZIE

66

Salzmann, Zdeněk: Praha – Prosinec; s. 5. • Básně.

67

Danešová-Haňková, Marie: Pozdní podzim; s. 6. • Báseň.

68

Jeniková, Aurelie: Co je čas?; s. 7. • Báseň.

69

Smutná, Inka: Triptych z podjeseně; s. 8. • Básně. Preludium. – Dětská písnička. – Díkůvzdání.

70

Štěrbá, F. C.: Banánová oktáva – Brazilský rondel; s. 9. • Básně. Brazilský rondel (Braziliana) s věnováním Petru Denovi.

SETKÁNÍ SE SVĚTOVÝMI BÁSNÍKY

71

Katz, Menke: Chvála našich chyb – Stín neb dva – O nástrojích; s. 10–11. • Tři básně v překladu Josefa Martínka.

STATI A ÚVAHY

72

Procházka, Joža: Subjektivismus – předzvěst rozpadu západního umění; s. 12–18. • Úvaha věnující se konfliktu mezi subjektivistickým pudem jeskynního člověka a jeho stádností.

Autor tento rozpor vztahuje na myšlení západního člověka a popisuje jeho vývoj od starověku až po moderní filozofii.

73

D. M.: Pazvuky; s. 18–23. • Podtitulek: Několik postřehů k zásahům do hudebního života ČSR. Článek reflektuje, jak KSČ zasahuje do tvorby programů, do řízení ediční činnosti, do hudebního školství a do tvůrčí práce skladatelů a hudebníků.

74

Blackwellová, Věra: Hamlet v českých překladech; s. 23–28. • Stať k 400. výročí Shakespearova narození. Je rozdělena do tří částí. První část je věnována prvním zmínkám o S. v češtině, prvním překladům a reakcím na jeho dílo. Ve druhé části autorka zmiňuje některé problémy týkající se překladů a reflektuje změny pojetí Hamleta v různých počestěných verzích. Text pokračuje v 1. čísle 2. ročníku (č. 98).

75

Láska, Václav: Neznámé Mexiko; s. 28–32. • Podtitul: Houby vzbuzují přeludy. Studie o flóře Mexika, především pak o halucinogenních houbách teonacanates. Autor popisuje přeludy a pocity podle své zkušenosti i pomocí výpovědí dalších osob, které halucinogeny užily.

76

Lettrich, Jozef: O slovenskom národnom povstaní; s. 33–36. • Autor popisuje politickou situaci na Slovensku během 2. světové války, zmiňuje problémy se spojeneckou pomocí povstalcům a hlavní význam samotného povstání.

77

Slávik, Juraj: Americká armáda v Československu v r. 1945; s. 37–43. • Dokončení článku č. 51. Článek uvádí, že dokumenty ukazují žádost sovětské armády, aby spojenecké armády dále nepostupovaly, ale i původní záměr Eisenhowera postupovat. Autor dodává, že dokumenty byly později vydány v knize Dana Adamse *Anatomy of a Satellite* (1952).

ROZHOVORY A POLEMIKY

78

Radimský, Ladislav: O významu a funkci moderního západního umění; s. 44. • Reakce na článek č. 72.

79

Jasný, Zdeněk: O čem bychom měli debatovat?; s. 45. • Polemika nad členskou strukturou SVU a vysvětlení, proč vychází tolik knih, časopisů a revuí, a také proč je důležitá materiální podpora od lidí.

80

Radimský, Ladislav: Proč nehovořit o proměnách?; s. 45. • Ohlédnutí za prvním ročníkem *Proměn*, autor shrnuje, co všechno bylo již otištěno a předkládá plány do budoucna.

KRITICKÉ MARGINALIE

81

Edwards, P. J.: Cattaro – Prag. Revolte und Revolution; s. 46. • Recenze stejnojmenné knihy Richarda Georga Plaschka (Verlag Herman Boehlaus 1963).

82

BAS: Die Bundesrepublik und Osteuropa. Grundfragen einer kuenftigen deutschen Ostpolitik; s. 47–48. • Recenze stejnojmenné knihy Harolda Rasche (Pahl-Rugenstein Verlag 1965).

83

Radimský, Ladislav: Moral Problems in a Soviet Satellite State; s. 48–49. • Podtitul: The Right and Wrong in Today's Czechoslovakia. Recenze stejnojmenné sociologické studie I. Gadourka. R. vytýká psaní českých a slovenských slov bez správné interpunkce (Československý ústav v exilu 1963).

84

Radimský, Ladislav: Ledy se hnuly; s. 49–50. • Podtitul: Československý kulturní

a politický kvas 1963. Recenze stejnojmenné studie Vojtěcha N. Dubna (Universum Press Co. 1964).

85

Stárková, Věra: Knížka o Babičce; s. 50–52. • Recenze stejnojmenné knihy Václava Černého (Lidová demokracie 1963).

86

Den, Petr [= Ladislav Radimský]: Listy z deníku; s. 52–53. • Zpráva o vydání stejnojmenného výboru básní Josefa Martínka v edici Sklizeň (1964).

87

Den, Petr [= Ladislav Radimský]: Going Home; s. 53–54. • Recenze stejnojmenného románu Josefa Cermaka (Vantage Press 1963).

88

Kříž, K.: Zrození krásné tradice v Chicagu?; s. 54–55. • Zpráva o uvedení Pašijových her v Chicagu. Hry byly uspořádány díky Kulturnímu výboru Okresního svazu českých katolíků.

89

Den, Petr [= Ladislav Radimský]: Svědectví a zkazky z umění výtvarného; s. 55. • Zpráva o vydání stejnojmenného přepisu přednášek Jaroslava Švejnohy přednesených na sjezdu SVU 7. září 1963 (Nový domov 1963).

90

Den, Petr [= Ladislav Radimský]: Modlitba pro Kateřinu Horovitzovou; s. 55–56. • Recenze stejnojmenného románu Arnošta Lustiga (ČS 1964).

91

Den, Petr [= Ladislav Radimský]: Sedmiramenný svícen; s. 56. • Recenze stejnojmenného povídkového cyklu Josefa Škvoreckého (Naše vojsko 1964).

Ročník 2, číslo 1 (leden 1965)

92

Bušek, Vratislav: Proměny kolem nás, viděné Druhým sjezdem SVU; s.1–4. • Úvodní slovo o sjezdu SVU, jehož tématem bylo „Československo: minulost a přítomnost“, obsahuje ukázky ze studií přednášejících.

NAŠE NOVÁ POEZIE

93

Javor, Pavel: Dvě improvizace; s. 5. • Černá láska – Kousek osudu. Básně.

94

Mastik, Chrysostom: Kvetoucí poušť – Den v plameni; s. 6. • Básně.

95

Kavka, Jiří [= Robert Vlach]: Rovnice; s. 7. • Báseň.

STATI A ÚVAHY

96

Stárková, Věra: Marxismus a metafysika; s. 8–12. • Úvaha, ve které autorka předkládá, proč je důležité nahlížet na marxismus především jako na metafysický předpoklad, jímž „část byla dosažena za celek a celek částí vysvětlen“.

97

Želivan, Pavel [= Karel Vrána]: Bloudění moderního Joba; s. 12–15. • Podtitul: K pětiletému výročí smrti Alberta Camuse. Stať rozebírá jeho bojování za pravdu a smysl lidského života, motivy zla ve světě lásky a spravedlnosti a jeho vzbouření proti zlu.

98

Blackwellová, Věra: Hamlet v českých překladech; s. 15–22. • Dokončení eseje č. 74. Obsahuje ukázky z jednotlivých překladů Hamleta od Bohuslava Tablice, E. A. Saudka a J. V. Sládka. Autorka se pozastavuje nad problémy s překladem, ve třetí části porovnává charakterové rysy Hamletů z různých překladů.

99

Šebor, Miloš: O vnitřní bezpečnosti; s. 23–28. • Autor shrnuje základní charakteristiky a úlohy vnitřní bezpečnosti, ve druhé části článku se věnuje vývoji a celkové úrovni policie a četnictva ve městech a obcích od dob Rakouska-Uherska do poválečných let.

100

Bělský, K.: Bonnská vláda a mnichovská dohoda; s. 29–31. • Úvaha nad důvody bonnské vlády, kvůli kterým nezrušila platnost mnichovské dohody, i když zároveň uznávala, že je po politické stránce mrtva a nemá vůči ČSR žádné územní nároky.

101

Kratochvil, Josef: Záhada emigračního problému lumíků; s. 31–36. • Stať nás seznamuje s životem lumíků, se složitostí (nemožností) jejich odchovu a s problematikou hromadného umírání těchto hlodavců při migraci z místa na místo.

ROZHOVORY A POLEMIKY

102

Sláma, Ludvík: O čem bychom měli debatovat?; s. 37–38. • Reakce na článek č. 55.

BELETRIA

103

Vaněk, Vladimír: Adjunkt Plankt; s. 39–42. • Povídka.

KRITICKÉ MARGINALIE

104

Bas.: Nejen černé uniformy; s. 43–44. • Recenze stejnojmenné knihy Miroslava Ivanova (Naše vojsko 1963).

105

Schwarzenberg, Karel: Monolog über Böhmen; s. 44–45. • Recenze stejnojmenné knihy Willyho Lorenze (Verlag Harold 1964).

106

Slávik, Juraj: Slovakia. A Political History 1918–1950; s. 45–47. • Recenze stejnojmenné knihy Josepha A. Mikuse (Marquette Slavic Studies 1963).

107

Bas.: Z vlády doma do vlády v exilu; s. 47–48. • Recenze stejnojmenné knihy Ladislava K. Feierabenda (Universum Press Co. 1964).

108

Radimský, Ladislav: International Political Causes of the Czechoslovak Tragedies of 1918 and 1948; s. 49–50. • Podtitul: Czechoslovak Society of Arts and Sciences in America, Part 1. Recenze stejnojmenné knihy A. Heidricha (1962).

109

Radimský, Ladislav: Atlantic Dilemma: Partnership or Community?; s. 50–51. • Recenze stejnojmenné knihy Franka Munka (Oceana Publications 1964).

110

V. N. D.: Diplomat Among Warriors; s. 51–52. • Recenze stejnojmenné knihy Roberta Murphyho (Doubleday and Company Inc. 1964).

111

Den, Petr [= Ladislav Radimský]: Czech Nationalism: A study of the National Theatre Movement, 1845–83; s. 52–55. • Recenze stejnojmenné knihy, autor Stanley Buchholz Kimball (The University of Illinois Press 1964).

112

Vlach, Robert: Rytíř nebo sluha?; s. 55–57. • Recenze sbírky veršů *Můj Quijote* od Kamila Bednáře (Mladá fronta 1964).

113

Den, Petr [= Ladislav Radimský]: Zahradní slavnost; s. 57. • Recenze stejnojmenného dramatu Václava Havla (Orbis 1964).

114

Kříž, Karel: Vždyť přece létat je snadné; s. 58. • Recenze stejnojmenné knihy Ivana Vyskočila (Mladá fronta 1963).

115

Den, Petr [= Ladislav Radimský]: Indiánské podletí – Víno Vesuvu; s. 58. • Recenze dvou básnických sbírek Chrysostoma Mastika.

116

Den, Petr [= Ladislav Radimský]: Přeškolen; s. 59. • Podtitul: Obraz duše a životní děje trpitele naší doby. Recenze knihy, jejímž autorem je patrně Adolf Pelikán (1964).

117

Den, Petr [= Ladislav Radimský]: One Round World; s. 59. • Recenze stejnojmenné knihy fotografií od českých a slovenských fotografů, česky pod názvem *Černá bedýnka*, autor Ludvík Aškenazy, do angličtiny přeložena Káčou Poláčkovou (Artia 1963).

118

Radimský, Ladislav: Objevování Ameriky; s. 59–60. • Recenze stejnojmenné knihy Ireny Dubské (ČS 1964).

Ročník 2, číslo 2 (duben 1965)

119

Den, Petr [= Ladislav Radimský]: K Dantovu výročí; s. 1–2. • Úvodní slovo věnované Dantovi a výročí 700 let od jeho narození.

NAŠE NOVÁ POEZIE

120

Mastik, Chrysostom: Dante; s. 3. • Báseň.

121

Goepfertová, Gertruda: Šachy – Sen – Srpek milostné; s. 4. • Básně.

122

Vaněk, Vladimír: Nad hroby Etrusků; s. 5. • Báseň.

123

Vlach, Robert: V Paříži s dcerou Michaelae; s. 5–6. • Báseň.

SETKÁNÍ SE SVĚTOVÝMI BÁSNÍKY

124

Slávik, Juraj: Spomienka na T. S. Eliota; s. 7–8. • Medailon věnovaný T. S. Eliotovi, autorova vzpomínka na jejich osobní setkání a ukázka z básně *Tam domov máš*.

125

Heřman, Bedřich: Z nového českého překladu Goethova Fausta; s. 9–12. • Zpráva o novém, již desátém překladu Fausta do češtiny, ukázka z tohoto překladu, konkrétně scéna z prvního dílu Fausta *Prolog v nebi*.

STATI A ÚVAHY

126

Odložilík, Otakar: Moravský šlechtic v londýnském Globe; s. 13–20. • Stať věnovaná Zdeňku Brtnickému z Valdštejna, z jehož deníku O. vybral citaci do své studie *Cesty*

z *Čech a Moravy do Velké Británie*. Ve stati O. mapuje pomocí stejného deníku život moravského šlechtice a popisuje jeho vztah k divadlu.

127

Stárková, Věra: *Filosofové v ráji*; s. 20–24. • Studie se zabývá pojetím filozofie podle Dante Alighieriho. Autorka se snaží rozluštit, proč D. do svých děl obsazuje zrovna takové postavy, jaké obsazuje (konkrétně postavy Filosofie a Sigera z Brabantu).

128

Kašpárek, Petr: *Tragický pocit z proměn naší doby*; s. 24–30. • Filozofická stať zabývající se proměnami toho, jak společnost vnímá pravdu.

129

Jeníková, Aurelie: *Na návštěvě u Josefa Martínka*; s. 30–34. • Reportáž z autorčiny návštěvy v Martínkově domě v Mexiku, doplněná o přání autorovi k 75. narozeninám a zmínka o vydání knihy *Listy z deníku*.

130

Chmelíček, Jaroslav F.: *Účast Čechů na obraně Unie za Občanské války*; s. 33–36. • Článek věnovaný vzpomínce na české muže bojující v Občanské válce, která vypukla na jaře 1861.

ROZHOVORY A POLEMIKY

131

Vaněk, Vladimír: *O písni Kde domov můj?*; s. 37. • Zamyšlení nad vznikem hymny a otázka, zda Škroup námět na ni nepřevzal z husitské písně. Opatřeno poznámkou redaktora: „O písni *Kde domov můj* jsem četl jiné dohady o tom, že u její kolébky někde v povzdálí stáli dva z největších Němců. Poukazovalo se na ideovou příbuznost jejího textu s textem známé Mignoniny písně *Kennst du das Land* z třetí knihy Goethova díla *Wilhelm Meisters Lehrjahre*, které bylo na počátku devatenáctého století v Praze známo velmi dobře. A posloucháme-li volnou větu z Mozartovy *Sinfonie concertante E b (K. Anh. 9. 297 b)*, překvapí nás nápadná podoba krásné melodie s melodií naší národní hymny. Je jisto, že když Škroup přijel jako jedenáctiletý ze své rodné obce Osice pod Kunětickou

horou do Prahy, znělo toto město Mozartovou hudbou, s kterou se Škroup později intimně seznámil. Žádné umělecké dílo nevzniklo z ničeho, každé má své kmotry. Bylo by zajímavé zjistit, zda Goethe a Mozart znali či aspoň mohli znát píseň, o níž Vladimír Vaněk mluví.“

BELETRIA

132

Gran Embustero, Vilém [= Vilém Špalek]: Mužské peníze – Ženské peníze; s. 38–42. • Povídky.

KRITICKÉ MARGINALIE

133

Bušek, Vratislav: Diskobolos jednou provždy; s. 43. • Zpráva o vydání pěticentové známky United States Centennial of the Sokols Physical Fitness, věnované americkým Sokolům.

134

pž: Ještě jednou k sokolské známce; s. 43–44. • Dodatek k článku č. 133.

135

Jíra, Jaroslav: Výstava Jana Špály v Paříži; s. 44–45. • Zpráva o výstavě československého malíře, která byla k zhlédnutí v Paříži v listopadu roku 1964, doplněna o krátkou charakteristiku autorových maleb.

136

Münzerová, Zdenka: Československé miniatury románských a gotických rukopisů; s. 46. • Recenze stejnojmenné knihy Jana Květa ze série Mentor-UNESCO Art Books.

137

Den, Petr [= Ladislav Radimský]: Tři noci; s. 46–48. • Recenze stejnojmenné knihy Egona Hostovského (SVU 1964).

138

Den, Petr [= Ladislav Radimský]: Dvě nové sbírky básní Roberta Vlacha; s. 48–49. • Recenze básnických sbírek *Slova k hostu* a *Pláč ze Španělska* (Křesťanská akademie 1964).

139

Javor, Pavel: Petra Dena protest proti „civilizaci“; s. 49. • Recenze knihy Ladislava Radimského *Světélko jen malé* (Křesťanská akademie 1963).

140

K. Š.: Ku knize Mikuláše Bakoša; s. 49–50. • Recenze knihy Mikuláše Bakoše *Problémy literárnej vedy včera a dnes* (Slovenská akademie vied 1964).

141

Vlach, Robert: Žízňiví po stalinismu; s. 50–51. • Recenze knihy *Žízňiví* (Svobodné slovo 1964).

142

Herčík, Vladimír: Jednota bratrská a reformování francouzského jazyka; s. 51–53. • Recenze stejnojmenné knihy Otakara Odložilíka obsahující soubor statí otiskovaných v letech 1962–1964 v amerických měsícnících *Křesťanské listy* a *Husův lid* (1964).

143

Munk, František: Eurotom; s. 53–54. • Recenze stejnojmenné knihy Jaroslava G. Polacha (Oceana Publications 1964).

144

Bouček, Jaroslav: The Transfer of the Sudeten Germans; s. 54–56. • Podtitul: A Study of Czech-German Relations 1933–62. Recenze knihy Radomíra Luži věnující se vývoji vztahů Čechů a Němců od první světové války (New York University Press 1964).

145

Radimský, Ladislav: *Czech-American Catholics 1850–1920*; s. 56. • Podtitul: Center for Slav Culture. Recenze stejnojmenné knihy o osudech českých katolických přistěhovalců v Americe, autor Joseph Cada (Benedictine Abbey Press 1964).

146

[nepodepsáno]: *Slovník českých spisovatelů*; s. 57–58. • Recenze stejnojmenného slovníku (ČS 1964).

147

Šebor, Miloš: *K dějinám českého výzkumnictví*; s. 58–59. • Recenze knihy Otakara Dorazila *Objevitelé nových světů* (Lidová demokracie 1959).

148

Duben, V. N.: *10 let Českého Slova*; s. 59. • Zpráva k 10. výročí vydávání mnichovského měsíčníku *České slovo*.

149

Den, Petr [= Ladislav Radimský]: *Jak jsem byl zavražden...*; s. 60. • Recenze stejnojmenné knihy J. R. Picka (Dilia 1963).

UMĚLECKÁ PŘÍLOHA

150

Sokol, Kolman: *Hurikán, volný list*. • Kresba tužkou, 1954.

Ročník 2, číslo 3 (červenec 1965)

151

Radimský, Ladislav: Úvodník; s. 1. • Úvodní slovo o času a nadčasovosti.

NAŠE NOVÁ POEZIE

152

Listopad, František: Dnes v noci přelo – [bez názvu]; s. 2. • Básně.

153

Salzmann, Zdeněk: Slova – Věnování; s. 3. • Básně.

SETKÁNÍ SE SVĚTOVÝMI BÁSNÍKY

154

Cekota, Antonín: Básník kanadského severu; s. 3–8. • Stručný životopis Roberta Williama Service a ukázka tvorby – balada *Nebezpečný Dan McGrew*.

STATI A ÚVAHY

155

Velinský, S.: Novým člověkem v nové Evropě; s. 9–14. • O potřebě kulturně spirituální obrody světa a rozšiřování poznání ve všech oborech ve sféře sociálního života. Autor upozorňuje, že v posledních letech dochází především k vývoji z materiálního hlediska, ale na duchovní hodnoty se zapomíná.

156

Kratochvíl, Z.: Pět let s Dantem; s. 14–16. • Článek věnovaný Dantově *Božské komedii*. K. sumarizuje, jaké problémy byly s překladem a jaké starosti měl s doprovodnými ilustracemi on sám i další čeští i zahraniční ilustrátoři.

157

Münzerová, Zdenka: Gotická tradice českého výtvarného umění; s. 17–25. • Reakce na stať René Welleka *Dvě tradice v české literatuře* (č. 8). M. poukazuje na fakt, že současně s literární gotickou tradicí ve 14. století a barokní tradicí v 17. století se vyvíjelo i naše výtvarné umění.

158

Jíra, Jaroslav: K 25. výročí Z. Rykra; s. 25–27. • Vzpomínka na Zdenka Rykra, výtvarníka a malíře pohybujícího se kolem skupiny Devětsil. Součástí je Rykrův stručný životopis a zařazení jeho osoby mezi současníky.

159

Papánek, Ján: Organizovanie a vedenie československého odboja v Spojených štátoch – 1938 až 1941; s. 27–34. • Článek zabývající se strukturou a nejvýznačnějšími osobnostmi čs. odboje v USA.

160

Bušek, Vratislav: Proměny krajanské pospolitosti; s. 34–38. • Článek věnující se statistikám ohledně nárůstu či úbytku českých exulantů v USA a tomu, co zvládli vytvořit (první česká banka, první noviny atp.). Dále se zaměřuje na vzdělání, mateřskou řeč či průměrný věk jednotlivých generací.

ROZHOVORY A POLEMIKY

161

N-ý: Poznámka k práci Věry Blackwellovej „Hamlet v českých překladech“; s. 39. • Reakce na článek č. 74/98. Autor kritizuje B. za vynechání slovenských překladů. S poznámkou redaktora: „Vítám, že výše otištěná poznámka poučuje o překladech Hamleta do slovenštiny. Upozorňuji však, že Věra Blackwellová již podle názvu svého článku se výslovně omezila a chtěla omezit na překlady české.“

162

Radimský, Ladislav: Čísla nedělají lidi, lidé dělají čísla; s. 40–41. • Reakce na článek V. Buška č. 160. S poznámkou autora: „V dubnových Zprávách SVU volal dr. Vratislav Bušek po debatě o programových otázkách v SVU a žádal, aby Proměny poskytly místo listům čtenářů (samozřejmě stručným a hutným) o tomto tématu. Za redakci prohlašuji, že Proměny uveřejní výtah z takových dopisů s velkou radostí.“

BELETRIA

163

Svatoš, Bedřich: Zakázané dveře; s. 42–51. • Povídka.

KRITICKÉ MARGINALIE

164

Den, Petr [= Ladislav Radimský]: Kniha povídek; s. 52–53. • Recenze stejnojmenné knihy Vladimíra Vaňka (SVU 1965).

165

Fischer, A. W.: Noc s Hamletem; s. 53–54. • Recenze stejnojmenné knihy Vladimíra Holana (SNKL 1964).

166

Den, Petr [= Ladislav Radimský]: Da geht Kafka; s. 54–55. • Recenze sbírky článků Johanne Urzdila věnovaných F. Kafkovi (Artemis Verlag Zürich und Stuttgart 1965).

167

Bělský, Karel: Němci v Československu 1933–1947; s. 55–56. • Recenze stejnojmenné sbírky dokumentů, sestavil Václav Král (ČSAV 1964).

168

Duben, V. N.: How the Communist Press Works; s. 56–58. • Recenze stejnojmenné knihy Antonína Buzka (Pall Mall Press 1964).

169

Lajda, B.: Z řeči do řeči – O prvých Slovákoch v Austrálii; s. 58–59. • Recenze stejnojmenné knihy Pavla Juriny (1964).

170

Den, Petr [= Ladislav Radimský]: Konec masopustu; s. 59–60. • Recenze dramatu Josefa Topola, jež mělo premiéru 14. 11. 1964.

Ročník 2, číslo 4 (říjen 1965)

171

Radimský, Ladislav: Úvodník; s. 1. • Úvodní slovo věnované dvacátému výročí vzniku Organizace spojených národů.

NAŠE NOVÁ POEZIE

172

Žiar, Marian: Po rokoch života; s. 2. • Báseň s věnováním: „Kl. Šimončičovi pri jeho návšteve v Mníchove.“

173

Kavka, Jiří [= Robert Vlach]: Labyrint; s. 3–4. • Báseň.

174

Sláma, Ludvík: 1948; s. 4–6. • Báseň.

175

Horský, Igor: I. – II. – III.; s. 7. • Básně.

SETKÁNÍ SE SVĚTOVÝMI BÁSNÍKY

176

Listopad, František: Brazilská paní Poezie; s. 8–10. • Stručný životopis básnířky Cecilie Meireles, doplněný o ukázky z její tvorby v překladu F. Listopada (básně Pohlednice, Píseň, Valčíky, Píseň pomněnky, 2x bez názvu).

177

Danešová, Marie: Edward Field; s. 11–12. • Stručný životopis doplněný o ukázku z tvorby – báseň Telefon (v překladu M. Danešové).

STATI A ÚVAHY

178

Spinka, Matthew: V upomínku na Husovo 550. výročí; s. 13–15. • Článek věnovaný Janu Husovi a jeho požadavkům týkajících se nápravy církve.

179

Želivan, Pavel [= Karel Vrána]; Radimský, Ladislav: Quo vadis, Bohemia?; s. 15–22. • Podtitulek: Pokus o popsání duchovní situace českého člověka a první slovo k soustavnějšímu dialogu s domovem. Pokus autorů vytvořit jednotný obraz týkající se změn v Československu, a to na základě vyprávění, postojů, hodnocení, srovnávání a reakcí svých bližních, kteří je přijeli do exilu navštívit. Článek pokračuje v 1. čísle 3. ročníku (č. 215).

180

Vaněk, Vladimír: Dopis do záhrobí; s. 22–24. • K pětasedmdesátinám Bohuslava Martinů. Stať psaná formou dopisu, adresováno B. M. od „Vladimíra Vladimíroviče“.

181

Münzerová, Zdenka: Dantovy podobizny od Giotta po Rafaela; s. 24–28. • Ikonografická studie zkoumající množství obrazů, portrétů a fresek Danta Alighieriho a to, jak a s jakými proprietami je zobrazován.

182

Kratochvil, Josef: Pedagogické, didaktické, psychologické, sociologické a organizační problémy čs. dálkové školy v exilu; s. 29–35. • Autor v článku shrnuje veškerá úskalí, která ho provázela při snaze zařídit prostředí vhodné pro výuku dětí exulantů. Obsahuje i body, které vzešly z přípravných prací před zahájením samotné výuky.

183

Tumlíř, B.: Statistika ve službách totalitární politické akce; s. 35–37. • Článek o Československé statistické ročence pro rok 1963, která obsahuje záměrně zkreslené údaje, a stává se tak součástí komunistické propagandy.

ROZHOVORY A POLEMIKY

184

Stárková, Věra: Důvod k naději; s. 38–39. • Reakce na článek č. 50.

BELETRIA

185

Goepfertová, Gertruda: Děda vypravuje pohádku o zlém ševci Mocipánovi; s. 40–43. • Povídka.

KRITICKÉ MARGINALIE

186

Škvor, Jiří [= Pavel Javor]: Několik poznámek o sborníku *The Czechoslovak Contribution to World Culture*; s. 44–45. • Recenze stejnojmenné knihy (Mouton and spol. 1964).

187

Den, Petr [= Ladislav Radimský]: *Nedosněno, nedomilováno...*; s. 46. • Recenze stejnojmenné knihy básní Pavla Javora (Universum Press Co. 1964).

188

Vaněk, Vladimír: *V sobě letohrad*; s. 46–47. • Recenze stejnojmenné sbírky básní Ivana Jelínka doplněna o ukázky ze sbírky (1965).

189

Den, Petr [= Ladislav Radimský]: *Třetí přání*; s. 48. • Komédie o třech dějstvích a pěti obrazech. Recenze stejnojmenného dramatu Vratislava Blažka.

190

Den, Petr [= Ladislav Radimský]: *Jizva*; s. 48–49. • Malá občanská činohra ve třech mezihrách (čtyřech obrazech). Recenze stejnojmenného dramatu Petra Karvaše.

191

Den, Petr [= Ladislav Radimský]: *Perlička na dně*; s. 49. • Recenze stejnojmenné knihy Bohumila Hrabala (ČS 1963).

192

Sláma, Ludvík: Závan čerstvého větru; s. 49–50. Zpráva o uvedení celovečerního satiricko-politického dramatického pásma *Sešito*, čímž zahájila činnost skupina divadelníků-amatérů nazvaná Skupina A.

193

Kratochvíl, Antonín: Kladnější stanovisko k Slovníku českých spisovatelů; s. 50–52. • Poznámka ke střetnutí svazu československých spisovatelů a vedení ČSAV kvůli *Slovníku českých spisovatelů*.

194

Radimský, Ladislav: The Cosmic Order and Our Mental Health; s. 52–53. • Recenze stejnojmenné knihy S. J. Velinského (Interpress LTD 1963).

195

BAS: Ve vládě v exilu; s. 53–54. • Recenze stejnojmenné knihy Ladislava K. Feierabenda (1965)

196

Šebor, Miloš: Král železnic; s. 54–55. • Recenze stejnojmenné knihy Adolfa Branalda (2. vyd., ČS 1961).

197

Radimský, Ladislav: Dějiny Prahy; s. 55–56. • Recenze stejnojmenné knihy (Nakladatelství politické literatury 1964).

198

Vlach, Robert: Ny tjeckisk och slovakisk prosa; s. 56–57. • Recenze stejnojmenného výboru z nové české a slovenské prózy, uspořádala Marie Rádlová-Jensen (Wahlström and Widstrand 1965).

199

Schwarzenberg, Karel: Die Kreuzherren mit dem roten Stern; s. 57–58. • Recenze stejnojmenné knihy Willyho Lorenze (Königsteiner Institut für Kirchen- und Geistesgeschichte der Sudetenländer 1964).

200

Vaněk, Vladimír: Tajemství vyzvědače A-54; s. 58. • Recenze stejnojmenné knihy Čestmíra Amorta a Iva M. Jedličky (Vydavatelství časopisu MNO 1965).

201

Radimský, Ladislav: Desáté číslo Studií; s. 59. • Zpráva o vydání nového čísla vědeckého sborníku *Studie*.

202

Radimský, Ladislav: Hommage de la Boheme à Paul Claudel; s 59–60. • Zpráva o vydání zvláštního čísla časopisu *Rencontres* u příležitosti desetiletého výročí smrti Paula Claudela.

203

Den, Petr [= Ladislav Radimský]: Král – Vávra; s. 60. • Poprvé hráno v satirickém divadle Večerní Brno. Recenze stejnojmenného dramatu Milana Uhdeho (Orbis).

Ročník 3, číslo 1 (leden 1966)

204

Bušek, Vratislav: Úvodník; s. 1–2. • Úvodní slovo věnované problému užívání českého jazyka v exilu.

NAŠE NOVÁ POEZIE

205

[nepodepsáno]: Poslední báseň Jakuba Demla; s. 3–5. • Báseň *Zjevení* a krátká úvaha o ní.

206

Jelínek, Ivan: *Ab urbe contida* – [2x bez názvu]; s. 5–7. • Báseň.

207

Javor, Pavel: Dvě básně milostné; s. 8. • *Básně I. a II.*

208

Kocián, Přemek: *Pod deštníkem kouře*; s. 9–10. • Báseň.

209

Maryla: *V zahradách Inků*; s. 10. Báseň.

210

Smutná, Inka: *Proměny – Zimní západ*; s. 11. • Báseň.

STATI A ÚVAHY

211

Strakoš, Jan: *Slovo k počátkům národního obrození*; s. 12–19. • O potřebě důkladnějšího prozkoumání počátku národního obrození a postavení Čechů v té době.

212

B.: *K sedmdesátým narozeninám profesora Otakara Vočadla*; s. 19–21. • Medailon o životě O. V., doplněný o blahopřání.

213

Vlach, Robert: O lokomotivách a Ezopovi; s. 21–24. • Podtitul: Dvojí pohled na sovětskou literaturu. Nad tituly *Současná sovětská literatura I. Ruská próza* (Praha 1963) a *II. Ruská poezie* (Praha 1964).

214

Kolegar, Ferdinand: Obnova československé sociologie?; s. 25–29. • Autorova kritika negativního přístupu komunistů k sociologii.

215

Želivan, Pavel [=Karel Vrána]; Radimský, Ladislav: Quo vadis, Bohemia?; s. 30–35. • Pokračování a dokončení článku č. 179.

216

Kolaja, Jiří: O jeden bod národního programu; s. 35–39. • Článek mapuje poměry mezi Čechy, Slováky a Poláky a vztah Čechů a Slováků k Polsku obecně. Autor vyzdvihuje jazykové a jiné vazby a podobnosti mezi národy.

217

Procházka, Joža: Tajemství atomu; s. 39–43. • Úvaha nad fyzikálními objevy 20. století. P. zmiňuje jak pozitivní, tak negativní dopady nových výzkumů.

ROZHOVORY A POLEMIKY

218

Velinský, S.: Osud krajanských skupin v USA?; 44–48. • Polemika o „životnosti“ a soudržnosti český krajanů v exilu, autor navrhuje možnosti, jak vylepšit vztahy mezi jednotlivými generacemi exulantů.

219

Radimský, L.: Myšlenka nad řeč?, s. 48. • Reakce na úvodník tohoto čísla (č. 204).

BELETRIA

220

[nepodepsáno]: Z pamětí doktora Richarda Schidlofa; 49–53. • Ukázky z kapitol *Léta universitní 1901–1906* a *První republika 1918–1939* z knihy *Události z mého života*.

KRITICKÉ MARGINÁLIE

221

Jíra, Jaroslav: Současní čeští umělci v Paříži; s. 54–56. • Představení známých i neznámých umělců, kteří z Čech přesídlili do Paříže, J. zmiňuje jména jako Josef Šíma, Jaroslav Hilbert, Toyen, Antonín Machourek, Bocian, Jaroslav Šerpan, František Littna, Karel Kupka, Jenny Hladíková, Jiří Hejna, Fedor Loevenstein a Géza Szobel.

222

Šebor, Miloš: Gothic art in South Bohemia; s. 56–58. • Recenze stejnojmenné knihy A. Denkensteina a F. Matouše (Artia 1955).

223

Blatný, Oldřich: Čítanka; s. 58–59. Recenze stejnojmenné knihy, sestavila a upravila Jarmila Uhlířová.

224

Středa, Jindřich [= Karel Schwarzenberg]: Za Karlem Horkým; s. 59–60. • Medailon věnovaný kritikovi Karlu Horkému.

225

Želivan, Pavel [=Karel Vrána]: Na hlubinu lidského srdce; s. 60–62. • Recenze knihy Tomáše Špidlíka *La doctrine spirituelle de Théophane Le Reclu* (1965).

226

Spinka, M.: The Hussite King; Bohemia in European Affairs, 1440–1471; s. 62. • Recenze stejnojmenné knihy Otakara Odložilíka (Rutgers University Press 1965).

227

Radimský, Ladislav: Flötenspieler und Phantome; s. 62–63. • Recenze stejnojmenné knihy Györga Sebestyéna (Verlag Kurt Desch 1965).

228

Sadek, G.: Visual design in action – principles, purposes; s. 63. • Recenze stejnojmenné knihy Ladislava Sutnara (Hastings House 1961).

Ročník 3, číslo 2 (duben 1966)

229

Radimský, Ladislav: Úvodník; s. 1. • Úvodní slovo věnované pražskému arcibiskupovi Josefu Beranovi.

230

R. L. [= Ladislav Radimský]: Nekrolog Roberta Vlacha; s. 2.

NAŠE NOVÁ POEZIE

231

Jeniková, Aurelie: Ailanthus; s. 3. • Báseň.

232

Stárková, Věra: Dívce u ohně; s. 4. • Báseň

233

Valeská, Olga: Jak hejna bílých labutí... – Den odchází...; s. 4–5. • Básně.

234

Zvěřina, L. N.: Moje hodinky; s. 6–8. • Báseň.

STATI A ÚVAHY

235

Hlavatý, Václav: Skryté souvislosti; s. 9–14. • Autor pokládá otázky týkající se souvislostí mezi křesťanstvím a fyzikálními zákony a sám na ně zároveň odpovídá.

236

Urzidil, Johannes: Život s českými malíři; s. 15–20. • Autorovy vzpomínky na významné malíře 20. století, zmiňuje osobnosti jako Václav Špála, Vlastislav Hofman, Rudolf Kremlička, Jan Zrzavý nebo Josef Čapek. Svá teoretická pozorování týkající se moderního malířského umění shrnul do knihy *Zeitgenössische Maler der Tschechen*.

237

Želivan, Pavel [= Karel Vrána]: Dante a naše historická budoucnost; s. 21–28. • Stať o pluralismu hodnot Dantova díla, jeho pojetí filozofie, tomistickém přístupu k životu a umění a o užitečnosti Dantova díla pro současnost.

238

Krajina, Vladimír J.; Clair-Sobell, James St.: Příklad pro každého; s. 28–32. • Článek věnovaný rodině Koernerů, konkrétně bratrům K. a jejich činnosti v dřevařském průmyslu v Kanadě.

239

Picha, Zdeněk: Hmota a mysl; s. 32–36. • Studie o souvislostech mezi těmito dvěma skutečnostmi.

240

Eliáš, Andrej: Obyvatelstvo a pracovní síly Československa; s. 36–44. • Autor se věnuje problematice vývoje obyvatelstva a pracovních sil a perspektivě dalšího vývoje na území ČSR. Součástí textu jsou statistiky převzaté ze statistických ročenek a dalších materiálů.

241

Bělský, Karel: Jsme národem Masarykovým?; s. 45–48. • O paradoxu masarykovského státu, kde profesori neuznávali za vhodné a nutné a potřebné vést žáky k četbě a studiu M. textů, o nevědomosti a neznalosti díla a filozofie T. G. M.

242

Radimský, Ladislav: Jsme národem Masarykovým?; s. 48. • Dvě poznámky k předchozímu článku (č. 241).

ROZHOVORY A POLEMIKY

243

Kopecká, Olga: Poznámky k článku *Quo vadis, Bohemia?*; s. 49–50. • Reakce na článek *Quo vadis, Bohemia?* (č. 179/215).

244

Kratochvíl, Jos.: Mikrogenetické chtějí vytvořit „nahlidi“; s. 51. • Článek věnovaný nové vědecké disciplíně – bioinženýrství.

BELETRIA

245

Odložilík, Otakar: Mezi vinicemi a borovými lesy; s. 52–58. • Povídka.

KRITICKÉ MARGINÁLIE

246

Mudroch, Václav: The Hussite King. Bohemia in European Affairs, 1440–1471; s. 59–60.
• Recenze stejnojmenné knihy Otakara Odložilíka (Rutgers University Press 1965).

247

Šebor, Miloš: Slovenský národopis; s. 60–61. • Zpráva o obsahu 13. ročníku stejnojmenného čtvrtletníku vycházejícího v Bratislavě.

248

[nepodepsáno]: Muchova kniha o New Yorku; s. 61–62. • Recenze knihy *Černý a bílý New York* Jiřího Muchy (Mladá fronta 1965).

249

Radimský, Ladislav: Schuld und Sühne; s. 63. • Recenze stejnojmenné knihy Přemysla Pittera (Büro der katholischen Exiljugend für Mitteleuropa 1965).

250

Kříž, Karel: Protokoly; s. 63–64. • Recenze stejnojmenné knihy Roberta Gilla (Krajské nakladatelství v Brně 1964).

251

Den, Petr [= Ladislav Radimský]: Vyrozumění; s. 64. • Hra o dvanácti obrazech. Recenze stejnojmenné hry Václava Havla (Dillia 1965).

252

Kříž, Karel: Ostře sledované vlaky; s. 64–65. • Recenze stejnojmenné knihy Bohumila Hrabala (ČS 1965).

253

Stárková, Věra: Marxistická rehabilitace Kafkova díla; s. 65–67. • Recenze projevů na liblické konferenci o Kafkově díle *Franz Kafka* (ČSAV 1963).

254

Duben, V. N.: Ledy se hnuly, ale...; s. 67–68. • Zpráva o dobovém repertoáru pražských divadel.

255

Blatný, Oldřich: Progressive Czech; s. 68–69. • Recenze stejnojmenné učebnice češtiny prof. Bohumila E. Mikuly (Czechoslovak National Council of America 1965).

256

Šebor, Miloš: The Development of the Communist Bloc; s. 69–70. • Recenze stejnojmenné knihy Rogera Pethybridge (D. C. Health and Co. 1965).

257

Duben, V. N.: The Fortress That Never Was; s. 70–71. • Recenze stejnojmenné knihy Rodneyho G. Minotta (Holt, Rineart and Winston 1964).

258

Münzerová, Zdenka: History of Mankind – Volume I.; s. 71–72. • Podtitul: Prehistory and the Beginning of Civilization. Recenze stejnojmenné knihy (Harper & Row 1963).

259

Radimský, Ladislav: J. P. Hodin European Critic; s. 72. • Podtitul: Essays by variol hands edited by Walter Kerr and Publisher as a tribute on his sixtieth Birthday. Recenze stejnojmenné knihy (Cory, Adams and Mackay LTD. 1965).

260

Den, Petr [= Ladislav Radimský]: Rozcestí a návraty; s. 72. • Recenze knížky básní Přemka Kociána a Alexandra Mikuly (Nový svět 1965).

Ročník 3, číslo 3 (červenec 1966)

261

Radimský, Ladislav: Úvodník; s. 1. • Úvodní slovu věnované návratu T. G. Masaryka, resp. jeho slávy, do Československa (pojmenovávají se po něm ulice, vznikají pomníky, vydávají se některá jeho díla).

262

NAŠE NOVÁ POEZIE

Sláma, Ludvík: Tak už je čas – Píseň o lesích; s. 2–3. • Básně.

263

Fuchsová, Jiřina: New York; s. 3–8. • Báseň.

264

Kolda, Pavel: Z lednové ošatky ticha; s. 9–10. • Z neuveřejněné sbírky, psané v lednu 1954. Básně *Snad, Stezky, Oběd do čtvrté odpolední, Prorocká, Možná*.

SETKÁNÍ SE SVĚTOVÝMI BÁSNÍKY

265

[nepodepsáno]: Ukázky sonetů Niny Estrady; s. 11–12. • Medailon o životě autorky a ukázky básní *XIX, XXXIV, LVI*.

STATI A ÚVAHY

266

Spinka, M.: Descartes a Komenský, s. 13–17. • Článek porovnává přístup D. a K. k filozofii a jejich principy uvažování o světě, Bohu a dalších duchovních tématech.

267

Láska, Václav: Osudy českých překladů Poggiova Dopisu z Kostnice, s. 17–21. • Úvaha věnovaná prvnímu překladu *Dopisu z Kostnice*, jenž se zachoval ve dvou redakcích, a to v rukopise freiberském (1495) a jeho brněnském přetisku (1525).

268

Stárková, Věra: Tajemství sebeuskutečňování; s. 22–25. • Autorka se zabývá aristotelovskou entelechií a proměnami tohoto pojmu u některých dobových spisovatelů. Součástí textu je autorčina báseň *Předznamenání*.

269

Velinský, S.: Sociálně-psychologický význam idealizace v literatuře; s. 25–31. • Článek tematizující idealizované typy lidství v literatuře, které jsou pokusem o nápravu sociálních nedostatků.

270

Šebor, Miloš: 1866; s. 31–37. • Podtitul: Ke 100. výročí od vypuknutí bitvy (3. 7. 1866). Stať věnovaná bitvě u Hradce Králové.

271

Lisický, Karel: Proměny i zde; s. 37–42. • Článek tematizující problematiku vztahu Čechů a Němců, konkrétně odsun Němců z českého území.

272

Duben, Vojtěch N.: Problémy a perspektivy našeho života v zahraničí; s. 42–50. • Autor rozebírá, jakou roli v exilu hrají český rozhlas a tisk, a navrhuje změny, kterými by se dala zlepšit kvalita těchto médií.

273

Kocián, Přemek: Krok do chodské minulosti; s. 50–51. • Stať věnovaná Chodům a jejich původu, o který se zajímala již Božena Němcová.

ROZHOVORY A POLEMIKY

274

Tumlíř, Bohuslav: Politika a umění; s. 52–53. • Reakce na článek Miroslava Drozdy z *Literárních novin* ze dne 6. listopadu 1965 věnovaný k příležitosti 90. výročí narození A. V. Lunačarského.

275

L. R. [= Ladislav Radimský]: Výzva k debatě; s. 53. • Reakce na článek Karla Lisického (č. 271).

BELETRIA

276

Vaněk, Vladimír: Tanec a botanika; s. 54–58. • Povídka.

277

ALFA [= Robert Vlach]: Balada o dvou vynálezcích; s. 59–61. • Povídka.

KRITICKÉ MARGINÁLIE

278

I. K.: Dva slovenské preklady Danteho „Božskej komédie“; s. 62–63. • Recenze překladů *Pekla z Božské komedie* Viliama Turčányho a Jozefa Felixe z r. 1964 (Slovenské vydavateľstvo krásnej literatúry) a Karola Strmeňa z r. 1965 (exil, Slovenský ústav Cleveland – Řím – Mnichov).

279

Odložilík, Otakar: John Hus at the Council of Constance – John Hus' Concept of Church; s. 63–64. • Recenze dvou stejnojmenných knih Matthewa Spinky (Columbia University Press 1965 a Princeton University Press 1966).

280

Jíra, Jaroslav: Praha – Paříž; s. 64–66. • Zpráva o výstavě v Muzeu moderního umění v Paříži, kde jsou vystavována i díla československých umělců („česká kubistická škola“).

281

Münzerová, Zdenka: Dvě knihy o českém baroku; s. 67. • Recenze knihy Karla Swobody *Barock in Böhmen* (Prestel-Verlag 1964) a knihy Erberharda Hempla *Baroque Art and Architecture in Central Europe* (Penguin Books 1965).

282

BAS: Ve vládě v exilu. Díl II.; s. 68–69. • Podtitul: Východní vítr nad Londýnem – Od zatažení Sovětského svazu do války do jara 1943. Recenze stejnojmenné knihy Dr. L. K. Feierabenda (1966).

283

Šebor, Miloš: In Margine Arnold J. Toynbee: Opravdu historik?; s. 69–70. • Reakce na článek Jana Strakoše *Slovo k počátkům národního obrození* (č. 211).

284

Jn.: Tragédia maršála Tuchačevského; s. 70–71. • Recenze stejnojmenné knihy Lva Nikulina v překladu Miroslava Neumanna a Soni Várošové (Vydavateľstvo politickej literatúry 1965).

285

Den, Petr [= Ladislav Radimský]: Rozhlasové hry; s. 71–72. • Recenze sborníku her. Obsahuje hry: *Bylo to na váš účet* (Ludvík Aškenazy), *Zvědavost* (Ludvík Kundera), *Muž, po kterém jdou* (Karel Cop), *Demokraté* (Milan Jariš) a *Obyčejná sobota* (Václav Cibula) (ČS 1965).

Ročník 3, číslo 4 (říjen 1966)

286

Den, Petr [= Ladislav Radimský]: Úvodník; s. 1–2. • Úvodní slovo věnované souvislostem mezi kulturou, politikou a politickým režimem.

NAŠE NOVÁ POEZIE

287

Goepfertová, Gertruda: Osvětlené město – Všední – Neznámý vojín; s. 3–4. • Básně.

288

Kostka, Jaromír: Noce kajmana; s. 5–6. • Báseň.

289

Listopad, František: Sen v březnu 1966 – Intermezzo s úhozem; s. 7. • Básně.

STATI A ÚVAHY

290

Beran, Josef: „Bude-li každý z nás z křemene...“; s. 8–12. • Kritika soudobé mládeže za nedostatečnou znalost náboženství a náboženských hodnot.

291

Stárková, Věra: Vyšší hra; s. 13–16. • Autorka přistupuje k řeči jako ke hře, čerpá z filozofie Ludwiga Wittgensteina, který zavedl pojem „jazyková hra“.

293

Münzerová, Zdenka: Barokní tradice v české architektuře; s. 17–22. • Článek o barokním stylu u nás i v zahraničí, o jeho objevení, přijetí a o významných činitelích doby baroka.

294

Odložilík, Otakar: Poslední Dvořákův přítel; s. 22–27. • Autorova vzpomínka na Aloise Františka Kovaříka.

295

Andic, V. E.: Čo krajanov posiluje, čo oslabuje?; s. 28–31. • Podtitul: Pozitívne a negatívne aspekty krajanového problému. Článek zabývající se výhodami a nevýhodami, pozitivy a negativy života v exilu a komplikovanou situací, kdy krajané zůstávají spjati se svou rodnou zemí, ale zároveň nutně musejí „zapadnout“ do cizího prostředí.

296

Basch, Antonín: Odyssea československého průmyslu; s. 32–38. • Článek o proměnách českého průmyslu v letech 1918 až 1939, o důsledcích znárodnění podniků a dalších politických zásahů a naopak o situaci po uvolnění a obnovení samostatnosti. Autor se v druhé části opírá o článek Oty Šika *Příspěvek k analýze našeho hospodářského vývoje*, který byl uveřejněn v čísle 66/7 *Politické ekonomie*, vydávané Ekonomickým ústavem ČSAV.

297

Lokay, M: K 50. výročí pobytu T. G. M. v Londýně; s. 38–42. • Článek týkající se působení T. G. M. v Londýně v letech 1915 až 1917, kdy kromě univerzitního působení také stanul ve vedení československého boje o samostatnost.

298

Rozehnal, Alois: Pohroma bytové výstavby v ČSSR; s. 42–50. • Článek o bytové politice Československa, který uvádí její slabiny a další problémy spojené se stavem bydlení doma. Pokračování článku v 1. čísle 4. ročníku (č. 321).

299

Kratochvil, Josef: Několik psychologických a sociologických pohledů na život Laponců; s. 51–56. • Podtitul: Črty z psychologie posledních nomádů Evropy a jejich sobů. Autor ve zkratce představuje život Laponců, jejich styl života, myšlení, povahu, náboženskou víru a národní charakter.

ROZHOVORY A POLEMIKY

300

Radimský, Ladislav: Nekrolog Karla Lisického, s. 57.

301

Bušek, Vratislav: Poznámky k poznámkám Karla Lisického; s. 58–59. • Reakce na článek Karla Lisického z předchozího čísla *Proměn* (č. 271).

302

Stárková, Věra: Otevřený list Rogeru Garaudy; s. 59–60. • Reakce na komentář Rogera Garaudyho týkající se konference Antika a dnešek, konané v Brně v květnu 1966, a který byl otištěn v českých (blíže nespecifikovaných) novinách.

BELETRIA

303

[nepodepsáno]: Tři scénky z revue Sešito; s. 61–63. • S poznámkou: Odehrané minulého roku v Chicagu Klubem svobodné kultury, který vnesl svěží vzduch a mladého ducha do našeho života.

KRITICKÉ MARGINÁLIE

304

Den, Petr [= Ladislav Radimský]: Literární dobrodružství českého spisovatele v cizině aneb O ctihodném povolání kouzla zbaveném; s. 64–65. • Recenze stejnojmenné knihy Egona Hostovského (Nový domov 1966).

305

Den, Petr [= Ladislav Radimský]: Hejno stehlíků; s. 65–66. • Recenze stejnojmenné básnické sbírky Gertrudy Goepfertové (Křesťanská akademie v Římě 1966).

306

Ševčík, F.: Le Légion Tchecoslovaque en Russie 1914–1920; s. 66–68. • Recenze stejnojmenné knihy J. F. N. Bradleyho (1965).

307

Stárková, Věra: Realismus bez břehů; s. 68–69. • Recenze stejnojmenné knihy Rogera Garaudyho (ČS 1965).

308

Den, Petr [= Ladislav Radimský]: Pozvání k soudu; s. 69. • Recenze stejnojmenné knihy povídek Jaroslava Putíka (Mladá fronta 1964).

309

Stárková, Věra: Labuť a růže; s. 69–70. • Recenze stejnojmenné sbírky básní E. A. Saudka (ČS 1966).

310

Bušek, Vratislav: Mnichovská tragedie; s. 70. • Recenze stejnojmenné knihy dr. Františka Poláka (1966).

311

Fischer, A. W.: Das europäische Jahrtausend; s. 71–72. • Recenze stejnojmenné knihy Oskara Haleckiho (O. Müller Verlag 1966).

Ročník 4, číslo 1 (leden 1967)

312

Radimský, Ladislav: Úvodník; s. 1. • Úvodní slovo věnované F. X. Šaldovi (výročí 30 let od úmrtí, 100 let od narození).

NAŠE NOVÁ POEZIE

313

Benáček, Josef: Poesie; s. 2. • Báseň.

314

Javor, Pavel: Místo věnování – Říká láska; s. 3. • Básně.

STATI A ÚVAHY

315

Rýpar, F.: Katolická církev a dnešní svět; s. 4–14. • Článek o poměru katolické církve a okolního světa. Autor předkládá, jakými způsoby se církev snaží poznávat soudobou společnost a pomáhat jí s řešením problémů za pomoci náboženství.

316

Hlavatý, Václav: Mechanický determinismus?; s. 14–19. • Podle autora článku je možné teoreticky dokázat, že k existenci všech dosud tištěných knih, jež jsou výplodem tvůrčí činnosti, není této tvůrčí činnosti zapotřebí, neboť je lze vyrobit pouhým mechanickým postupem. Při užití teoretické metody v článku popsané je existence všech knih nutností naprosto nezávislou na existenci autorů, jimž tyto knihy připisujeme. Autor myšlenku aplikuje jak na knihy vydané, tak na knihy, které mají být vydány v budoucnosti.

317

Procházka, Joža: Je morálka bez boží autority možná?; s. 19–22. • Podtitul: Doktrina indické karmy. Autor spekuluje, zda se po rozpadu obrazu existence Boha rozpadá i morálka, neboť člověk se stává tvorem existenciálním, schopným jít životem sám bez podpory víry. Zmiňuje hinduismus a karmu jako úspěšný pokus člověka o morálku, která nepotřebuje Boha k svému střežení.

318

Hostovský, Egon: Pro změnu: o povinnostech veřejnosti ke spisovateli; s. 23–26. • Článek se zabývá postojem veřejnosti ke spisovateli. Autor konstatuje, že společnost samotná musí rozhodnout, zda o spisovatele vůbec stojí či zda ho vůbec potřebuje.

319

Želivan, Pavel [= Karel Vrána]: Bílá kniha na pŕhony svědomí; s. 27–32. • Článek věnovaný Vladimíru Holanovi a jeho poslední sbírce *Bolest* (ČS 1965). Autor staví H. do pozice „proroka“, který ve své době skrze poezii promlouval k lidem a ukrýval do svých básní duchovní poslání.

320

Kratochvil, Antonín: Situace na československé literární frontě; s. 32–40. • Článek mapuje situaci v období od ledna do června roku 1966.

321

Rozehnal, Antonín: Pohroma bytové výstavby v ČSSR; s. 40–46. • Dokončení článku ze 4. čísla 3. ročníku (č. 298).

322

Rechcígł, Miloslav; Stav a úkoly čs. zahraniční a krajanské bibliografie; s. 46–53. • Autor shrnuje, co bylo dosud na poli čs. zahraniční a krajanské bibliografie (a s ní související biografie) vykonáno, poukazuje na některé nedostatky a naznačuje možnosti budoucího výzkumu.

ROZHOVORY A POLEMIKY

323

Bělský, Karel: Mnichovská dohoda: důvody její právní neplatnosti; s. 51–59. • Článek obsahuje seznam důkazů, proč byla Mnichovská dohoda neplatná, a také ukazuje, co by bylo jinak, kdyby nebyla podepsána.

324

Radimský, Ladislav: Mechanický determinismus?; s. 59–61. • Reakce na článek č. 316.

BELETRIA

325

Machotka, Otakar: Birdwatchers – Myslivecký klobouk; s. 62–67. • Povídky.

KRITICKÉ MARGINÁLIE

326

Andic, Vojtěch E.: Tragický konec sľubnej kariéry; s. 68–69. • Recenze knihy *Nedokončená kronika* Vladimíra Clementise (Slovenské vydavateľstvo krásnej literatúry 1964).

327

Duben, V. N.: The Last Battle – The Last 100 Days – The Secret Surrender; s. 69–71. • Recenze tří stejnojmenných knih, jejichž autory jsou Cornelius Ryan (Simon and Schuster 1966), John Toland (Random House 1966) a Allen W. Dulles (Harper & Row 1966).

Ročník 4, číslo 2 (duben 1967)

328

Radimský, Ladislav: Úvodník; s. 1. • Úvodní slovo věnované André Malrauxovi a jeho pohledu na výtvarné umění.

NAŠE NOVÁ POEZIE

329

Fuchsová, Jiřina: Toho dne; s. 2. • Báseň.

330

Zvěřina, Ladislav Narcis: Poděkování; s. 3–4. • Báseň jako reakce na gratulace k autorovu životnímu jubileu.

331

Lampa, Matouš: U hrobu O. V. Milosze; s. 4–5. • Báseň.

SETKÁNÍ SE SVĚTOVÝMI BÁSNÍKY

332

Petříček, Jaromír: O. V. de Lubovitz Milosz (1877–1939); s. 6–16. • Článek o polsko-francouzském symbolistickém básníkovi (celým jménem Oscar Vladislav de Lubovitz Milosz), jeho životní cestě a námětech jeho tvorby. Autor srovnává M. s Máchou, Zeyerem a Březinou. Článek obsahuje ukázky tvorby, básně *Všichni mrtví jsou opilí...*, *A především...*, *Starý den*.

STATI A ÚVAHY

333

Stárková, Věra: Bod Omega; s. 17–22. • Autorka rozvíjí úvahu o bodu Omega, ptá se, zda je symbolem, či nikoliv. Kromě vlastních názorů předkládá i teorie C. G. Junga, Juliana Huxleyho nebo Pierra Teilharda de Chardina.

334

Srba, A. J.: Hospodářská odpovědnost v malém národě; s. 22–31. • Pojednání o procesu zmenšování svobody rozhodování politického, hospodářského a sociálního. Děje se tak

i u malých a nejmenších států, které kromě toho bojují i s otázkou uchování vlastní existence. Je nutné, aby lidé, podnikatelé, zemědělci, odboráři a další v malých státech byli spolupracujícími složkami.

335

Žák, Ján: Ľavý socializmus v Anglii?; s. 31–33. • Recenze knihy esejí *Towards Socialism* (1965 v Anglii, 1967 v USA).

336

Uhlířová, Jarmila: Mateřský jazyk v cizině; s. 34–36. • Článek se věnuje problematice výuky češtiny u dětí v exilu. V závěru textu autorka představuje českou školu v New Yorku.

ROZHOVORY A POLEMIKY

337

Hlavatý, V.: Mechanický determinismus?; s. 37–38. • Odpověď na kritiku L. Radimského (č. 324).

338

Želivan, Pavel [= Karel Vrána]: Pokušení matematiky; s. 38–41. • Reakce na článek V. Hlavatého č. 316.

339

Hlavatý, V. Odpověď na předcházející článek; s. 41–43. • Reakce na příspěvek č. 338.

340

Šebor, Miloš: FJI; s. 43–44. • Článek věnovaný Františku Josefu I., od jehož smrti uplynulo na podzim 1966 padesát let. Autor se zabývá císařovým postojem k válce.

350

Velinský, S.: K diskusi o našem životě v zahraničí; s. 44–46. • Poznámka o významu diskutování. V. poukazuje na fakt, že je zdravé diskutovat o dobových problémech a nebát

se kritiky. Podporuje vznik Comenius University, vidí v ní útočiště, z kterého lze dobře budovat silné základy pro to, aby byli Češi a Slováci slyšet i za hranicemi.

351

Duben, V. N.: Slavná jubilea a neslavné konce; s. 46–47. • Článek shrnuje závažné mezníky v české a slovenské zahraniční žurnalistice v roce 1966.

BELETRIA

352

Horečný, A. M.: Reminiscencie...; s. 48–49. • Povídka.

353

Kostka, Jaromír: Trilogie emigranta; s. 50–56. • Povídka.

354

Gran Embustero, Vilém [= Vilém Špalek]: Kořist; s. 56–60. • Povídka.

KRITICKÉ MARGINÁLIE

355

Tuzar, Jaroslav: Prospective in Geometry and Relativity; s. 61–63. • Recenze stejnojmenné knihy, vydané k počtě Václava Hlavatého (Indiana University Press 1966).

356

Ješina, Čestmír: Czechoslovak Society of Arts and Sciences in America, Inc.: Directory; s. 63. • Zpráva o vydání publikace seznamu členů SVU, sestavila a upravila Eva Rechcíglová (SVU 1966).

357

Lexa, Hanuš J.; Andic, V. E.: Die Kultur der Tschechen und der Slowaken; s. 63–68. • Recenze dvou článků ze stejnojmenné knihy, H. J. Lexa reaguje na článek *Die Kultur der Tschechen*, V. E. Andic pak na článek *Die Kultur der Slowaken* (Akademie Verlagsgesellschaft Athenaion 1966).

358

J. S.: Oskar Kokoschka Čech; s. 68–69. • Podtitul: Vzpomienka k jeho 80. narodeninám. Autorova vzpomínka na O. K. Č.

359

Schoener, Allon T.: K výstavě Sutnarových Venuší; s. 69. • Poznámka k výstavě konané v S-D galerii v New Yorku od 17. listopadu do 30. prosince 1966.

360

N-ý: Hviezdoslavov Kubín; s. 69–70. • Recenze antologie *Opakovanie poézie* (1965), vydané k příležitosti pořádání každoročního *Hviezdoslavova Kubína*. Výbor obsahuje po jedné básni od všech autorů, kteří na této akci vystupovali.

361

N-ý: Smrť tvoju žijem – „Petrišorka“; s. 70. • Recenze knihy básní a pohádky Maši Haľamové (básně vyd. Slovenský spisovateľ 1966, pohádku vyd. Mladé letá 1965).

362

Ješina, Čestmír: Několik užitečných knih; s. 70–72. • Představení několika odborných knih nezatížených propagandou: *Naše národní minulosť v dokumentech; díl II: Od zrušení nevolnictví do revoluce roku 1848* (Praha 1966), *Dokumenty k slovenskému národnému hnutiu v rokoch 1848–1914. Díl I: 1848–1967* (Bratislava 1966) a *Dokumenty k počátkům dělnického hnutí v Čechách 1864–1874* (Praha 1961).

363

Den, Petr [= Ladislav Radimský]: Poutník na zemi; s. 72. • Recenze výboru rozhlasových promluv Jana Čepa (Křesťanská akademie v Římě).

364

Den, Petr [= Ladislav Radimský]: Záhada a tajemství; s. 72–73. • Recenze stejnojmenné knihy Felixe Mikuly (Křesťanská akademie v Římě 1966).

365

L. R. [= Ladislav Radimský]: O holoubkovi, který se na všecko ptal; s. 73. • Podtitul: Pohádky naší Haninky. Recenze pohádky Jaroslava Martínka (Universum Press Co. 1966).

366

Radimský, Ladislav: Nechte maličkých přijít aneb Civilizace versus děti?; s. 73–74. • Recenze knihy Heleny Klímové (ČS 1966).

367

Radimský, Ladislav: The Polish Language; s. 74–75. • Recenze studie Stanislava Westfala vydané v 10. svazku sborníku dokumentů a studií *Antemurale* (ročník 1966).

368

Den, Petr [= Ladislav Radimský]: Kosti; s. 75–76. • Recenze stejnojmenné knihy Ivana Vyskočila (Mladá fronta 1966).

Ročník 4, číslo 3 (červenec 1967)

369

[nepodepsáno]: Úvodník; s. 1. • Dopis z ČSR poukazující na nedostatek prostoru pro duševní rozvoj obyvatel, má se číst v souvislosti s ideovým programem SVU otisknutým v tomto čísle.

NAŠE NOVÁ POEZIE

370

[nepodepsáno]: Nekrolog Zdeňka Němečka; s. 2

371

Valeská, Olga: Hlubina oceánu – Hlídej si ptáka ohniváka – Antitelevizní večer; s. 2–3. • Básně.

372

Fuchsová, Jiřina: Cizinci; s. 4–7. • Báseň.

STATI A ÚVAHY

373

Skalický, Karel: Zamyšlení nad jednou exulantskou knížkou; s. 8–11. • Nad knihou *Pelyněk* Jaroslava Havelky (České kulturní rady v zahraničí 1957).

374

Cekota, Antonín: Cesta za elitou práce v průmyslu; s. 15–23. • S poznámkou redakce: Tento článek, psaný pro *Proměny*, je český originál textů, tvořících základ přednášek, konaných autorem na Mezinárodní universitě pro sociální studie v Římě. Autor považuje za nezbytné nalézat lidi, kteří dovedou, mohou a chtějí dělat to, co průmysl potřebuje, a stanovuje otázku, kdo je na takovou práci vůbec kvalifikován. Uvažuje o povaze moderního průmyslu a jeho účelu. Článek pokračuje ve 4. čísle 4. ročníku (č. 402).

375

Lokay, M.: Půlstoletí československých legií; s. 23–24. • Autor ve svém článku mapuje existenci a působení československých legií ve Francii a v Rusku v období 1. světové

války (Rota Nazdar ve Francii, Česká družina v Rusku). Dále komentuje kroky, které v souvislosti s legiemi podnikal T. G. Masaryk.

376

Kratochvil, Antonín: Situace na československé literární frontě; s. 24–32. • Článek mapuje situaci od července do prosince roku 1966.

377

Rákos, Jiří: Hospodářská reforma v Československu; s. 33–39. • Článek čtenáře seznamuje s příčinami hospodářské reformy, porovnává ji s reformami jiných států (Rusko a země střední Evropy) a předkládá koncept nového hospodářského systému.

378

Veselý, Jiří: Parapsychologie v Československu; s. 40–48. • Autor se věnuje otázce parapsychologických jevů, uvádí výsledky svých zkoumání v oblasti telepatie. Zmiňuje také negativní postoj komunistických ideologů, kteří tuto disciplínu považují za „pokusnictví“ a vyzývají všechny kompetentní badatele k jejímu bojkotování.

ROZHOVORY A POLEMIKY

379

Radimský, L.: O poslání a místě SVU v našem světě; s. 49–55. • Článek obsahuje nástin ideových směrnic, které by mohly sloužit jako pomůcka při stanovení činnosti SVU v blízké budoucnosti. Jedná se především o udržování a rozvíjení kultury a kulturní svobody a o šíření československé kultury i mezi občany jiných národností.

BELETRIA

380

Goepfertová, Gertruda: Nostalgie v Tuileriích; s. 56–57. • Povídka.

381

Vaněk, Vladimír: Ostrov Montecristo; s. 57–63. • Povídka.

KRITICKÉ MARGINÁLIE

382

Den, Petr [= Ladislav Radimský]: Jedenáctý bílý kůň; s. 63. • Recenze stejnojmenné knihy Jana Skácela (Nakladatelství Blok 1966)

383

N-ý: Poézia slovenskej moderny; s. 64–68. • Recenze stejnojmenné knihy Michaela Gáfrika (Vydavateľstvo Slovenskej akademie vied 1966).

384

Bradbrooková, B. R.: Růžové šaty ve vojenské torně – Někdo přijde a nenechá mě zemřít; s. 68–69. • Recenze dvou novel Jindřišky Smetanové (ČS 1963 a 1965).

385

Den, Petr [= Ladislav Radimský]: Sladko je žít; s. 69–70. • Podtitul: Paměti nakladatele Aventina I. Recenze stejnojmenné knihy Otakara Štorcha-Mariena (ČS 1966).

386

Radimský, Ladislav: Prag – Glanz und Mystik einer Stadt; s. 70–71. • Recenze stejnojmenné knihy, jejímiž autory jsou Johannes Urzidil a Anselm Jaenicke (Scherpe Verlag Krefeld 1966).

387

Hlavatý, V.: Poznámky laika k Sutnarově výstavě; s. 71–72. • Zmínka o výstavě Ladislava Sutnara a o pocitech, jaké výstava vzbuzuje.

388

BAS: Beneš mezi Washingtonem a Moskvou; s. 72–75. • Recenze stejnojmenné knihy Ladislava K. Feierabenda (1966).

389

Duben, V. N.: Workers' Councils: The Yugoslav Experience; s. 75–76. • Recenze stejnojmenné knihy Jiřího Kolaji (Praeger 1966).

390

Radimský, Ladislav: Die böhmische Zitadelle; s. 76–77. • Podtitul: ČSR – Schicksal einer Staatsidee. Recenze stejnojmenné knihy Christiana Willarse (Verlag Fritz Molden 1965).

391

Radimský, Ladislav: Civilizace na rozcestí; s. 77–78. • Podtitul: Společenské a lidské souvislosti vědeckotechnické revoluce. Recenze stejnojmenné knihy Radovana Richty a kol. (Nakladatelství Svoboda 1967).

392

Stárková, Věra: Od klatby k dialogu; s. 78–79. • Recenze stejnojmenné knihy Rogera Garaudyho (Nakladatelství Svoboda 1967).

393

Den, Petr [= Ladislav Radimský]: Die Markwartinger; s. 79–80. • Recenze stejnojmenné knihy, autor Bertold Waldstein-Wartenberg (E. Gans Verlag 1966).

394

Den, Petr [= Ladislav Radimský]: Sekyra; s. 80. • Recenze stejnojmenné knihy Ludvíka Vaculíka (ČS 1966).

395

Radimský, Ladislav: The People in Brazil; s. 80. • Recenze stejnojmenné knihy Jana O. Měchury (1963).

Ročník 4, číslo 4 (říjen 1967)

396

Radimský, Ladislav: Proměny – Okolo dvou výročí; s. 1–3. • Dvě úvodní slova. *Proměny* slibují proměny a vzestupy k větší duchovnosti.

NAŠE NOVÁ POEZIE

397

Goepfertová, Gertruda: Pevnost – Největší jsem byla – Letní milostná – Dobrou noc, otčino – Ohňostroj marnosti; s. 4–7. • Básně.

398

Horečný, A. M.: Domov můj... – [bez názvu]; s. 7–8. • Básně.

STATI A ÚVAHY

399

Spinka, M.: Kulturní přínos Jednoty bratrské; s. 9–11. • Vzpomínka k 500. výročí založení Jednoty bratrské (26. března 1467).

400

Hostovský, Egon: Mé vzpomínky na F. X. Šaldu; s. 11–18. • Článek k Šaldovu výročí.

401

Bradbrooková, B. R.: F. X. Šalda – Karel Čapek; s. 18–21. • Autorka se věnuje vzájemnému vztahu mezi F. X. Š. a K. Č.

402

Cekota, Antonín: Cesta za elitou práce v průmyslu; s. 22–28. • Dokončení článku č. 374 z minulého čísla. Nedostatek tradice je hlavní příčinou, proč se lidé neupínají k celoživotnímu zaměstnání. Autor považuje za důležitou spolupráci mladých se starými a neustálou možnost dalšího rozvoje.

403

Slávik, Juraj: Paul Reynaud a Československo; s. 29–35. • Vzpomínka na francouzského ministra a ministerského předsedu, který zemřel 21. září 1966.

404

Tumlíř, Bohuslav: Komunismus ve slepé uličce; s. 35–39. • Článek pojednává o nových poznatcích ohledně komunismu v jiných zemích.

ROZHOVORY A POLEMIKY

405

Andic, V. E.: Predpoklady a ciele Spoločnosti pre vedy a umenie; s. 40–42. • Příspěvek k diskusi týkající se návrhu pracovního programu SVU.

406

Bušek, Vratislav: Co je účelem SVU?; s. 42–44. • Reakce na znění stanov SVU týkajících se československých kulturních tradic.

407

Radimský, L.: Poznámky k předcházejícímu článku; s. 44. • Reakce na příspěvek č. 406.

408

Fiala, Silvio: Mechanický determinismus?; s. 44–47. • Reakce na článek V. Hlavatého (č. 316).

409

Hlavatý, V.: Odpověď na předcházející článek; s. 47–48. • Reakce na příspěvek č. 408.

410

Stárková, Věra: Mythos konečného čísla; s. 48. • Reakce na článek č. 316.

411

Hlavatý, V.: Odpověď na předchozí článek; s. 49. • Reakce na příspěvek č. 410.

412

D. Š.: Technika a pedagogika; s. 49–50. • Článek o nové pedagogické technice – nahrávání probírané látky na gramofonovou desku. Činil tak Josef Kratochvíl, když byl na cestách v USA, a nemohl se tak věnovat svým žákům osobně.

413

[nepodepsáno]: Zmýlená neplatí; s. 50. • Článek složen z citátů z prvního dílu *Dějiny české literatury* (Praha 1959) z kapitoly o době pobělohorské, době temna.

414

Sláma, Ludvík: Epigramy; s. 51. • *Nová poučka – Nepatrná změna – O těch mostech – Píseň služebníka – Dvě tváře – Novodobí spojenci – Komu není rady... – Dvakrát o trávě – Za stejným cílem – Technická potíž.*

415

[nepodepsáno]: K rozhovoru o česko-německém poměru; s. 52–55. • Reakce na článek Karla Lisického č. 271.

416

Bušek, Vratislav: Falšování dějin odhalovat; s. 55–57. • Autor upozorňuje na potřebu bojovat proti závažným omylům, nepřesnostem a opomenutím, často i schválně zanesených, v různých publikacích a dalších tiscích, zkreslujících historickou pravdu o Československu.

417

L. R. [= Ladislav Radimský]: Jiní o SVU; s. 57–58. • Reakce na knihu Ireny Dubské *Americký rok* (ČS 1966) a článek Toni Hergetové *Die geistige Potenz der tschechischen Emigration* (1967). R. upozorňuje na nesprávnost některých faktů o SVU, které v textech autorky zmiňují.

BELETRIA

418

Kratochvíl, Antonín: Deset hodin jednoho dne; s. 59–62. • Úryvek z románu *Apasionata*.

419

Racek, Michal: Záhada; s. 62–65. • Povídka.

KRITICKÉ MARGINÁLIE

420

Lexa, Hanuš J.: Ústavní a politický vývoj východní Evropy (Eastern European Government and Politics); s. 66–67. • Recenze stejnojmenné knihy, autoři Václav Beneš, Andrew Gyorgy a George Stambuk (Harper & Row 1966).

421

Radimský, Ladislav: Novým světem; s. 67. • Podtitul: Cesta kardinála Josefa Berana do Spojených států amerických a Kanady. Recenze stejnojmenné knihy, autor neuveden (Vatican Press 1967).

422

Stárková, Věra: Kristus a rodina; s. 67–68. • Recenze stejnojmenné knihy Štěpána Šoltésze (1967).

423

Stárková, Věra: Aristoteles – jeho předchůdci a dědicové; s. 68. • Recenze stejnojmenné knihy Jana Patočky (ČSAV 1964).

424

Javor, Pavel: Skloňuj své jméno, exulante!; s. 69–70. • Recenze stejnojmenné knihy Ladislava Radimského (Křesťanská akademie věd 1967).

425

Stárková, Věra: Exil pod zorným úhlem věčnosti; s. 70–71. • Ke knize L. Radimského *Skloňuj své jméno, exulante!*.

426

Frinta, Mojmír S.: Oskar Kokoschka, The Artist and His Time; s. 71–73. • Recenze stejnojmenné knihy J. P. Hodina (New York Graphic Society 1966).

427

Den, Petr [= Ladislav Radimský]: *Wie die Macht schmeckt*; s. 73–74. • Recenze stejnojmenné knihy Ladislava Mňačka. S poznámkou: Z originálu slovenského rukopisu, nazvaného *Ako chutí moc*, do němčiny přeložil Erich Bertlef (Verlag Fritz Molden 1967).

428

Bradbrooková, B. R.: *Veletrh splněných přání – Soukromá vichřice*; s. 74–75. • Recenze dvou stejnojmenných knih Vladimíra Párala (obě Mladá fronta 1966).

429

Den, Petr [= Ladislav Radimský]: *Kde život náš je v půli se svou poutí*; s. 75–76. • Recenze stejnojmenné knihy Josefa Jedličky (ČS 1966).

Ročník 5, číslo 1 (leden 1968)

430

Radimský, Ladislav: 1918–1968; s. 1–2. • Úvodní slovo věnované padesátému výročí Československé republiky.

NAŠE NOVÁ POEZIE

431

Cekota, Antonín: Situace; s. 3. • Báseň.

432

Jeníková, Aurelie: Déšť a řeka; s. 3. • Báseň.

433

Javor, Pavel: Začátek roku – Po bouři – Tak se tu umírá; s. 4–5. • Básně.

434

Kocián, Přemek: Továrna – Mraveniště; s. 6. • Básně.

435

Listopad, František: A levou naslouchám – Holiči umírají rychle; s. 7. • Básně.

STATI A ÚVAHY

436

Beran, Josef: První česká dívčí škola v Praze; s. 8–12. • Článek o vzniku a historii dívčí školy v Praze založené roku 1863. Text je publikován mimo jiné kvůli 100. výročí od úmrtí jejího zakladatele, Gabriela Schneidera.

437

Stárková, Věra: Vnitřní svět Otokara Březiny; s. 12–16. • S citátem O. B.: „Nejvyšší sláva činu je pochopiti kosmickou vůli a uskutečňovati ji na zemi.“ Autorka rozebírá vývoj mystického symbolismu v B. tvorbě. Kromě básnických sbírek krátce komentuje i jeho eseje.

438

[nepodepsáno]: Johannes Urzidil přijímá čestné uznání; s. 17–22. • Záznam proslovu, který pronesl J. U. při přebírání diplomu čestného členství SVU 11. listopadu 1967 na banketu v hotelu Waldorf-Astoria v New Yorku.

439

Radimský, Ladislav: Masaryk a Dostojevský; s. 22–29. • Podtitul: Malý příspěvek k debatě o velkém díle. Článek o vydání třetího dílu slavného spisu T. G. M. *Rusko a Evropa* v angličtině (*The Spirit of Russia*). Autor stručně rozebírá část věnovanou M. Dostojevskému.

440

Kratochvíl, Antonín: Situace na kulturní frontě v ČSSR; s. 29–39. • Článek mapuje situaci v období od ledna do července roku 1967.

441

Eliáš, Andrej: Pracovní síly a odpracovaná doba v československém poľnohospodarstve; s. 40–47. • Článek o vývoji a růstu/úbytku pracovních sil v zemědělství v ČSSR. Autor předkládá návrh na úpravu konceptu tvorby statistik. Článek obsahuje tabulky se statistickými údaji týkajícími se počtu zemědělských sil v letech 1949–1966, odhadu odpracovaných hodin v zemědělství podle sektoru a odhadu hodnoty hrubé poľnohospodárskej produkce za rok 1962.

442

Kratochvíl, Josef: Křováci v poušti Kalahari; s. 47–54. • Podtitul: Několik psychologických a sociologických črt ze života polonomádů v poušti Kalahari. Článek věnovaný africkým domorodým skupinám Křováků. Autor se zabývá jejich stylem života, rituály, poměrem mezi muži a ženami a v neposlední řadě i jmény osob a celých skupin, na které je kmen rozdělen.

ROZHOVORY A POLEMIKY

443

Šebor, Miloš M.: *Memoriae Adalbert Stifter: 28. 1. 1868*; s. 55–56. • Článek k výročí sta let od sebevraždy romanopisce, esejisty, básníka a malíře Adalberta Stiftera.

444

Velinský, S. J.: Svůdnost formule „etc. – atd.“; s. 56–61. • Zamyšlení nad lidskou snahou dobrat se hlubšího poznání a nad znemožňování tohoto poznání užíváním zkratek. Autor jejich používání označuje za „lenivost myslet“.

BELETRIA

445

Listopad, František: *Lady Hamlet*; s. 62–63. • Povídka.

446

Fuchsová, Jiřina: *Dokonalý okamžik v životě Gibona B.*; s. 64–68. • Povídka.

KRITICKÉ MARGINÁLIE

447

Loupal, Milan: *Zajímavé knihy z oboru české onomastiky*; s. 69–71. • Představení publikací, které se věnují novému vědnímu oboru – toponomastice (Vladimír Šmilauer: *Úvod do toponomastiky*, Vladimír Šmilauer: *Osídlení Čech ve světle místních jmen*, Antonín Profous: *Místní jména v Čechách, jejich vznik, původní význam a změny*, Jan Svoboda: *Staročeská osobní jména a naše příjmení*, Josef Beneš: *O českých příjmeních*).

448

Srba, Antonín: *Soumrak československé demokracie*; s. 71–74. • Recenze stejnojmenné knihy Ladislava K. Feierabenda (1967).

449

Bušek, Vratislav: *Recese tak trochu detektivní*; s. 74–75. • Recenze textu Petra. A. Toma *The Czechoslovak Communist Coup in the Sino-Soviet Dispute*, vydaného v ročence *Collegia Carolina* (sv. 7, r. 1966). Jedná se o výňatek z přednášek P. A. T.

450

Bušek, V.: The May 1938 pro-Slovak Manifestation in Poland; s. 75–76. • Recenze stejnojmenného článku Thaddeuse V. Gromady otištěného v *Československém časopise historickém*.

451

Stárková, Věra: Cumulus anebo Cirrostratus?; s. 76–77. • Ke knize Lubomíra Vaculíka *Město nad mraky* (ČS 1966).

452

Stárková, Věra: Čeština babylonská; s. 77. • Ke knize Josefa Škvoreckého *Babylónský příběh* (Svobodné slovo 1967).

453

Den, Petr [= Ladislav Radimský]: Žert; s. 77–79. • Recenze stejnojmenné knihy Milana Kundery (ČS 1967).

454

Petříček, Jaromír: Kus života těžkého; s. 79–80. • Recenze stejnojmenné knihy Pavla Javora (Toronto 1967).

455

Den, Petr [= Ladislav Radimský]: Paradis paralléles; s. 80–81. • Recenze stejnojmenného románu Jeana Kolar (1967).

456

Radimský, Ladislav: Zapomenutá historie; s. 81–82. • Recenze stejnojmenné knihy Marietty Šagiňanové (Mladá fronta 1965).

457

Den, Petr [= Ladislav Radimský]: Dobře utajené housle; s. 82. • Recenze stejnojmenné knihy Miroslava Horníčka (ČS 1966).

458

Den, Petr [= Ladislav Radimský]: Ustláno na růžích; s. 82. • Recenze stejnojmenné knihy Jindřišky Smetanové (ČS 1966).

459

Den, Petr [= Ladislav Radimský]: Motýl; s. 83. • Recenze stejnojmenné knihy Jiřího Suchého (ČS 1965).

Ročník 5, číslo 2 (duben 1968)

460

Radimský, Ladislav: Úvodník; s. 1–2. • Úvodní slovo věnované Společnosti pro vědy a umění.

NAŠE NOVÁ POEZIE

461

Medved', Peter: Carpe diem – Na letišti – Krb; s. 3–6. • Básně.

462

Benáček, Josef: Rozloučení; s. 6. • Báseň.

463

Pachnerová, Míla: Hovor na pavlači – Spor – Přejeté kotě; s. 7–9. • Básně.

464

Štorch, O.: Zlatokop – Cena přítele – 1. máj 1967 v Československu; s. 10–12 • Básně.

STATI A ÚVAHY

465

Cekota, Antonín: Vzpouira mládí; s. 13–20. • Stať na téma „citový a duchovní hlad člověka 20. století“. Autor hovoří o úpadku vkusu a smyslu pro krásu, ztrátě touhy po tvoření a vzrůstajícím nezájmu o cokoli v mladých lidí. Navrhuje změny, které by měly mladým pomoci procitnout.

466

Hodin, J. P.: O pionýrské osmě; s. 21–23. • Pojednání o úspěších umělecké skupiny Osma, které přišly po první světové válce, a o poválečných osudech jejích členů.

467

Zvěřina, L. N.: Básník poslední věci člověka: jeho bible; s. 24–28. • Úryvek z knihy *Půl století s Petrem Bezručem*.

468

Želivan, Pavel [= Karel Vrána]: O katolických filozofech a beletristech v dnešním světě; s. 28–34. • Autor odpovídá na otázky týkající se času a tomismu a uvažuje o přístupu Pierra Teilharda da Chardina k těmto pojmům.

469

Kratochvil, Antonín: Situace na československé kulturní frontě; s. 34–40. • Článek mapuje situaci v období od srpna do prosince roku 1967.

470

Lokay, M.: Vzpomínka na jaro 1918 v Itálii; s. 40–44. • Článek k 50. výročí založení československé legie v Itálii.

471

Procházka, Adolf: Několik kapitol o brněnské právní škole; s. 45–54. • Článek podává informace o dobové situaci na brněnské právní škole a o boji proti zasahování komunistického režimu do jejího fungování.

472

Veselý, Jiří: Slovo k psychologickým testům a psychoanalýze; s. 54–59. • Stať o experimentech zabývajících se otázkou podvědomí (Rorschachův test) a o oblíbenosti psychoanalýzy v dobovém kontextu. Autor se zmiňuje o bojích komunistů proti těmto oborům, považují je za výmysly a výsledky testů za nevěrohodné.

ROZHOVORY A POLEMIKY

473

Šebor, Miloš M.: O rozdílnosti historického kriticizmu; též o společné vlasti Čechů a Němců; s. 60–63. • Rozbor tří textů zabývajících se různými pohledy na prusko-rakouskou válku: Gordon Alexander Craig: *The Battle of Königgrätz* (1964), Vladimír Neff: *Sňatky z rozumu* (1961), Jindřich Štolár: *Dvůr Králové ve válečném roce 1866* (1966).

KRITICKÉ MARGINÁLIE

474

Karas, Joža: Karel Paukert; s. 64–65. • Článek věnovaný českému varhaníkovi.

475

Stárková, Věra: Poklona protestantismu; s. 65–67. • Ke knize Milana Machovce *O takzvané „dialektické“ teologii současného protestantismu* (ČSAV 1962).

476

Bušek, Vratislav: *Memoirs 1925–1950*; s. 67–69. • Recenze stejnojmenné knihy George F. Kennana (*An Atlantic Monthly Press Book* 1967).

477

Bušek, Vratislav: 1970–1980 – *Capitulation sans guerre*; s. 69–70. • Recenze stejnojmenné knihy F. O. Mikscheho (*La Table Ronde* 1966).

478

Bušek, Vratislav: *Bohemia*; s. 70–71. • Recenze stejnojmenné ročenky *Collegia Carolina*.

479

Šturm, Rudolf: *The Czech and Slovaks in America*; s. 71–72. • Recenze stejnojmenné knihy Josepha A. Roucka (*Minneapolis Lerner Publications* 1967).

480

Vrána, Karel: *Pokus o pokušení v politice*; s. 72–75. • Recenze knihy Ladislava Radimského *Cesta k politickému poznání – Pokus o nástin vědecké politiky* (Křesťanská akademie v Římě 1966).

481

Stárková, Věra: *Posmrtné dílo Masarykovo*; s. 76–77. • Ke knize T. G. M. *Rusko a Evropa* (*Allen & Unwin* 1967).

482

Stárková, Věra: Břímě tajemství; s. 77–78. • K básnické sbírce *Koncert na ostrově* Jaroslava Seiferta (ČS 1967).

483

Bradbrooková, B. R.: Na břehu dnů; s. 78. • Recenze stejnojmenné knihy Karla Čapka (ČS 1966).

484

Bradbrooková, B. R.: Přestřelka; s. 78–79. • Recenze stejnojmenné knihy Jana Procházky (ČS 1966).

485

Bradbrooková, B. R.: Smrt miluje poesii; s. 79–80. • Recenze stejnojmenné knihy Jana Klímy (ČS 1966).

486

Den, Petr [= Ladislav Radimský]: Po zarostlém chodníčku; s. 80. • Podtitul: Sblížení s Leošem Janáčkem. Recenze stejnojmenné knihy Františka Kožíka (ČS 1967).

487

Den, Petr [= Ladislav Radimský]: Prostor k rozlišení; s. 81. • Recenze stejnojmenné knihy Věry Linhartové (Mladá fronta 1965).

488

Den, Petr [= Ladislav Radimský]: Balada českého lesa; s. 81–82. • Recenze stejnojmenné knihy Přemka Kociána (Nový svět 1967).

489

Fischer, A. W.: Na sotnách, Verše z let 1961–65; s. 82. • Recenze stejnojmenné sbírky básní Vladimíra Holana (ČS 1967).

490

Ružičková, Svatava: Morální znovuvyzbrojení; s. 82. • Článek věnovaný hnutí MRA-MZ (hnutí za mravní znovuvyzbrojení).

491

Den, Petr [= Ladislav Radimský]: Atrakce; s. 83. • Recenze stejnojmenné knihy Eduarda Mandlera (ČS 1966).

492

Ovečka, Petr; Vrána, Karel: Přihlaste se do subskripce na Durychovy „Služebníky neužitečné“; s. 83–84. • Žádost Křesťanská akademie, aby se lidé zapsali na listinu a zavázali se, že koupí nový čtyřdílný Durychův román.

Ročník 5, číslo 3 (červenec 1968)

493

Andic, V. E.: Čs. vzdělanci a umelci jubilují; s. 1–3. • Úvodní slovo věnované oslavám půlstoletí od založení Československé republiky. Autor žádá všechny krajany, aby se účastnili sjezdů a dalších oslav k příležitosti tohoto výročí.

NAŠE NOVÁ POEZIE

494

Smutná, Inka: Dospívání; s. 4. • Báseň.

495

Salzmann, Zdeněk: Prérie; s. 4. • Báseň.

496

Glazbaňová, Marie: Když v zimě vysvitne slunce – Nedělní odpoledne – Souznění – Janu Jakubu Rybovi – Ne příliš často; s. 5–7. • Básně.

STATI A ÚVAHY

497

Petříček, Jaromír: Ve znamení duše; s. 8–12. • Příspěvek k 100. výročí narození Otokara Březiny. Autor sleduje proměnlivost B. básnické obrazotvornosti, a to konkrétně na ústředním obrazu básně *Mrtvé mládí*.

498

Želivan, Pavel [= Karel Vrána]: Tragédie masek; s. 12–16. • Příspěvek k 100. výročí narození meziválečného dramatika Luigiho Pirandella. Autor rozebírá P. motivy a jejich využití v soudobých hrách a celkové novodobé pojetí jeho her.

499

Jirásek, Josef: T. G. Masaryk a Zdenka Šemberová; s. 16–22. • Článek o korespondenci mezi T. G. M. a Z. Š.

500

Kratochvíl, Antonín: Situace na československé literární frontě; s. 23–25. • Článek mapuje období od ledna do dubna roku 1968.

501

Münzerová, Zdenka: Byzantská emigrace na západ; s. 26–30. • Stať o migraci lidí z Cařihradu do Benátek ve 13. století a v polovině 15. století, která měla velký vliv na vývoj renesance.

502

Procházka, Joža: Materialismus, idealismus, anebo filosofická syntéza?; s. 30–36. • Úvaha. Autor hodnotí, jak různé filozofické směry přikládají důležitost jiným formám života a jak se různé civilizace staví k těmto názorům.

503

Lexa, John G.: Kulturní výměna s východní Evropou; s. 36–43. • Pojednání o mezinárodních výměnách pracovníků z různých oborů vědy, techniky, lékařství či umělců z různých odvětví a výměnách knih, časopisů a novin. Autor tento nápad hodnotí pozitivně, upozorňuje však i na negativa (zabavování zásilek ze západu na hranicích).

504

Stárková, Věra: Pragmatické uplatnění jazykové analýzy; s. 43–47. • Autorka rozebírá text *Stanovy komunistické strany Československé* (1962, doplněné v roce 1966) a ukazuje na něm, jak slova ztrácejí či mění svou hodnotu podle kontextu, ve kterém jsou užita.

ROZHOVORY A POLEMIKY

505

[nepodepsáno]: O politováníhodném zanedbávání mateřského jazyka; s. 48–49. • Poznámka o tom, že je potřeba udržovat při životě český a slovenský jazyk i za hranicemi ČSSR.

506

Kříž, Karel: Co není účelem SVU; s. 49–50. • Příspěvek k diskuzi o programu a poslání SVU.

507

Cekota, Antonín: Polemika kolem jedné politické studie; s. 50–53. • Zamyšlení nad knihou *Cesta k politickému poznání – Pokus o nástin vědecké politiky* od Ladislava Radimského (Křesťanská akademie v Římě 1966).

508

Radimský, Ladislav: Autor studie děkuje, vysvětluje a polemizuje; s. 53–55. • Reakce na článek č. 507.

509

[nepodepsáno]: Kulturní život a jeho literární anketa; s. 55. • Výsledky ankety o nejhodnotnější českou a slovenskou knihu po druhé světové válce, shrnul orgán Svazu slovenských spisovatelů, časopis *Kulturný život*.

BELETRIA

510

Eliáš, Andrej: Nádeje jednej noci; s. 56–58. • Povídka.

511

Gran Embustero, Vilém [= Vilém Špalek]: Mamita Rosa – Líná krása; s. 58–60. • Povídka.

512

Racek, Michal: Slepá kolej; s. 60–64. • Povídka.

KRITICKÉ MARGINÁLIE

513

N-ý: Sto rokov Slovenského gymnázia v Martine (1867–1967) – Pamätnica; s. 65–66. • Recenze stejnojmenné knihy (Obzor 1967).

514

N-ý: Odchoval celú jednu generáciu; s. 66–67. • Dodatek k předchozímu článku č. 513. Autor uveřejňuje část článku Františka Heřmanského věnovaného českým pedagogům na Slovensku.

515

[nepodepsáno]: The Army Without a Country; s. 67–68. • Recenze stejnojmenné knihy Edwina P. Hoyta (The Macmillan Co. 1967).

516

Schwarzenberg, Karel: Heimat der Sudetendeutschen; s. 68. • Recenze stejnojmenné knihy Josefa Starkbauma s úvodem E. Reichenbergera (Volksun-Verlag 1967).

517

Den, Petr [= Ladislav Radimský]: Weltfreunde; s. 68–69. • Recenze stejnojmenné knihy textů, referátů a debatních příspěvků z konference o pražské německé literatuře na zámku Liblice v r. 1965 (Verlag der Tschechoslowakischen Akademie der Wissenschaften 1967).

518

Radimský, Ladislav: Z časů nedlouho zašlých: Vzpomínky Mořice Hrubana; s. 69–70. • Recenze stejnojmenné knihy, zpracoval Jan Drábek (Křesťanská akademie v Římě 1967).

519

L. F. [= Ladislav Karel Feierabend]: Handbuch der Tschechoslowakei; s. 70. • Recenze příručky líčící vnitřní strukturu ČSSR, autor Heinrich Kuhn (1966).

520

Den, Petr [= Ladislav Radimský]: Too Strong For Fantasy; s. 70–72. • Recenze stejnojmenné knihy Marcie Devenportové (Charles Scribner's Sons 1967).

521

Den, Petr [= Ladislav Radimský]: Komédie o umučení a slavném vzkříšení našeho Ježíše Krista; s. 72. • Recenze stejnojmenné knihy, scénář k divadelní hře, k vydání připravil Jan Kopecký (ČS 1967).

Ročník 5, číslo 4 (říjen 1968)

522

Radimský, Ladislav: Resoluce společnosti pro vědy a umění; s. 1–2. • Úvodní slovo o dobových událostech v Československu.

523

[nepodepsáno]: T. G. M. našemu včerejšku, dnešku a zítřku; s. 3. • Citáty z vybraných děl T. G. M. (*Z předmluvy k vydání České otázky*, 1894; *Otázka sociální*, 1898; *Světová revoluce*, 1925).

524

Radimský, Ladislav: Toto číslo Proměn; s. 4. • L. R. představuje náplň aktuálního čísla a článků v něm uveřejněných.

525

Pekař, Josef: Přehled českých dějin; s. 5–12. • Stručný přehled dějin od roku 600 po Kr. až do konce 19. stol.

526

Schwarzenberg, Karel: Znak Československé republiky; s. 13–18. • Článek o zániku starého znaku, o vzniku nového a o použitých symbolech a jejich významech.

527

Beran, Josef: K padesátému výročí 28. října 1918; s. 19–21. • Autorovy vzpomínky na válečné a poválečné období a jeho názory na další vývoj politické situace v ČSR.

528

Spinka, M.: Smysl našich dějin; s. 22–24. • Úvaha nad náboženským problémem v ČSR ve své době a celkově v české historii.

529

Želivan, Pavel [= Karel Vrána]: Vertikální samostatnost; s. 25–31. • Článek polemizující

o pozitivních a negativních samostatnosti a nezávislosti na jiných státech. Autor rozděluje samostatnost na horizontální (politika, hospodářství, věda) a vertikální. Svůj zájem soustředí na vertikální linii, v jejíchž základních složkách spatřuje opravdovou šanci na samostatnost, mezi tyto složky patří básníci, ženy-matky a světci.

530

Slávik, Juraj: Slováci a Československá republika; s. 32–35. • Úvaha. Autor uvádí přínosy Slováků k založení a upevnění Československa.

531

Urzidil, Johannes: Liebet einander, seid gerecht zu allen; s. 36–40. • Německy psaný text k 50. výročí založení samostatné republiky.

532

Lettrich, Jozef: Ciele čs. politiky v budúcnosti; s. 41–44. • Úvaha. Autor předkládá cíle, kterých chce československá politika v republice v budoucnu dosáhnout a poukazuje na to, co všechno z minulosti bude potřeba napravit.

533

Stárková, Věra: Bolest a odhodlání; s. 44. • Báseň.

534

Cekota, Antonín: Příštích padesát let Československa; s. 45–61. • Studie týkající se otázek války, míru a praktické politiky.

535

Kostka, Jaromír: Z cyklu Psanec Praze; s. 61. • Báseň.

536

Lord Byron: Exulant; s. 62. • Báseň.

537

Škvor, Jiří [= Pavel Javor]: Pramen živé vody; s. 63–66. • Článek o marxistech v Československu a o jejich „zpretrhání pout s naší historií“ a odmítání vlastenectví. Autor popisuje hodnotu vlastenectví a vyzdvihuje ho jako přínos při asimilaci do světového společenství.

538

Bušek, Vratislav: Jací jsme?; s. 67–69. • Článek o národním charakteru Čechů a Slováků, jak je jejich charakter ovlivňován historickými událostmi, dobovým kontextem a prostředím, ve kterém žijí.

539

Andic, V. E.: Pohľad do slovenskej budúcnosti; s. 69–73. • Příspěvek k diskusi o poměru Čechů a Slováků, autor uvádí aspekty, které vedly ke zhoršení vztahů, ale také vyzdvihuje pozitivní přínos jejich soudržnosti.

540

Fuchsová, Jiřina: Pokladna; s. 73–74. • Báseň.

541

Luža, Radomír: Poznámky k výročí: idea moci a ideologie humanitní demokracie; s. 75–77. • Úvaha nad koncepcí Masarykovy humanitní demokracie. Autor uvádí, že je potřeba „po Masarykově vzoru odstranit z politiky nánosy utopie a pomoci k jejímu novému formování“.

542

Šebor, Miloš M.: Půl století: geopolitická uzávěrka – a co dál?; s. 78–84. • Autor pomocí retrospektivy přináší pohled do budoucnosti ČSR (co bylo a co tím pádem asi bude následovat), vyzdvihuje pospolitost obyvatel a upozorňuje na odpůrce státu.

543

Horečný, A. M.: Kde domov můj...?; s. 84–86. • Povídka.

544

Bradbrooková, B. R.: Padesát let české literatury; s. 87–94. • Přehled zásadních a nejzajímavějších děl napsaných v předchozím půlstoletí, autor je rozděluje na tři období: meziválečné období v letech 1918 až 1938, válečné období 1938 až 1945 a období po roce 1945.

545

Feierabend, Ladislav: Vzpomínky na začátky třetího československého odboje; s. 94–99. • Autorovy vzpomínky na účast v československém odboji.

546

Ševčík, F.: Československé vojsko v Rusku a na Sibiři v první světové válce; s. 100–108. • Autor stručně mapuje historii československé armády v Rusku od vzniku a vzrůstu války až do odjezdu z Ukrajiny, příčiny konfliktu se sovětskou vládou a jeho důsledky.

547

Pachnerová, Míla: Předtucha; s. 108. • Báseň.

Ročník 6, číslo 1 (leden 1969)

548

Radimský, Ladislav: Úvodník; s. 1. • Úvodní slovo o potřebě neustálého budování českých dějin, a to nejen na území Čech, ale i v exilu.

NAŠE NOVÁ POEZIE

549

Mastik, Chrystostom: Betlém; s. 2. • Báseň.

550

Smutná, Inka: Nejvěrnější láska; s. 2. • Báseň.

551

Medved', Peter: K narozeninám – Naplnená samota; s. 3–4. • Básně.

552

Pachnerová, Míla: Básnička, kterou odvála květnová revoluce...; s. 4–5. • Básně.

553

Zvěřina, L. N.: Kokořínská balada; s. 5–6. • Báseň.

554

Listopad, František: Ubývá čas jak mýdlo – Byla to píseň; s. 7. • Básně.

555

Kovář, Josef Ludvík: Vykoupení – Okno do světa – Modlitba; s. 7–8. • Básně.

STATI A ÚVAHY

556

Beneš, Pavel: Imperialismus bez legend a iluzí; s. 9–15. • Článek srovnává podepsání Mnichovské dohody a srpnovou okupaci ČSSR, dvě události, kvůli kterým československý národ přišel o samostatnost.

557

Kratochvíl, Antonín: Od liberalizace k okupaci; s. 16–23. • Článek mapuje situaci v období od dubna do srpna roku 1968.

558

Radimský, Ladislav: K. A. N. nezemře – nezabijeme-li jej sami; s. 23–25. • S nepodepsaným citátem ze soukromého dopisu: „Chceš-li vykonat velké věci, obkoukej, jak se dělají malé. Při tvoření velkých se jen víc modli.“ Článek o Klubu angažovaných nestraníků a o potřebě udržet jej při životě i po jeho zničení po okupaci alespoň v zahraničí.

559

Stárková, Věra: Logika Boha; s. 26–30. • Článek si klade otázku ohledně dokonalosti Boha. Autorka uvádí kromě svých i argumenty a teorie dalších filozofů a vědců na toto téma.

560

Cekota, Antonín: Plánování života jednotlivce jako jeden ze základních úkolů nové průmyslové společnosti; s. 30–38. • Stručná analýza současné světové kultury s několika návrhy na „zlidštění vývoje člověka v průmyslovém věku“, o potřebě udržet si alespoň částečně svou individualitu.

561

Želivan, Pavel [= Karel Vrána]: Experiment Samuela Becketta; s. 38–43. • Článek o absurdní literatuře a absurdním dramatu S. B., s kterými si doboví kritici nevěděli rady.

562

Baker, Paul: Kritika jako transcendence; s. 44–45. • Článek o kritice Václava Černého a o jeho knize *Co je kritika, co není a k čemu je na světě* (ČS 1968).

563

Javor, Pavel: Památce Karla Offera; s. 45–49. • Podtitul: K jeho nedožité šedesátce

13. února 1969. Autorovy vzpomínky na K. O. a jejich přátelství, článek obsahuje ukázky poezie (*Grantchester, Prostý motiv, Epitaf*).

564

Koepl, E. C.: Principy odboje a brannosti v sokolství; s. 50–56. • Článek seznamuje čtenáře s historií Sokola a s dosavadními výsledky sokolské práce.

ROZHOVORY A POLEMIKY

565

[nepodepsáno]: Presidium Československé akademie věd k okupaci ČSSR; s. 57–58. • Autentická znění textů několika dokumentů týkajících se okupace v srpnu 1968.

566

Radimský, L.: Československé výtvarné umění není bezpečno před cenzurou ani ve Washingtonu; s. 59. • Zpráva o výstavě děl známých českých grafiků mladší generace, která se konala ve Washingtonu D. C. v Corcoran Gallery-Dupont Center na podzim roku 1968.

567

redakce: Z mnoha dopisů, došlých Proměněm z Československa; s. 59–62. • Úryvky z dopisů reagujících na okupaci československého území.

BELETRIA

568

Horečný, A. M.: Vianočný večer doma...; s. 63–64. • Povídka.

569

Skukálek, Rudolf: Sólo pre fletnu; s. 65–67. • Povídka.

570

Kales, Esther: Rozbila jsem tatíčka Masaryka...; s. 67–69. • Povídka.

KRITICKÉ MARGINÁLIE

571

Schubert, Miroslav: O současném stavu národního hospodářství v ČSSR; s. 70–73. • Recenze stejnojmenné knihy Oty Šika (ČS 1968).

572

Radimský, Ladislav: Tomáš G. Masaryk; s. 73–75. • Recenze stejnojmenné knihy Milana Machovce (Svobodné slovo 1968).

573

Žanda, Josef: Komunistické experimenty ve školství v Československu; s. 75–76. • Recenze knihy *Die kommunistische Hochschulpolitik in der Tschechoslowakei* Antonína Kratochvila, týkající se komunistické strany a jejich snahy reformovat školský systém (Fides-Verlagsgesellschaft 1968).

574

Radimský, Ladislav: Politická emigrace v atomovém věku; s. 76–78. • Recenze stejnojmenné knihy Pavla Tigrida z edice Svědectví (1968).

575

Bušek, Vratislav: From Prague after Munich. Diplomatic Papers 1938–1940; s. 78–80. • Recenze stejnojmenné knihy George F. Kennana (Princeton University Press 1968).

576

Duben, V. N.: Střízlivá historie bitvy o Berlín; s. 80–81. • Recenze knihy *The Russians and Berlin: 1945* Ericha Kuby (Hill and Wang 1968).

577

Ševčík, F.: Czechoslovak Army in Russia during the 1st World War; s. 81–82. • Recenze stejnojmenné knihy, autor Miroslav V. Fice.

578

Bušek, Vratislav: The greatest treason. The untold story of Munich; s. 82–83. • Recenze stejnojmenné knihy Laurence Thompsona (William Morrow and Co. 1968).

579

Schwarzenberg, Karel: Das verspielte Reich: Die letzten Tage Oesterreich-Ungarns; s. 83–84. • Recenze stejnojmenné knihy Petera Feldla (1968).

580

Radimský, Ladislav: Entrepreneur Extraordinary – The Biography of Tomas Bata; s. 84–85. • Recenze stejnojmenné knihy Antonína Cekoty (Pro Deo-Rome-Italy 1968).

581

Münzerová, Zdenka: Karl Kraus a Viennese Critic of the 20th century; s. 85–86. • Recenze stejnojmenné knihy, autorka Wilma Abeles Iggers (The Hauge 1967).

582

Den, Petr [= Ladislav Radimský]: Mau-Mau; s. 86. • Recenze stejnojmenné knihy Johna L. Broma (Amiot-Dumont 1956).

583

Goepfertová, Gertruda: Výstava československého lidového umění; s. 87–88. • Zpráva o výstavě československého lidového umění ve dvou sálech Městského muzea v Mnichově v srpnu 1968.

584

Den, Petr [= Ladislav Radimský]: Verše ze zásuvky a verše zapomenuté; s. 88–89. • Recenze stejnojmenné knihy Josefa Martínka (Universum Sokol Publication 1968).

585

Louka, František: Trampoty pana Humbla; s. 89–90. • Recenze stejnojmenné knihy Vladimíra Neffa (ČS 1967).

586

Goepfertová, Gertruda: Večer českých a slovenských básníků v Mnichově; s. 90–91. • Článek věnovaný Večeru českých a slovenských básníků, uskutečněnému 16. 12. 1968, kde vystupovali Josef Škvorecký, Ivan Diviš, Vojtech Mihálik a další.

587

Radimský, Ladislav: Překladatelské činy; s. 91. • Zpráva o vydání několika knih v Křesťanské akademii v Římě (*Vypravování o životě papeže, Modlitba Páně, Nový zákon, Integrální humanismus*).

588

Den, Petr [= Ladislav Radimský]: Záhadná věž v B.; s. 92. • Recenze stejnojmenné knihy Milana Uhdeho (ČS 1967).

589

Den, Petr [= Ladislav Radimský]: Velké elegie; s. 92. • Recenze stejnojmenného výboru básní Josifa Brodského, které přeložil Jiří Kovtun (1968).

590

Radimský, Ladislav: V zamlženém zrcadle: Vzpomínky, díl první; s. 93. • Recenze stejnojmenné knihy V. V. Štecha (ČS 1967).

591

redakce: Cumulus anebo Cirrostratus; s. 93. • Připomínky k recenzi z *Proměn* č. 1, roč. 5 (č. 451).

592

Radimský, Ladislav: Zájem o exilovou literaturu v Československu; s. 95. • Zpráva o pořádání výstavy exilových autorů v Památníku národního písemnictví v Praze v r. 1969 a o Rudolfu Havlovi, jenž chce vydat nové vydání *Slovníku českých spisovatelů*, které bude obsahovat i exilové autory.

Ročník 6, číslo 2 (duben 1969)

593

Radimský, Ladislav: Úvodník; s. 1. • Úvodní slovo věnované obětem politického režimu Janu Palachovi a Janu Zajícovi.

594

Hoffmann, Banesh: Václav Hlavatý; s. 2. • Nekrolog V. H.

NAŠE NOVÁ POEZIE

595

David, Jan: Ruce Goliášovy – Blues mrtvé ovce – Živení mrtvých hrobů – Touha – To už znáš – Úplně obyčejné blues – Modlitba – 21. srpen – Dětství mé – Sucho – Sklizeň – Jaro – Předjaří; s. 3–13. • Básně.

596

Martínek, Josef: Potapěč – Helikoptéra – Na počítadle; s. 14. • Básně.

STATI A ÚVAHY

597

Sviták, Ivan: Národ a dějiny; s. 15–23. • Autor nahlíží na dějiny jako na zdroj pro předpovídání dalšího sociálního, kulturního a politického vývoje státu.

598

Schwarzenberg, František: O smysl našich dějin; s. 23–29. • Záznam z projevu předneseného 28. září 1968 na slavnostní akademii v Montrealu, věnovanému duchovní jednotě domova.

599

Brodský, Jakub: Klub 231 a kontrarevoluce v Československu; s. 29–35. • Článek o politické situaci od února 1948 do roku 1968, o vzniku StB a Klubu 231.

600

Stárková, Věra: Je marxism humánní? Může jím být?; s. 35–39. • Autorka rozebírá hlavní myšlenky marxismu obsažené v *Kapitálu* a *Komunistickém manifestu*, dílech Karla Marxe.

601

Odložilík, Otokar: Václav Hollar v Antverpách; s. 40–44. • Článek o životě V. H. v Antverpách a jeho ryteckém umění.

602

Baker, Paul: „Pták hlas pták svoboda pták prostor“; s. 44–45. • Autor rozebírá motiv ptáků v poezii Jana Zahradníčka a Františka Halase.

603

Bušek, Vratislav; Bělský, Karel: Československá federace; s. 46–47. • Poznámka o změnách, které přinese přeměna Československa ve stát federální, skládající se ze dvou složek, státu českého a státu slovenského.

604

Lexa, Hanuš J.: Federativní ústavní úprava Československa; s. 48–53. • Stat' o stávajících i budoucích změnách v ústavě.

605

Kvetko, Martin: Poznámky k československej federácii; s. 54–59. • Příspěvek k diskusi o přeměně Československa na federální stát.

606

Andic, V. E.: Oslavy československého a kanadského výročia – knihou!; s. 59–64. • Zpráva o vydání knihy *The Czechs and Slovaks in Canada* (nákladem Masarykova ústavu v Torontu 1968) k 50. výročí založení ČSSR a k 100. výročí založení kanadského státního svazku (Canadian Confederation).

607

Šebor, Miloš M.: Pax Versailles: 50 let; s. 64–70. • Článek o smlouvách uzavřených v Saint-Germain, Trianonu, Neuilly a Sèrves, vzpomínka k 50. výročí podepsání versailleského míru. Autor se pokouší nahlížet na tehdejší situaci odlišně, s odstupem času.

ROZHOVORY A POLEMIKY

608

Cekota, A.: Z dopisů Proměním; s. 71–72. • Dopis adresovaný L. Radimskému, autor se zabývá upálením Jana Palacha a dalšími úmrtími kvůli režimu.

609

Chalupa, V.: Názor jednotlivce; s. 72–74. • Autor zmiňuje potřebu mít kolem sebe i nadále lidi, kteří berou Čechy a Slováky jako obyvatele jednoho národa, a nedělí je po založení federace na dva různé národy.

610

Radimský, Ladislav: Poznámka k článku „Československá federace“; s. 74. • Reakce na článek č. 605.

611

Radimský, Ladislav: Dějiny a národ; s. 75–76. • Reakce na článek Ivana Svitáka *Národ a dějiny* (č. 597).

612

Höfer, Ferdinand: Oslavy 100. výročí narození Otokara Březiny v Jaroměřicích nad Rokytnou; s. 76–77. • Zpráva o přípravách na Březinův rok a o událostech, které se při této příležitosti konaly.

613

Radimský, Ladislav: Neortodoxní a polemická poznámka k výročí Karla Čapka; s. 78–79. • Článek k 30. výročí Čapkova úmrtí v prosinci 1968, o jeho vlivu na mládež první republiky ne z pozice spisovatele, nýbrž z pozice filozofa.

614

Kratochvíl, A.: Česká kulturní rada v zahraničí obnovuje vydavatelskou činnost; s. 79–80.

• Článek o obnovení činnosti České kulturní rady, která v posledních letech mohla spolupracovat pouze s Křesťanskou akademií v Beneventě.

615

Bušek, Vratislav: Těžký úděl historiků; s. 80. • Poznámka o provedení oprav v Martinské

deklaraci (Turčanský Svatý Martin), kdy se *Československo, československý* změnilo na *Česko-Slovensko, česko-slovenský*.

BELETRIA

616

Eliáš, Andrej: Zvuky jarnej noci; s. 81–83. • Povídka.

617

Racek, Michal: Mysterium zrady; s. 83–85. • Povídka.

618

Berger, Pavel: Můj život; s. 86–87. • Povídka.

619

Berger, Pavel: Hledám koně s velkou hlavou; s. 88–89. • Povídka.

KRITICKÉ MARGINÁLIE

620

Lexa, Hanuš J.: August 21 – The Rape of Czechoslovakia; s. 90–91. • Recenze stejnojmenné knihy Colina Chapmana. Jedná se o první referát věnovaný československé okupaci psaný v angličtině (J. B. Lippincott Company 1968).

621

Radimský, Ladislav: The Birth of Czechoslovakia; s. 91–92. • Recenze stejnojmenné knihy Čestmíra Ješiny (Czechoslovak National Council of America 1968).

622

Schwarzenberg, Karel: Um Krone und Reich; s. 92–93. • Recenze stejnojmenné knihy, autor Gordon Brook-Shepherd (Molden 1968).

623

Šturm, Rudolf: Search for the Golden Age; s. 93–94. • Recenze stejnojmenné knihy Zdeňka Mahlera (SNDK 1966).

624

Radimský, Ladislav: Radost a naděje; s. 94. • Recenze stejnojmenné knihy Zdeňka Skalického (Křesťanská akademie v Římě 1968).

625

Šturm, Rudolf: Krajania. Slováci v zahraničí; s. 95. • Recenze stejnojmenné knihy Eleny Jakešové (Univerzitná knižnica 1967).

626

Radimský, Ladislav: Geistige Revolution im Herzen Europas; s. 95–96. • Recenze stejnojmenné knihy Přemysla Pittra (Rotapfel-Verlag 1968).

627

Radimský, Ladislav: The Czech Jednota, the Avantgarde of Modern Clerical Progressivism and Unionism. The Communist Ecclesiology During the Church-State Relationship in Czechoslovakia, 1945–1967; s. 96–97. • Recenze stejnojmenné knihy Ludvíka Němce (American Philosophical Society 1968).

628

P. B.: Sebrané spisy Františka Halase; s. 97. • Zpráva o vydání prvního svazku sebraných spisů F. H. (ČS 1968).

629

Den, Petr [= Ladislav Radimský]: Rouška Veroničina; s. 98. • Recenze stejnojmenné knihy Jana Zahradníčka (Křesťanská akademie v Římě 1968).

630

Baker, Paul: *Spiritus Minor*; s. 98–99. • Recenze stejnojmenné sbírky básní Jana Opolského, s předmluvou Ivana Slavíka (Odeon 1968).

631

Den, Petr [= Ladislav Radimský]: *Poztrácené šlépěje*; s. 99–100. • Recenze stejnojmenné knihy Michaela Racka (Hlas 1968).

632

Den, Petr [= Ladislav Radimský]: *Pod deštníkem kouře*; s. 100. • Recenze stejnojmenné knihy Přemka Kociána (Nový svět 1968)

633

Den, Petr [= Ladislav Radimský]: *Vajíčko*; s. 100. • Recenze stejnojmenné knihy povídek Ludvíka Aškenazyho (ČS 1967).

Ročník 6, číslo 3 (červenec 1969)

634

[nepodepsáno]: Zemřel pražský arcibiskup Josef Beran; s. 1. • Nekrolog.

635

Radimský, Ladislav: Úvodník; s. 2. • Úvodní slovo o potřebě soudržnosti mezi Čechy a Slováky.

NAŠE NOVÁ POEZIE

636

Morava, Jiří: Zed' – Chodec – Judita; s. 3–5. • Básně.

637

Salzmann, Zdeněk: Appollónci; s. 5. • Báseň.

638

Javor, Pavel: Ex tempore mládí; s. 6–7. • Básně *Píseň*, *Ticho po lásce*, *Povzdech*, *Don Quijote*.

SETKÁNÍ SE SVĚTOVÝMI BÁSNÍKY

639

Neresnický [= Juraj Slávik]: Z revolučních básní Andreja Ady; s. 8–11. • Básně *Zahnaná slza*, *Ženísi života*, *Prinúteny k boju*, *Pod údermi*, *Kuruci takto hovoria...*

STATI A ÚVAHY

640

Procházka, Adolf: Věda a politika; s. 12–20. • Autor na podkladech filozofického učení Brněnské školy rozebírá vztah politiky a sociologie.

641

Cekota, Antonín: O možnostech kontroly lidské útočnosti a hrabivosti; s. 20–29. • Autor konstatuje, že nejničivější války vždy započaly nejvzdělanější národy, uvádí ženy jako osobnosti, které by za pomoci vzpoury a revoluce mohly vybojovat mír („Prometeovský

genius muže udělal velký hmotný svět malým. Jen ženský genius může udělat tento malý mužů velkým, bezpečným a ušlechtilým.“).

642

Urzidil, Johannes: Za Maxem Brodem; s. 29–35. • Záznam projevu na večeru pracovní skupiny Společnosti pro vědu a umění konaném 15. dubna 1969, autorovy vlastní vzpomínky na českého spisovatele.

643

Kvetko, Martin: Poznámky k československej federácii; s. 35–39. • Dokončení článku z minulého čísla č. 597.

644

Kratochvil, Antonín: Československá kulturní fronta (srpen 1968 – duben 1969); s. 39–47. • Článek mapuje období od srpna 1968 do dubna 1969.

645

Schubert, Miroslav: Cesta k Mnichovu; s. 47–53. • Autor se snaží odpovědět na otázku, zda jsme neměli stát za mnichovské krize bránit se zbraní v ruce.

646

Marenčin, Albert: Polstoročie slovenského filmu; s. 53–63. • Záznam přednášky přečtené na 4. sjezdu SVU ve dnech 31. srpna až 1. září 1968 na Georgově univerzitě ve Washingtonu D. C. Autor hovoří o historii, přítomnosti a budoucnosti slovenské kinematografie, zmiňuje i jména kvalitních nebo zásadních filmů, které byly v předcházejícím půlstoletí natočeny.

ROZHOVORY A POLEMIKY

647

S. T.: Z dopisů Proměním; s. 64–65. • Úryvek z dopisu.

648

[nepodepsáno]: Pionýr; s. 65. • Báseň, která přišla dopisem z moravského venkova.

649

Schwarzenberg, Karel: Heslo republiky; s. 65–66. • Dovětek k vlastnímu článku *Znak Československé republiky* (č. 526).

BELETRIA

650

Sviták, Ivan: Jelena – Kritičtí d'áblíci; s. 67–77. • Povídky ze sbírky *Krachy* (1956).

651

Goepfertová, Gertruda: V síti – Ztráta a nález – Obrácený obraz; s. 77–80. • Povídky.

652

Skukálek, Rudolf: Volanie o pomoc; s. 80–85. • Povídka.

653

Štorch, O.: Interview z roku 1954; s. 86–88. • Povídka.

KRITICKÉ MARGINÁLIE

654

Stárková, Věra: Fenomenologie vesmíru; s. 89–90. • Ke knize Pavla Želivana *Teilhard de Chardin* (Křesťanská akademie v Římě 1968).

655

P. B.: Malířovo drama – Životní drama Bohumila Kubišty; s. 90–91. • Recenze stejnojmenné knihy Luboše Hlaváčka (Mladá fronta 1968).

656

Baker, Paul: Kapka rosy tekoucí; s. 91–92. Podtitul: Malý výbor z barokní poezie. Recenze stejnojmenné knihy, vybral a uspořádal Jaroslav Novák (Blok 1968).

657

Zvěřina, L. N.: Třikrát A. C. Nor; s. 92–93. • Poznámka o vydání tří titulů A. C. Nora k příležitosti oslav jeho 65. narozenin: *Bürkental*, *Rozvrat rodiny Kýrů* a *Raimund Chalupník* (všechny ČS 1968).

658

Den, Petr [= Ladislav Radimský]: Bist du es, Ronald?; s. 93–94. • Recenze stejnojmenné knihy Johannese Urzidila (Artemis Verlag Zürich 1968).

659

Den, Petr [= Ladislav Radimský]: Horečka; s. 94. • Recenze stejnojmenné knihy Karla Pecky (Mladá fronta 1967).

660

Baker, Paul: Má přítelkyně Dora; s. 94–96. • Recenze stejnojmenné knihy Františka Křeliny (Mladá fronta 1968).

661

P. B.: Desáté vydání Čapkových překladů; s. 96. • Poznámka o vydání Čapkových překladů s názvem *Francouzská poezie nové doby* (ČS 1968).

662

Javor, Pavel: Povídky exulantovy; s. 96–97. • Recenze stejnojmenné knihy Otakara Machotky (Litera Printing 1968).

663

Den, Petr [= Ladislav Radimský]: Tam Portuhués nalévá svůj jed; s. 97–98. • Recenze stejnojmenné knihy Viléma Špalka (1969).

664

Duben, V. N.: Prague's 200 Days: The Struggle for Democracy in Czechoslovakia – The Czech Black Book; s. 98–99. • Recenze dvou stejnojmenných knih Harryho Schwartze a Roberta Littella (obě Praeger 1969).

665

Staller, K. J.: Sedm roků na domácí frontě; s. 99–101. • Recenze stejnojmenné knihy Josefa Gni (Blok 1968).

666

Procházka, Joža: Než bude pozdě!; s. 101–104. • Recenze stejnojmenné knihy Ladislava Radimského (Naše hlasy 1969).

667

Radimský, Ladislav: Viva Dubček; s. 104. • Podtitul: Reform und Okkupation in der ČSSR. Recenze stejnojmenné knihy Christiana Schmidt-Häuera a Adolfa Müllera (Kiepaenheuer und Witsch 1968).

Ročník 6, číslo 4 (říjen 1969)

668

Radimský, Ladislav: Úvodník; s. 1. • Úvodní slovo o obnovení české otázky.

NAŠE NOVÁ POEZIE

669

Březinová, Marta: Slza – Spomienka na K. H. Borovského; s. 2–3. • Básně.

670

Kubíček, Miroslav: [bez názvu] – Toulám se rousnatou trávou – Pod ochranu tvou; s. 4–5.

• Básně ze sbírky *Lesy jazyčné*.

671

Cekota, Antonín: Mléčná dráha – Paprsku vábivý; s. 5. • Básně.

672

Zvěřina, L. N.: Bezručův záhrobní úškleb; s. 6–7. • Báseň *Na oslavu svých stých narozenin*.

673

Racek, Michal: Žalm; s. 7–8. • Báseň.

674

Pachnerová, Míla: Vitrina – Prábába – Rubínová sklenice – „Stará Praha“ – Míšeňská bonboniéra – Půlnoc – Soubor na vajíčka – Vějíř; s. 9–14. • Básně ze sbírky *Stíny*.

STATI A ÚVAHY

675

Urzidil, Johannes: Německý spisovatel v českém prostředí; s. 15–17. • Úvod k proslovu o Maxu Brodovi, předneseném 15. dubna 1969 na večeru pracovní skupiny SVU v New Yorku, otištěném v 3. čísle 6. ročníku *Proměn* (č. 641).

676

Odložilík, Otakar: Josef Matoušek; s. 17–23. • Autorovy vzpomínky na J. M., kolegu z univerzity.

677

Pfaff, Ivan: Antifašismus mýtů zbavený; s. 23–34. • Článek zabývající se přístupem komunistů k antifašismu, zkreslováním informací a přínosu nekomunistů a demokratů v antifašistickém odboji.

678

Kvetko, Martin: 25. výročie slovenského národného povstania; s. 34–39. • Úvaha nad slovenským povstáním a nad jeho významem v historickém kontextu.

679

Samák, Ján: Slovenský národ v Československej republike; s. 40–45. • Autor rozebírá problematiku týkající se spojení dvou nerovnocenných partnerů v jeden národ. Srovnává český a slovenský národ v době vzniku republiky. Komentuje, jak Slováky ovlivnila 1. světová válka a únor 1948. Článek pokračuje v 1. čísle 7. ročníku (č. 717).

680

Želivan, Pavel [= Karel Vrána]: Křesťanství a poezie; s. 45–49. • Článek o problému křesťanské poezie, pokus vymezit a upřesnit, co to vlastně je křesťanská poezie.

681

Den, Petr [= Ladislav Radimský]: Splátka na dluh Hermannu Ungarovi; s. 49–57. • Podtitul: K letošnímu čtyřicátému výročí jeho smrti. Autorovy vzpomínky, medailon o životě a tvorbě H. U.

ROZHOVORY A POLEMIKY

682

Radimský, Ladislav: Člověk na Měsíci; s. 58. • Poznámka věnovaná přistání prvního člověka na Měsíci v létě roku 1959. Autor polemizuje o dalších důležitých událostech a objevech v historii světa a uvažuje, co z nich lidé považují za nejzásadnější.

683

Pfaff, Ivan: Okrajová pochybnost; s. 59–61. • Reakce na článek Ivana Svitáka *Národ a dějiny* (č. 597).

684

Duben, V. N.: Z dopisů Proměnam; s. 61–63. • Z dopisu V. N. Dubna, poznámky k článku Jaroslava Brodského *Klub 231 a kontrarevoluce v Československu* (č. 599).

685

Hynková, L.: Otokar Březina – Anna Pammrová; s. 63–64. • Článek o vzájemném vztahu O. B. a A. P.

686

[nepodepsáno]: 21 let FCI; s. 64. • Článek k 21. výročí exilové tiskové agentury F. C. I. (Free Czechoslovak Information).

687

Cekota, Antonín; Škvor, Jiří [= Pavel Javor]: Z proslovů našich spolupracovníků; s. 65–66. • Úryvek z proslovu A. Cekoty k batacké odbočce Československého národního sdružení v Kanadě při vzpomínce 119. narozenin T. G. M. a úryvek z proslovu Jiřího Škvora na krajanském shromáždění v torontské Sokolovně 24. dubna 1969.

688

Charles, Frank: Z grenobelské konference o „Civilizaci na rozcestí“; s. 66–68. • Zpráva o konferenci pořádané 23.–24. května 1969, kde byla představena kniha R. Richty a jeho interdisciplinárního týmu *Civilizace na rozcestí*, která líčí přístup k řešení vývojových problémů soudobé technicky vyvinuté společnosti.

689

Cekota, Antonín: Odezva Sacharovova a Radimského eseje; s. 69–70. • Úvaha o „nápravě věcí lidských“.

BELETRIA

690

Sviták, Ivan: Děvčátko s červenou mašlí – Jak jsem nebyl zavražděn; s. 71–82. • Povídky ze sbírky *Krachy* (1956).

691

Sviták, Ivan: Povídka o zubu; s. 83–85. • Povídka.

692

Eliáš, Andrej: Chodníkom povstania; s. 85–88. • Povídka.

KRITICKÉ MARGINÁLIE

693

Bušek, Vratislav: Pod vládou národní fronty; s. 89–91. • Recenze stejnojmenné knihy Ladislava K. Feierabenda (1968).

694

Radimský, Ladislav: Aspects of Intellectual Ferment and Dissent in Czechoslovakia; s. 91–92. • Recenze stejnojmenné knihy, připravil Thomas J. Dodd (U.S. Government Printing Office 1969).

695

Radimský, Ladislav: 21-8-1968 – anno humanitatis; s. 92. • Recenze stejnojmenné knihy, autor J. Josten (Markus Verlag GMBH-Köln 1968).

696

Bušek, Vratislav: Mnichov a Edvard Beneš; s. 93–94. • Recenze stejnojmenné studie Míly Lvové (Knižnice moderních dějin 1968).

697

Schwarzenberg, Karel: Naše živá i mrtvá minulost; s. 94–95. • Recenze stejnojmenné knihy, připravil František Graus (Nakladatelství Svoboda 1968).

698

Bušek, Vratislav: O Martinskej deklarácii; s. 95–97. • Recenze stejnojmenné knihy Ivana Thurza (Knížnica miestneho odboru Matice Slovenskej v Martine 1968).

699

Veselý, Jiří: Základní otázky psychologie; s. 97–99. • Recenze stejnojmenné knihy Milana Nekonečného (SPNK 1968).

700

[nepodepsáno]: Lord St. Oswald; s. 99. • Zpráva o tom, že Lord St. Oswald napsal předmluvu ke knize *Sovětská hrozba v Evropě* (*The Soviet Threat to Europe*).

701

Radimský, Ladislav: Kultura; s. 99–100. • Zpráva o vydání mimořádného čísla stejnojmenného měsíčníku, věnovaného dobovým politickým událostem v ČSSR v roce 1968.

702

Radimský, Ladislav: L'Ante di Ignazio Weirich; s. 100. • Recenze stejnojmenné knihy Remigia Strinatiho (Fratelli Palombi 1968).

703

Radimský, Ladislav: Výstava nových děl Jana Zacha; s. 100. • Zpráva o výstavě konané v dubnu 1969 v uměleckém muzeu města Portland v Oregonu.

Ročník 7, číslo 1 (leden 1970)

704

Radimský, Ladislav: Při vstupu do Komenského roku; s. 1. • Úvodní slovo věnované 300. výročí od Komenského smrti.

705

Odložilík, Otakar: Cordatus Bohemus; s. 2. • Blahopřání k 80. narozeninám Matthewa Spinky.

NAŠE NOVÁ POEZIE

706

Jeníková, Aurelie: Scéna; s. 3. • Báseň.

707

Smutná, Inka: Podjarní romance; s. 3. • Báseň.

708

Orol, Ján: 21. august 1968; s. 4. • Báseň.

709

Kocián, Přemek: Abstrakt proti realitě – Být či nebýt anebo Malá noční hudba; s. 5–6. • Básně.

710

Mastik, Chrysostom: Mystifikátor – Odcházející čas – Mississippi; s. 6–8. • Básně.

711

Werner, Samuel: Josefa Váchala smrtelné vítězství a vzkaz 11. května 1969; s. 8. • Báseň.

712

Morava, Jiří: Stromy – Muškáty – Šaty – Sebevrah – Resonance – Neviditelná; s. 9–11. • Básně.

713

Fuchsová, Jiřina: Neviditelná; s. 11–13. • Básně.

714

Glazbaňová, Marie: Památce R. F. Kennedyho – Šumí lístky magnolie; s. 14–15. • Básně.

STATI A ÚVAHY

715

Cekota, Antonín: Co by dělal T. G. Masaryk v naší době?; s. 16–24. • Úvaha nad tím, jak se chová a jak do dobového kontextu zapadá člověk Masarykovského typu.

716

Fabšic, Jiří: Proměny jedné ideje; s. 24–29. • Článek o proměnách na kulturní frontě v letech 1956–1968.

717

Samák, Ján: Slovensko v „komunistickom“ Československu; s. 29–41. • Dokončení článku z minulého čísla (č. 679).

718

Duben, Vojtěch N.: 110 let českého tisku v Americe; s. 42–48. • Článek věnovaný historii a vývoji české žurnalistiky ve Spojených státech i doma.

719

Veselý, Jiří: Zoopsychologie v Československu; s. 48–58. • Stať se věnuje vývoji vztahů mezi člověkem a zvířetem. Autor zmiňuje různé přístupy nahlížení na zvířecí mysl.

720

Kratochvil, Josef: Příspěvek k zoosociologii afrických antilop zvláště sajky losí a sajky skákavé; s. 59–66. • Autor ve svém článku sleduje formy a biologické projevy sociálního života výše zmíněných druhů antilop.

ROZHOVORY A POLEMIKY

721

Radimský, Ladislav: Zůstat doma nebo jet za hranice?; s. 67–68. • Polemika o problematice exulantství, R. udává důvody, na základě kterých podle něj je, či není dobré opustit svou vlast.

722

Sviták, Ivan: Podstatné jistoty; s. 68–70. • Článek reflektující situaci v Československu po srpnové invazi v roce 1968. Autor zdůrazňuje nemožnost a neschopnost komunistické strany provést demokratizační proces, odsuzuje osobnost Alexandra Dubčeka a označuje ho za pouhého byrokrata a vyzdvihuje osobnost Jana Palacha.

723

Radimský, Ladislav: Komenský v zrcadle komunistického výkladu; s. 70. • Zpráva o vydání doslovu *Čím Komenský pomáhá dnešku* ke knize *Vychovatel národů*.

724

Radimský, Ladislav: Návraty; s. 70–71. • Poznámka o stejnojmenné výstavě moderní české literatury, která byla pořádána v květnu a červnu roku 1969 v Památníku národního písemnictví v Praze.

725

Tumlíř, Bohuslav: Z dopisů došlých Proměnám I.; s. 71–72. • Autor v dopise píše o své cestě po Německu, na kterou se vydal po přečtení knihy Josefa Pekaře *Listy úcty a přátelství*.

726

Stárková, Věra: Z dopisů došlých Proměnám II.; s. 72–74. • Autorka se věnuje významu pohádek v životě člověka.

727

Štorch, Otakar: Z dopisů došlých Proměnám III.; s. 74–76. • Autor komentuje život politických uprchlíků ve Švédsku.

BELETRIA

728

Williamsová, Vlad'a: Tajemství zavřených dveří; s. 77–79. • Povídka.

729

Valeská, Olga: Tma a v ní já; s. 79–83. • Povídka.

730

Štorch, O.: Příběhy; s. 83–85. • Povídka.

KRITICKÉ MARGINÁLIE

731

Šebor, Miloš: Orge; s. 87–90. • Článek představuje několik knih věnovaných osobnosti arcivévody Františka Ferdinanda d'Este (Vladimír Dedijer: *The Road to Sarajevo*, Edward Crakshaw: *The Fall of the House of Habsburg*, Arthur J. Man: *The Passing Away of the Habsburg Monarchy*, Hertha Pauli: *The Secret of Sarajevo*).

732

Schwarzenberg, Karel: Endkampf an der Donau 1944–45; s. 91. • Recenze stejnojmenné knihy Petera Gosztonyho (Molden 1969).

733

Schwarzenberg, Karel: Korunovační klenoty království českého; s. 91–92. • Recenze stejnojmenné knihy Josefa Cibulky (Odeon 1969).

734

Bušek, Vratislav: The Jews of Czechoslovakia; s. 92–94. • Podtitul: „Historical Studies and Surveys. Vol. 1.“ Recenze stejnojmenné knihy, autor neuveden (National Institute for Social Work 1968).

735

Šturm, Rudolf: Literární Almanach Slováka v Amerike 1967; s. 94–95. • Recenze stejnojmenné knihy kolektivu autorů (1967).

736

Den, Petr [= Ladislav Radimský]: *Väterliches aus Prag und Handwerkliches aus New York*; s. 95–96. • Recenze stejnojmenné knihy Johannese Urzidila (Artemis Verlag 1969).

737

Stárková, Věra: *Teorie návratů nad praxí převratů*; s. 97–99. • Ke knize Hany Sychrové *O smyslu vzdělání* (SPN 1969).

738

Den, Petr [= Ladislav Radimský]: *Studené slunce*; s. 99. • Recenze stejnojmenné knihy Jiřího Muchy (ČS 1968).

739

Radimský, Ladislav: *The Seventh Nigth*; s. 99–100. • Recenze stejnojmenné knihy Ladislava Mňáčka (E. P. Dutton and Company 1969).

740

Radimský, Ladislav: *The Art of the Impossible*; s. 100–101. • Podtitul: „A Study of the Czech Resistance.“ Recenze stejnojmenné knihy Miliona Mayera (Center for the Study of Democratic Institutions 1969).

741

Den, Petr [= Ladislav Radimský]: *Nevěsta*; s. 101. • Recenze stejnojmenné knihy Ladislava Grosmana (Mladá Fronta 1969).

742

Radimský, Ladislav: *Report on My Husband*; s. 101–102. • Recenze stejnojmenné knihy Josefy Slánské (Atheneum 1969).

Ročník 7, číslo 2 (duben 1970)

743

Radimský, Ladislav: Úvodník; s. 1. • Úvodní slovo věnované futurologii.

NAŠE NOVÁ POEZIE

744

Valeská, Olga: Člověk – Kéž nikdy – Zpívají requiem – Bílý páv – Přátelé; s. 2–4. •
Básně.

745

Heřman, Bedřich: Hosana; s. 4. • Báseň.

746

Barczyová, Eva: Krásný pták – Bolíš mě; s. 5–6. • Básně.

747

Jirásková, Karla: Přiznání – Soudruzi u moci – Ne v marnosti a otročení chlebu svému –
Mravenci; s. 7–8. • Básně.

748

Milučský, Jozef: Sám so sebou – Protipóly – Spomienka – La Strada; s. 9–10. • Básně.

STATI A ÚVAHY

749

Baker, Paul: Básně vězně; s. 12–16. • Článek věnovaný osobnosti Jana Zahradníčka,
obsahuje básně *Užovka* a *Ubozí*.

750

Machotka, Otakar: Exil Komenského a náš; s. 16–19. • Úvaha nad životem v exilu. Autor
porovnává exilové životní podmínky své doby se situací v 17. století.

751

Želivan, Pavel [= Karel Vrána]: Opuštěnost dnešního člověka; s. 20–25. • Zamyšlení nad literárním dílem Samuela Becketta.

752

Fischmann, Zdenka E.: Max Brod a hudba; s. 26–31. • Autorka se v článku zabývá hudebním uměním Maxe Broda a jeho vztahem k české hudební produkci.

753

Sviták, Ivan: Gordický uzel; s. 31–39. • Stať pojednává o potřebě udržovat dobré vztahy mezi dělníky a intelektuály.

754

Pfaff, Ivan: Americké ohlasy v české společnosti 19. století; s. 39–54. • Autor hledá americké vlivy na českou společnost 19. století, tuto oblast považuje za dosud neprobádanou. Článek mapuje období od přelomu 18. a 19. století do 30. let 19. století. Pokračování článku ve 3. čísle 7. ročníku (č. 778).

755

Černá, Zorka: O těch, kteří vnášeli trochu světla do berlínského vězení Alt Moabit...; s. 54–68. • Zápis z přednášky pracovní skupině SVU ve Washingtonu D. C. ze dne 8. února 1968. Autorka se věnuje osudům účastníků českého odboje, kteří byli v roce 1940 v Berlíně uvězněni.

ROZHOVORY A POLEMIKY

756

Rozehnal, Alois: Kdo koho znásilňoval?; s. 69–71. • Reakce na článek Jána Samáka z předchozího čísla.

757

Machotka, Otakar: Jak nám odcházejí; s. 71–74. • Článek o zesnulých emigrantech, kteří pro přeživší představují „nenahraditelnou ztrátu“.

758

Radimský, Ladislav: Kam chceme dojít; s. 74–75. • Reakce na předchozí příspěvek č. 757

759

–or.: Z otevřeného dopisu ruského spisovatele A. V. Belinkova Svazu sovětských spisovatelů; s. 76–77. • Úryvek z dopisu o otevřené válce mezi svobodnou inteligencí a sovětskou vládou.

760

ZEF: Hudební drobnost; s. 77–78. • Krátké zprávy o proběhnutých koncertech vážné hudby v Argentině, Kanadě, Berlíně, Los Angeles a Brně.

BELETRIA

761

Skukálek, Rudolf: Bolo to v stredu ráno; s. 79–82. • Povídka.

762

Štorch, O.: Aby byla jako ty; s. 83. • Povídka.

763

Den, Petr [= Ladislav Radimský]: Hřích, pro nějž není rozřešení – Na tom našem dvoře...; s. 86–87. • Povídky.

KRITICKÉ MARGINÁLIE

764

Bušek, Vratislav: The Masaryk Case; s. 88–90. • Recenze stejnojmenné knihy Claire Sterlingové (Harper & Row 1969).

765

Bušek, Vratislav: A Long Row of Candles, Memoirs and Diaries 1934–1954; s. 90–91. • Podtitul: „Memoirs and Diaries 1934–1954.“ Recenze stejnojmenné knihy C. L. Sulzbergera (The Macmillan Co. 1969).

766

Radimský, Ladislav: *Sentenced and Tried*; s. 92–93. • Podtitul: „The Stalinist Purges in Czechoslovakia.“ Recenze stejnojmenné knihy Eugena Loebela (Elek Books 1969).

767

Schubert, Miloslav: *Le Défi Américain*; s. 93–97. • Recenze stejnojmenné knihy Jean-Jacques Servan-Schreibera (Denoel 1968).

768

Radimský, Ladislav: *The Ethiopian Orthodox Church*; s. 97–98. • Recenze stejnojmenné knihy Enrica S. Molnára (1969).

769

Veselý, Jiří: Dvojí ediční čin Mladé Fronty; s. 98–100. • Poznámka o vydání knih *Rukopisy od Mrtvého moře* od Johna Allegra a *Bible and History* od Wenera Kellera (obě 1969).

770

Milučský, Jozef: *Člověk, čas a tvorba*; s. 100–101. • Recenze stejnojmenné knihy Milana Rúfuse (Smena 1968).

771

Den, Petr [= Ladislav Radimský]: *Falstaffovo babí léto*; s. 101–102. • Recenze knihy obsahující dvojdílné drama *Jindřich IV.* Williama Shakespeara, které přeložil a volně upravil Jan Werich, verše přeložil Jan Vladislav (Nakladatelství Svoboda 1969).

772

Baker, Paul: *Úsměv ironika*; s. 102–103. • Recenze knihy Jana Vodňanského *S úsměvem idiota* (Mladá fronta 1969).

773

Procházka, Joža: *The Eye of Night*; s. 103–104. • Recenze stejnojmenné knihy Johna L. Broma (Bartholomew House Ltd. 1969).

Ročník 7, číslo 3 (červenec 1970)

774

Zajíc, Jan: Janu Palachovi – Poslední; s. 1–2. • Básně.

NAŠE NOVÁ POEZIE

775

Listopad, František: Jízmo – Pěšky – Obrazy z přírody; s. 3–5. • Básně.

776

Goepfertová, Gertruda: Schůzka s Bostonem – Vieira da Silva, portugalská malířka – Probuzení – Podzimní – U vody – Bukvice – Střep – Jízva; s. 5–8. • Básně.

777

Fuchsová, Jiřina: Svantovít – V. Nezval – Léto 1969; s. 8–10. • Básně.

STATI A ÚVAHY

778

Pfaff, Ivan: Americké ohlasy v české společnosti 19. století; s. 11–30. • Pokračování textu z minulého čísla (č. 754). Článek mapuje období od konce 30. do 60. let 19. století. Dokončení ve 4. čísle 7. ročníku (č. 810).

779

Kobliha, Bohumil: Výroba, řízení a lidský faktor; s. 30–39. • Stat' pojednávající o moderní průmyslové výrobě a jejím vlivu na ostatní dění, které má zajišťovat hmotné zabezpečení občanů. Autor se věnuje zejména československé strojírenské výrobě, shledává její úpadkovost a nutnost renovace.

780

Rieger, J.: Tajemství Rukopisu zelenohorského; s. 39–48. • Autor rozebírá kryptogramy, anagramy a akrostichy v RZ, díky kterým se zjistilo, kdo byl jeho písařem a skladatelem a kdy a kde rukopis vznikl.

781

von Bülow, Erik M.: Ikony; s. 49–53. • Článek se věnuje historickému vývoji malby náboženských obrazů.

ROZHOVORY A POLEMIKY

782

Pfaff, Ivan: Na okraj Cesty k Sarajevu; s. 54–59. • Reakce na recenzi Miloše Šebora (č. 731).

783

Zvěřina, L. N.: Tíživá samota; s. 60–66. • Kritika. Autor článku považuje vydání knihy *Tíživá samota* (soubor korespondence mezi F. X. Šaldou a Růženu Svobodovou, připravili Jaromír Loužil, Jarmila Mourková a Jan Wagner, vydal Odeon 1969) v tehdejší nesvobodné době za „dehonestaci a záměrné jedovaté zneuctění obou významných osobností“.

BELETRIA

784

K. J.: Vinnetou a já; s. 67–73. • Povídka.

785

Sviták, Ivan: Dialektický materialismus pro školy mateřské; s. 73–82. • Pohádky z knihy *Hajajovy pohádky na dobrou noc (O základničce a nadstavbičce, Ideologická jednota, Masově politická práce, Úloha osobnosti v dějinách čili o hloupém vrabci, Hodnota poznání, Přeměna kvantity v kvalitu aneb Jak se soudružka Švestka rozzlobila)*. S poznámkou: „V zájmu rozvoje správných světonázorových postojů dětí předškolního věku z češtiny do běloruštiny a zpět přeložil autor. Schváleno jako povinná učebnice ministrem školství ČSSR, profesorem dr. Jaromírem Hrbkem, DrSc, členem Čs. akademie věd, jemuž budiž toto dílo na věčnou paměť věnováno.“

KRITICKÉ MARGINÁLIE

786

Schwarzenberg, Karel: *Mezi válkami*; s. 83. • Podtitul: „Masaryk a Beneš v mých vzpomínkách.“ Recenze stejnojmenné knihy Františka Kubky (Nakladatelství Svoboda 1969).

787

Duben, V. N.: *Intervention*; s. 84–85. • Recenze stejnojmenné knihy Isaaca Dona Levina (McKay 1969).

788

Bušek, Vratislav: *La chute irrésistible d'Alexander Dubček*; s. 85–86. • Recenze stejnojmenné knihy Pavla Tigrida (Calmann-Lévy 1969).

789

Andic, V. E.: *Neúplná história Myjavy*; s. 86–89. • Recenze knihy Rudolfa Fábryho a kol. *Myjava našej jari* (Obzor 1968).

790

Blaho, Pavel: *Z ilegality do povstania*; s. 89. • Recenze stejnojmenné knihy Jozefa Jablonického (Epocha 1969).

791

Den, Petr [= Ladislav Radimský]: *Jaroslav Hašek*; s. 89–90. • Podtitul: „Der Vater des braven Soldaten Schwejk.“ Recenze stejnojmenné knihy Gustava Janoucha (Francke Verlag 1966).

792

Radimský, Ladislav: *Comenius*; s. 90–91. • Podtitul: „Versuch eines Umriss von Leben, Werk und Schicksal des J. A. Komenský.“ Recenze stejnojmenné knihy Milady Blekastadové (Universitetsforlaget 1966).

793

Zvěřina, L. N.: Petr Bezruč kouzla a mýtu zbavený; s. 91–93. • Recenze knihy Jiřího Urbance *Mladá léta Petra Bezruče* z edice Profil (1969).

794

Den, Petr [= Ladislav Radimský]: Studie ze starší světové literatury; s. 93–94. • Recenze stejnojmenné knihy Václava Černého (Mladá Fronta 1969).

795

Baker, Paul: Tíživá samota; s. 94–95. • Recenze stejnojmenné knihy korespondence F. X. Šaldy a Růženy Svobodové, kterou uspořádali a k vydání připravili Jaromír Loužil, Jarmila Mourková a Jan Wagner (Odeon 1969).

796

Baker, Paul: Trojí vzpomínání; s. 95–97. • Recenze tří vzpomínkových knih: František Hampel: *Dobrodružství Jaroslava Seiferta* (Středočeské nakladatelství a knihkupectví 1969), Jaroslav Pilz: *Národní 9* (ČS 1969), Zdeněk Kalista: *Tváře ve stínu* (Nakladatelství Růže 1969).

797

Veselý, Jiří: Vynikající kniha se spornou myšlenkou; s. 97–100. • Recenze knihy Jiřího Hejdy *Útěk* (Melantrich 1969).

798

Den, Petr [= Ladislav Radimský]: Žít v New Yorku; s. 100. • Recenze stejnojmenné knihy Miroslava Holuba (Melantrich 1969).

799

[nepodepsáno]: Sto rokov Lyry – nositelky čs. kulturného dedictva v Amerike; s. 101–103. • Recenze stejnojmenné knihy V. E. Andice (1969).

800

Milučský, Jozef: Za prasiatkami Buffalo Bill; s. 103–104. • Poznámka o novém vydání pohádky Tri malé prasiatka, autor neuveden (Slovenský spisovateľ 1969).

801

L. R. [= Ladislav Radimský]: John Žižka and the Hussite Revolution; s. 104. • Poznámka o druhém vydání stejnojmenné knihy Fredericka G. Heymanna (Russell and Russell 1969).

Ročník 7, číslo 4 (říjen 1970)

802

Bušek, Vratislav: Nekrolog Ladislava Radimského; s. 1–2.

STATI A ÚVAHY

803

Odložilík, Otakar: Třísté výročí Komenského; s. 3–9. • Článek k 300. výročí od úmrtí Jana Amose Komenského. Autor vyzdvihuje K. zájem o výchovu dětí a dospívajících a jeho snahy o reorganizaci školství.

804

Vrána, Karel: Ekumenický smysl kultury u J. A. Komenského; s. 9–18. • Stať věnující se K. snaze sjednotit evangelické obce v jedno harmonické společenství.

805

Stárková, Věra: Návrat prvního velkého exulanta; s. 18–23. • Článek o návratu J. A. Komenského z Holandska zpět do Čech.

806

Urzidil, Johannes: Setkání Komenského s Hollarem v Londýně; 24–27. • Stať o setkání těchto dvou významných osobností a o jejich vzájemném vztahu.

807

Spinka, M.: Komenského ideál světové církve; s. 27–30. • Článek věnovaný K. vizi o světové reformě zahrnující mimo jiné i základní přestavbu církevních soustav.

808

Veselý, Jiří: Duševní profil Jana Amose Komenského; s. 30–34. • Autor statě se věnuje osobnosti J. A. K. z psychologického hlediska.

809

Křivský, Jiří: K významu české vědy v době baroka; s. 35–40. • Autor v článku představuje několik důležitých osobností baroka, které se ve své době zasloužily o rozvoj různých vědních oborů.

810

Pfaff, Ivan: Americké ohlasy v české společnosti 19. století; s. 41–63. • Dokončení textu z předchozího čísla (č. 778). Článek mapuje období od konce 60. let do roku 1876, který autor považuje za „nesporně zásadní předěl v českém amerikanofilství“.

811

Machotka, Otakar: Seznam mrtvých; s. 64–66. • Zamyšlení nad „transfigurací adresářů v seznamy mrtvých“.

NAŠE NOVÁ POEZIE

812

Javor, Pavel: Památce Jana Amose Komenského; s. 67–68. • Báseň.

813

Mastik, Chrysostom: Slunéčko sedmítečné; s. 68–70. • Báseň.

814

Benáček, Josef: Odpovědí – Sněženka; s. 70. • Básně.

815

Fuchsová, Jiřina: Žití – Park – Sobota – Kamelot; s. 71–77. • Básně.

816

Schneedorfer, Ivan: Portrét 1 – Portrét 2 – Portrét 3 – Hořkost – Smutek – Dopis – Weekend – P. S. – Uskutečnění – Vryp; s. 78–80. • Básně.

817

Racek, Michal: Všetečné otázky; s. 80–81. • Básně.

BELETRIA

818

Mastik, Chrysostom: Aroma peruánské země; s. 82–86. • Povídka.

819

Klobouk, Jiří: Návrat domů – Vesnice; s. 86–90. • Povídky.

820

Vadim, Viktor: Koncertní mistr – P. S.; s. 90–92. • Povídky.

821

Kvasnička, Pavel: Soud; s. 93–95. • Povídka

ROZHOVORY A POLEMIKY

822

Jirák, Karel B.: Vzpomínka na Vítězslava Nováka; s. 96–97. • Vzpomínka na autora hudebního pedagoga a slavného skladatele počátku 20. století.

823

ZEF: Několik výročí; s. 98–100. • Článek vydaný u příležitosti jubileí několika českých hudebníků: Antonína Rejchy, Jana Augusta Vitáska a Vítězslava Nováka.

824

Fischmann, Zdenka E.: Dopis Janu Loewenbachovi; s. 100–102. • Článek psaný formou dopisu, obsahuje přání J. L. k 90. narozeninám a poděkování za přínos v hudební sféře.

825

Schwarzenberg, Karel: III. mezinárodní kongres slovanských dějin a jazykovědy v Solnohradě a Řeznu (1.–8. 7. 1970); 102–104. • Shrnutí událostí na kongresu.

826

Pfaff, Ivan: V zajetí antilegend; s. 104–108. • Reakce na recenzi knihy Ladislava Mňáčka *Sedmá noc* z 1. čísla 7. ročníku (č. 739).

KRITICKÉ MARGINÁLIE

827

Lexa, Hanuš J.: Dichter ohne Heimat – Tschechoslowakei erzählt; s. 109–111. • Recenze dvou stejnojmenných knih Antonína Kratochvila (Logos 1970) a autorské dvojice Franze Petera Künzla a Františka Kafky (Hanseatische Druckanstalt GmbH 1970).

828

Lexa, Hanuš J.: Bohemia; s. 111–112. • Recenze 6., 7., 8. a 9. svazku ročenky mnichovské organizace Collegium Carolinum (Robert Lerche Verlag 1966–1969).

829

Baker, Paul: O Claudelově verši; s. 112–113. • Recenze výboru básní Paula Claudela *Múza milost*, který přeložil Ivan Slavík (Mladá fronta 1969).

830

Staller, Karel J.: Erinnerungen; s. 113–116. • Recenze stejnojmenné knihy Alberta Speera (Propyläen-Verlag 1969).

6.1 AUTORSKÝ REJSTŘÍK

ALFA viz Vlach Robert

Andic Vojtěch E.	30, 61, 295, 326, 357, 405, 593, 539, 606
B.	212
Baker Paul	562, 602, 630, 656, 660
Barczyová Eva	746
BAS	2, 104, 107, 195, 282, 388
Bělský Karel	36, 100, 167, 241, 323, 603
Benáček, Josef	313, 462
Beneš Pavel	556
Beran Josef	290, 436, 527
Berger Pavel	618, 619
Blackwellová Věra	74, 98
Blaho Pavel	790
Blatný Oldřich	223, 255
Bradbrooková B. R.	384, 401, 428, 483–485, 544
Brodský Jakub	599
Brzorád Vilém	21
Březinová Marta	669
Bušek Vratislav	12, 50, 55, 92, 133, 160, 204, 301, 310, 406, 416, 449, 450, 476–478, 538, 575, 578, 603, 615, 693, 696, 698, 734, 764, 765, 788, 802
Cekota Antonín	154, 374, 402, 431, 465, 507, 534, 560, 608, 641, 671, 687, 689, 715
Čep Jan	26
Černá Zorka	755
D. M.	73
D. Š.	412
Danešová-Haňková Marie	67, 177
David Jan	595
Den Petr viz Radimský Ladislav	
Duben Vojtěch N.	59, 60, 148, 168, 254, 257, 272, 327, 351, 389, 576, 644, 664, 684, 718, 787
Edwards P. J.	81
Eliáš Andrej	240, 441, 510, 616, 692

Fabšic Jiří	716
Feierabend Ladislav Karel	519, 545
Fiala Silvio	11, 408
Fischer A. W.	165, 311, 489
Fischmann Zdenka E.	752, 824
Frinta Mojmir	426
Fuchsová Jiřina	263, 329, 372, 446, 540, 713, 777, 815
Glazbaňová Marie	496, 714
Goepfertová Gertruda	2, 121, 185, 287, 380, 397, 583, 586, 651, 776
Gran Embustero viz Špalek Vilém	
Heřman Bedřich	125, 745
Hlavatý Václav	29, 235, 316, 337, 339, 387, 409, 411
Hodin J. P.	466
Höfer Ferdinand	612
Hoffmann Banesh	594
Horečný A. M.	352, 398, 543, 568
Horský Igor	175
Hostovský Egon	32, 318, 400
Hynková L.	685
Chalupa V.	609
Charles Frank	688
I. K.	278
J. S.	358
Jasný Zdeněk	79
Javor Pavel	3, 13, 93, 139, 207, 314, 424, 432, 563, 638, 662, 812
Jelínek Ivan	4, 206
Jeniková Aurelie	68, 129, 231, 432, 706
Ješina Čestmír	356, 362
Jíra Jaroslav	49, 135, 158, 221, 280
Jirák Karel B.	822
Jirásek Josef	499
Jirásková Karla	747
Jn.	284
K. J.	784

Kales Esther	570
Karas Joža	474
Katz Menke	71
Klobouk Jiří	819
Kobliha Bohumil	779
Kocián Přemek	208, 273, 434, 488, 632, 709
Koepl E. C.	654
Kolaja Jiří	216
Kolda Pavel	264
Kolegar Ferdinand	214
Kopecká Olga	243
Kostka Jaromír	288, 353, 535
Kovář Josef Ludvík	555
Krajina Vladimír J.	238
Kratochvíl Antonín	193, 320, 376, 418, 440, 469, 500, 557, 614, 644
Kratochvíl Josef	101, 182, 244, 299, 442, 720
Kratochvíl Zdeněk	156
Křivský Jiří	809
Kříž Karel	88, 114, 250, 506
Kubíček Miroslav	670
Kvasnička Pavel	821
Kvetko Martin	605, 643, 678
Lajda B.	169
Lampa Matouš	331
Láska Václav	75, 267
Lettrich Jozef	76, 532
Lexa John G.	503
Lexa, Hanuš J.	357, 420, 604, 620, 827, 828
Lisický Karel	271
Listopad František	7, 45, 152, 176, 289, 435, 445, 554, 775
Lokay M.	297, 375, 470
Lord Byron	536
Louka František	585
Loupal Milan	447

Luža Radomír	541
Machotka Otakar	325, 750, 756, 819
Marenčin Albert	646
Martínek Josef	596
Maryla	209
Mastik Chrysostom	94, 120, 549, 710, 813, 818
Medved' Petr	461, 551
Milučský Jozef	748, 770, 800
Molnár Enrico Selley	736
Morava Jiří	636, 712
Mudroch Václav	246
Münzerová Zdenka	136, 157, 181, 258, 281, 293, 501, 581
nepodepsáno	27, 38, 146, 205, 220, 248, 265, 303, 369, 370, 413, 415, 438, 505, 509, 515, 523, 565, 634, 648, 686, 700, 798
Neresnický viz Slávik Juraj	
N-ý	35, 161, 360, 361, 383, 513, 514
O.	56
Odložilík Otakar	126, 142, 226, 245, 279, 293, 601, 676, 705, 803
-or.	759
Orol Ján	708
Ovečka Petr	492
P. B.	628, 655, 661
Pachnerová Míla	463, 547, 552, 674
Paž.	19
Pekař Josef	525
Petříček Jaromír	332, 454, 497
Pfaff Ivan	677, 683, 754, 778, 782, 810, 826
Picha Zdeněk	239
Procházka Adolf	471, 640
Procházka Joža	72, 217, 317, 502, 666, 773
Racek Michal	419, 512, 617, 673, 816
Radimský Ladislav ...	1, 14–18, 20, 22–24, 31, 33, 37–39, 41, 42, 62–65, 78, 80, 83, 84, 86, 87, 89–91, 108, 109, 111, 113, 115–119, 137, 138, 145, 149, 151, 162, 164, 166, 170, 171, 179, 187, 189–191, 194, 197, 201–203, 215, 219, 227, 229, 230, 242, 249, 251, 259–261,

275, 285, 286, 300, 304, 305, 308, 312, 324, 328, 363–368, 379, 382, 385, 386, 390, 391, 393–396, 407, 417, 421, 427, 429, 430, 439, 453, 456–460, 487, 488, 491, 508, 517, 518, 520–522, 524, 548, 558, 565, 572, 574, 580, 582, 584, 587–590, 592, 593, 610, 611, 613, 621, 624, 626, 627, 629, 631–633, 635, 658, 659, 663, 667, 668, 681, 682, 694, 695, 701–704, 721, 723, 724, 736, 738–743, 758, 763, 766, 768, 771, 791, 792, 794, 798, 801	
Rákos Jiří	377
redakce	567, 591
Rehcígl Miloslav	322
Rieger J.	780
Rozehnal Alois	298, 321, 756
Růžičková Svatava	490
Rýpar F.	315
S. T.	647
Sadek G.	228
Salzmann Zdeněk	66, 153, 495, 637
Samák Jan	679, 717
Schneedorfer Ivan	816
Schoener Allon	359
Schubert Miroslav	571, 645, 767
Schwarzenberg Karel	105, 199, 224, 516, 526, 579, 598, 622, 649, 697, 732, 733, 786, 825
Skalický Karel	373, 624
Skukálek Rudolf	569, 652, 761
Sláma Ludvík	54, 102, 174, 192, 262, 414
Slávik Juraj	51, 58, 77, 106, 124, 403, 530, 639
Smutná Inka	5, 69, 210, 494, 550, 707
Spinka Matthew	177, 226, 266, 399, 328, 807
Srba Antonín	334, 448
Staller Karel J.	665, 830
Stárková Věra	9, 57, 85, 96, 127, 183, 232, 253, 268, 292, 302, 307, 309, 333, 392, 410, 422, 423, 425, 437, 451, 452, 475, 481, 482, 504, 533, 559, 600, 654, 726, 737, 805
Strakoš Jan	211
Středa Jindřich viz Schwarzenberg Karel	
Svatoš Bedřich	163

Sviták Ivan	597, 650, 690, 691, 722, 753, 785
Šebor Miloš	99, 147, 196, 222, 247, 256, 270, 283, 349, 443, 473, 542, 607, 722
Ševčík F.	306, 546, 577
Špalek Vilém	132, 354, 511
Štěrba F. C.	70
Štorch, Otakar	464, 653, 727, 730, 762
Štunc Ernest	10
Šturm Rudolf	479, 623, 625, 735
Tumlíř Bohuslav	183, 274, 404, 725
Tuzar Jaroslav	355
Uhlířová Jarmila	336
Urzidil Johannes	236, 531, 642, 675, 806
Vadim Viktor	820
Valeská Olga	233, 371, 729, 744
Vaněk Vladimír	103, 122, 130, 180, 188, 200, 276, 381
Velinský S. J.	155, 218, 269, 350, 444
Veselý Jiří	378, 472, 699, 719, 769, 797, 808
Vlach Robert	6, 47, 95, 112, 123, 141, 173, 198, 213, 277
von Büllow Erik M.	781
Vrána Karel	48, 55, 97, 179, 215, 225, 237, 319, 338, 468, 480, 492, 499, 529, 561, 680, 751, 804
Wellek René	8
Werner Samuel	711
Williamsová Vlad'a	728
Zajíc Jan	774
ZEF	760, 823
Zvěřina Ladislav Narcis	25, 234, 330, 467, 553, 657, 672, 783, 793
Žák Ján	335
Žanda Josef	573
Žiar Marian	172
Želivan Pavel viz Vrána Karel	

6.2 PŘEDMĚTOVÝ REJSTŘÍK

Abeles Iggers Wilma	581
Achmatovová Anna	47
Alighieri Dante	119, 127, 156, 181, 237
Allegro John	769
Amort Čestmír	200
Andic Vojtěch E.	357, 799
Aškenazy Ludvík	117, 285, 633
Bakoš Mikuláš	140
Beckett Samuel	561, 751
Bednář Karel	112
Beneš Josef	447
Beneš Václav	420
Beran Josef	229, 421, 634
Bezruč Petr	467
Blackwellová Věra	161
Blažek Vratislav	189
Blekastadová Milana	792
Boublík Vladimír	19
Bradley J. F. N.	306
Branald Adolf	196
Braunerová Zdenka	62
Brod Max	642, 675, 752
Brom John L.	582, 773
Brook Shepherd Gordon	622
Brtnický Zdeněk	126
Březina Otokar	437, 497, 612, 685
Buzek Antonín	168
Cada Joseph	145
Camus Albert	97
Cekota Antonín	580
Cermak Josef	87

Cibula Václav	285
Cibulka Josef	733
Claudél Paul	62, 202
Clementis Vladimír	326
Cop Karel	285
Craig Gordon Alexander	473
Čapek Josef	236
Čapek Karel	401, 483, 613, 661
Čep Jan	363
Černý Václav	85, 562, 794
de Chardin Pierre Teilhard	333, 468
de Lubovitz Oscar Vladislav	332
Denkenstein A.	222
Descartes René	266
Devenportová Marcia	520
Dodd Thomas J.	694
Dolejší Vojtěch	59
Don Levin Isaac	787
Dorazil Otakar	147
Dostojevskij F. M.	439
Drábek Jan	518
Drozda Miroslav	274
Duben Vojtěch N.	84, 684
Dubská Irena	118
Dulles Alan W.	327
Dvorník František	56
Eliot T. S.	124
Estrada Nina	265
Fábry Rudolf	789
Feierabend Ladislav Karel	107, 195, 282, 388, 448, 693
Feldl Peter	579
Felix Jozef	278
Fic Miroslav V.	577
Field Edward	177

František Josef I.	340
Gadourek Ivan	83
Gáfrik Michael	383
Galilei Galileo	48
Garaudy Roger	307, 392
Gill Robert	250
Glaser Kurt	40
Goepfertová Gertruda	305
Goethe J. W.	125
Gosztony Peter	732
Graus František	687
Grňa Josef	665
Grosman Ladislav	741
Gyorgy Andrew	420
Habel Fritz Peter	36
Hařamová Maša	361
Halas František	602, 628
Halecki Oskar	311
Hauf Jindřich	38
Havel Václav	113, 251
Havelka Jaroslav	373
Heidrich A.	108
Hejda Jiří	797
Hejna Jiří	221
Hempl Erberhard	281
Hermann Ungar	681
Heymann Frederick G.	801
Hilbert Jaroslav	221
Hladíková Jenny	221
Hlaváček Luboš	655
Hlavatý Václav	355, 594
Hodin J. P.	426
Hofman Vratislav	236
Holan Vladimír	165, 319, 489

Hollar Václav	601
Holub Miroslav	798
Honzík Karel	37
Horký Karel	224
Horníček Miroslav	457
Hostovský Egon	137, 304
Hoyt Edwin P.	515
Hrabal Bohumil	191, 252
Hus Jan	178
Huxley Julian	333
Chapman Colin	620
Ivanov Miroslav	104
Jablonický Jozef	790
Jaenicke Anselm	386
Jakešová Elena	625
Jakobson Roman	56
Janouch Gustav	791
Jansky Leah	64
Jansky Radko	64
Jariš Milan	285
Javor Pavel	187, 454
Jedlička Ivan M.	200
Jedlička Josef	429
Jelínek Ivan	188
Ješina Čestmír	621
Josten J.	695
Jung C. G.	333
Jurina Pavel	169
Kafka František	827
Kafka Franz	253
Karvaš Petr	190
Keller Werner	769
Kennan George F.	476, 575
Kimball Stanley Buchholz	111

Klíma Jan	485
Klímová Helena	366
Kocián Přemek	260, 488, 632
Kokoschka Oskar	358
Kolaja Jiří	389
Kolar Jean	455
Komenský Jan Amos	266, 704, 750, 803–808
Kopecký Jan	521
Kosík Karel	57
Kovařík František Alois	294
Kovtun Jiří	589
Kožík František	486
Král Václav	167
Králík Oldřich	14
Kratochvíl Antonín	573, 827
Kratochvíl Josef	412
Kremlička Rudolf	236
Křelina František	660
Křen Jan	58
Kuba Erich	576
Kubelík Rafael	27
Kubka František	786
Kuhn Heinrich	519
Kundera Ludvík	285
Kundera Milan	453
Künzl Peter	827
Kupka Karel	221
Květ Jan	136
Lexa Hanuš J.	357
Linhartová Věra	487
Lisický Karel	300
Listopad František	176
Littell Robert	664
Littna František	221

Loebl Eugen	766
Loevenstein Fedor	49, 221
Loewenbach Jan	824
Lorenz Willy	105, 199
Lunčarský A. V.	274
Lustig Arnošt	90
Luža Radomír	144
Lvová Míla	686
Madler Eduard	491
Mahler Zdeněk	623
Machotka Otakar	662
Machourek Antonín	221
Machovec Milan	475, 572
Malraux André	328
Mamatey Viktor S.	61
Martínek Josef	18, 71, 86, 129, 365, 584
Martinů Bohuslav	180
Marx Karl	600
Masaryk Tomáš Garrique	241, 242, 261, 297, 375, 439, 481, 499, 523, 541, 715
Mastik Chrysostom	115
Matouš F.	222
Matoušek Josef	676
Mayer Milton	740
Měchura Jan O.	395
Meireles Cecilie	176
Míkula Alexandr	260
Míkula Bohumil E.	255
Míkula Felix	364
Mikus Joseph A.	106
Milan Rúfus	770
Minott Rodney G.	257
Mischke F. O.	477
Mňačko Ladislav	34, 427, 739
Molnár Enrico Selley	768

Mucha Jiří	248, 738
Müller Adolf	667
Munk Frank	109
Murphy Robert	110
Neff Vladimír	473, 585
Nekonečný Milan	689
Němcová Božena	273
Němec Ludvík	627
Němeček Zdeněk	370
Neumann Miroslav	284
Nikulín Lev	284
Nor A. C.	657
Novák Jaroslav	656
Odložilík Otakar	142, 226, 246
Offer Karel	563
Opolský Jan	630
Pamrová Anna	685
Páral Vladimír	428
Patočka Jan	423
Paukert Karel	474
Pecka Karel	659
Pelikán Adolf	116
Pessoa Fernando	7
Pethybridge Roger	256
Phillip Claire	28
Pick J. R.	149
Picha Zdeněk	11
Pirandell Luigi	498
Pitter Přemysl	249, 626
Plaschka Richard Georg	81
Poláčková Káča	117
Polach Jaroslav G.	143
Polák František	16
Polák František	310

Popera E. J.	33
Pospíšil Leopold	63
Profous Antonín	447
Procházka Jan	484
Putík Jaroslav	308
Racek Michal	631
Radimský Ladislav	139, 424, 480, 507, 666, 802
Rádlová-Jensen Marie	198
Rasch Harold	82
Rehcíglová Eva	356
Reynaud Paul	403
Richta Radovan	391
Roucek Joseph A.	479
Ryan Cornelius	327
Rykr Zdenek	158
Saudek Erik Adolf	98, 309
Sebastyén Györg	227
Seifert Jaroslav	482
Servan-Schreiber Jean-Jacques	767
Service Robert William	154
Shakespeare William	74, 98, 161, 771
Schidlof Richard	220
Schmidt-Häuer Christian	667
Schwartz Harry	664
Sirková Božena	23
Skácel Jan	382
Skalický Zdeněk	624
Sládek Josef Václav	98
Slánská Josefa	742
Slavík Ivan	829
Smetanová Jindřiška	384, 458
Soukup Lumír	41
Speer Albert	830
Spinka Matthew	279, 705

Stambuk George	420
Starkbaum Josef.....	516
Steindhardt Laurence A.	51, 77
Stifter Adalbert	443
Strinati Remigio	702
Strmeň Karol	278
Suchý Jiří	459
Sutnar Ladislav	228, 387
Svatoš Bedřich	22
Svoboda Karel	281
Svobodová Růžena	783
Sychrová Hana	737
Szobel Géza	49, 221
Šagiňanová Marietta	456
Šalda F. X.	312, 400, 401, 783
Šemberová Zdenka	499
Šerpan Jaroslav	221
Šik Ota	571
Šíma Josef	221
Šimončič Klement	28
Škroup František	131
Škvorecký Josef	20, 91, 452
Šmilauer Vladimír	447
Šoltész Štěpán	422
Špála Václav	236
Špalek Vilém	15, 663
Špidlík Tomáš	225
Štech V. V.	590
Štolar Jindřich	473
Štorch Otakar	385
Švejnoha Jaroslav	89
Tablic Bouslav	98
Táborský Eduard	21
Thompson Laurence	578

Thurz Ivan	688
Tigríd Pavel	574, 788
Toland John	327
Tom Petr A.	449
Topol Josef	170
Toyen	221
Turčány Viliam	278
Uhde Milan	203, 588
Uhlířová Jarmila	223
Urbanec Jiří	793
Urzidil Johannes	39, 166, 386, 438, 658, 736
Vaculík Ludvík	394, 451
Vaněk Vladimír	164
Várošová Soňa	284
Velinský S. J.	194
Vítězslav Novák	822
Vlach Robert	138, 230
Vočadlo Otakar	212
Vodňanský Jan	772
Vrána Karel	654
Vyskočil Ivan	114, 368
Waldstein-Wartenberg Bertold	393
Walter Emil	13
Westfal Stanislav	367
Willars Christian	390
Zahradníček Jan	602, 629, 749
Zink Lubor	17
Zinner Paul E.	60
Zrzavý Jan	236
Želivan Pavel viz Vrána Karel	